

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Cdi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: ccdab@yahoo.com**Director:****Prof. Deák – Székely Szilárd Levente****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Jude Laurențiu, prof. Nandrea Maria, ing. ec. Onișoru Viorica**Colaboratori:** insp. gen. prof. Dărămuș Eugenia Marcela

lector univ. dr. Scheau Ioan

Tehnoredactare: aj. analist programator Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

Concursul interjudețean "Utilizarea mijloacelor media în educația pentru cetățenie" – Prof. Oros Ligia Elena	3
Concurs interjudețean de materiale didactice / auxiliare 2018 – Prof. Nandrea Maria	3
26 iunie 2018 – Ziua drapelului național sărbătorită la Alba Iulia – Prof. Cetean Daniela	5
Curs internațional "Results+ the sound af projects", Erasmus+ la București – Prof. Huștiuc Nicoleta	7
Obiectivele programelor de formare, sunt cerute de comanda socială – Prof. Jude Laurențiu	8
"Memoria – arhitectul dezvoltării personale" – Bibl. Bîrz Lucreția, Prof. Moldovan Dumitru	18
Gândie critică și drepturile copilului – Prof. Caizer Daniela	20
"Să nu lăsați muzica mea să moară!" – 135 de ani de la moartea lui Ciprian Porumbescu – Prof. Cetean Daniela	21
Părinți și dascăli – modele de viață pentru copii – Prof. înv. primar Prihoi Ana Lucreția	25
Centenarul Marii Uniri sărbătorit la Viena în mai 2018 – Prof. Cetean Daniela	26
Cum dovedesc că am promovat un act educațional de calitate pornind de la Legea Educației Naționale – Prof. Borbely Ștefania Simona	30
Vizita prințului Nicolae în Alba Iulia 11 – 12 iunie 2018 – Prof. Cetean Daniela	32
Tratarea diferențiată în ciclul primar – Prof. înv. primar Irimie Nicoleta	35
Chestionar cadre didactice – Prof. înv. primar Alecușan Elena - Gabriela	36
Chestionar pentru părinți – Prof. înv. primar Alecușan Elena - Gabriela	38
Utilizarea poveștilor terapeutice în activitatea de consiliere psihopedagogică a elevilor – Prof. psiholog Filimon Ana - Maria	41

Teoria inteligențelor multiple (TIM) aplicată în educația preșcolarilor – Prof. înv. preșcolar Cordea Ecaterina, prof. înv. preșcolar Goța Anca	43
”Să învățăm de la furnici, să fim hărniciei de mici” – Prof. înv. preșcolar Dușa Adriana - Elena	46
Poveștile și rolul lor terapeutic în diminuarea anxietății la preșcolari (III) - Prof. înv. preșcolar Butaș Claudia, prof. Poptelecan Călin	49
Tehnica șervețelului în activitățile din grădiniță - Prof. înv. preșcolar Balea Livia - Valentina	51
Trucuri matematice - Prof. Lăncrănjan Dafina	54
Comportamentul prosocial și de ajutorare - Prof. înv. primar Vrenghea Mihaela	56
Lectura – formă specifică a muncii intelectuale - Prof. înv. primar Tomuș-Mara Hermina	58
Excursia, o punte între teorie și realitate - Prof. dr. Muscalagiu Arabela	63
Parteneriatul educațional – o necesitate - Prof. înv. primar Bogdan Eugenia	65
Din biologia păsărilor (I) - Prof. Poptelecan Călin	66

CONCURSUL INTERJUDEȚEAN „UTILIZAREA MIJLOACELOR MEDIA ÎN EDUCAȚIA PENTRU CETĂȚENIE!”, EDIȚIA a V- a, Mai 2018

Prof. Oros Ligia Elena, Casa Corpului Didactic Alba

Concursul interjudețean „UTILIZAREA MIJLOACELOR MEDIA ÎN EDUCAȚIA PENTRU CETĂȚENIE” s-a desfășurat în perioada 7-31 mai 2018 având ca obiective:

- Identificarea unor strategii specifice de realizare a educației pentru cetățenie prin utilizarea mijloacelor media;
- Promovarea experienței didactice în domeniul educației pentru cetățenie prin utilizarea mijloacelor media;
- Realizarea unui schimb de experiență între cadrele didactice din școlile din județ;
- Împărtășirea de bune practici în realizarea activităților bazate pe utilizarea mijloacelor media.

La această ediție au fost înscrise 9 cadre didactice din județul Alba, 1 cadru didactic din județul Ialomița, 1 cadru didactic din Dolj, 1 cadru didactic din Argeș, 1 bibliotecar din Neamț. Toate cele 14 cadre didactice participante predau în învățământul primar, gimnazial și liceal, iar bibliotecara de la Neamț este angajată CCD Neamț.

Pe secțiuni situația a fost următoarea :

Secțiunea A: blog, pagini web, soft educațional, revista on-line - 7 materiale înscrise

Secțiunea B: materiale infografice (afișe, postere, colaje fotografii, prezentări, hărți etc.) - 7 materiale înscrise

Secțiunea C: video (filme, animații, benzi desenate) – 1 material înscris.

Se remarcă față de ediția anterioară creșterea calității materialelor înscrise, un puternic caracter aplicativ, precum participarea aceluiași cadru didactic la mai multe secțiuni ceea ce denotă diversificarea domeniului de interes personal. Materialele trimise la concurs au respectat metodologia de înscriere și documentele necesare pentru fiecare participant. Au fost folosite tehnici informatice diferite pentru alcătuirea materialelor, de la banalul pdf la lucruri mai complicate pentru realizarea unui întreg soft educațional necesar pentru urmărirea cu elevii a tematicii de studiu.

Participanții vor primi diplome precum și CD-ul cu ISBN cuprinzând lucrările concursului. Pentru concursul din acest an am avut ISBN: 978-606-005-017-9.

Expedierea diplomelor și a CD-urilor fiecărui participant va fi făcută prin compartimentul secretariat al CCD Alba.

Ne bucurăm pentru participarea din anul acesta iar pentru anul viitor vom face încât vizibilitatea acestui concurs interjudețean să fie și mai bună, astfel urmând să avem mai mulți participanți, din mai multe județe ale țării.

CONCURS INTERJUDEȚEAN DE MATERIALE DIDACTICE/AUXILIARE-2018

Prof. Nandrea Maria, Casa Corpului Didactic Alba

Casa Corpului Didactic Alba în parteneriat cu Casa Corpului Didactic Brăila a organizat în anul școlar 2017-2018 Concursul interjudețean de materiale didactice/auxiliare, pentru îmbunătățirea calității în educație, intitulat „Materiale didactice 2018”.

Concursul s-a desfășurat pe următoarele secțiuni:

1. Mijloace audiovizuale (în format electronic)

- Film didactic
- CD cu soft educațional / soft utilitar

2. Materiale grafice

- Planșe
- Hărți

3. Jocuri didactice (în format electronic)

4. Îndrumătoare / caiete metodice / ghiduri / culegeri

Concursul a avut următoarele etape:

Etapă I - la nivelul unității școlare - 16 aprilie -7 mai 2018

- ☐ Selecția materialelor se face de către o comisie formată din:
 - președinte - directorul unității școlare
 - vicepreședinte - responsabilul cu formarea din unitatea școlară
 - 1-3 membrii - cadre didactice din unitatea școlară
- ☐ Autorii materialelor selectate vor participa la etapa județeană pe baza unei fișe de înscriere-tip, depusă împreună cu materialele la Casa Corpului Didactic Alba până la data de 10 mai 2018.

Etapă a II-a - la nivelul județului - 11-15 mai 2018

- ☐ Selecția materialelor se face de către o comisie formată din inspectori de specialitate și reprezentanți ai C.C.D. până la data de 17 mai 2018.

Etapă a III-a - interjudețeană - 22-29 mai 2018

- ☐ Selecția materialelor se face de către o comisie formată din reprezentanți ai Inspectoratului Școlar Județean Brăila și Casa Corpului Didactic Brăila
- ☐ Materialele care vor fi selectate la etapele județeană și interjudețeană vor fi expuse în cadrul unei expoziții realizate de Casa Corpului Didactic Brăila și/sau publicate prin Editura „Școala Brăileană” a Casei Corpului Didactic (pagina A4, font Times New Roman - 14, la un rând, cu diacritice).

Sesiunea de prezentare a materialelor a avut loc în perioada 2 – 30 iunie 8, iar premiarea participanților s-a desfășurat în 2 iunie 2018, ora 10.00 la sediul C. C. D. Brăila.

Materialele prezentate trebuie să fie elaborate în perioada: mai 2017 - aprilie 2018.

Cadrele didactice din județul nostru care au depus lucrări sunt: Breaz Adriana – GPN nr. 2 Cugir, Huștiuc Nicoletta - Școala Gimnazială nr. 3 Cugir, Leziban Armagan - Școala Gimnazială nr. 3 Cugir, Muntean Flavia - Școala Gimnazială nr. 3 Cugir, Muresan Niculina - Gradinita cu Program Prelungit Nr. 11 Alba Iulia, Muscalagiu Arabela - Colegiul Tehnic "I. D. Lăzărescu" Cugir, Pinteș Marius Cosmin - Liceul Teoretic Teiuș, Simu Alexandru - Colegiul Național IMC Blaj, Teban Laura Adina - Școala Gimnazială Ioan Mihu Vinerea.

Felicităm cadrele didactice care au participat la acest concurs. Pentru ediția de anul viitor, așteptăm cât mai multe cadre didactice, cu materiale valoroase, să se înscrie în concurs.

26 Iunie 2018 - ZIUA DRAPELULUI NAȚIONAL SĂRBĂTORITĂ LA ALBA IULIA

Prof. Cetean Daniela, Colegiul Național "Horea, Cloșca și Crișan" Alba Iulia

Sfințirea Drapelului Național în Catedrala Încoronării, Alba Iulia, ora 9.30 , 26 iunie 2018

Drapelul Național este unul dintre cele mai puternice simboluri ale statalității, independenței, suveranității și unității naționale. Drapelul a fost consacrat de Revoluția de la 1848 și i-a adus laolaltă pe români în toate momentele majore. Toate momentele semnificative ale istoriei noastre moderne, de la Unirea din 1859, independența de stat din 1877, proclamarea Regatului în 1881 și făurirea României Mari în 1918, au stat sub semnul tricolorului. Participarea României la cele două războaie mondiale, dărâmarea comunismului și constituirea statului de drept, precum și aderarea României la structurile euro-atlantice în anii 2004 - 2007 sunt toate indestructibil legate de simbolul nostru național - drapelul tricolor. Pe faldurile sale stau înscrise valorile pe care este fundamentată națiunea română - Libertate, Dreptate și Frăție - și care însuflă sentimentul identității naționale și mândria de a aparține acestui popor. Românii se înclină cu respect ori de câte ori drapelul este arborat la sediul instituțiilor publice, la competiții sportive sau în teatrele de operații în care participă armata noastră.

Ziua Drapelului Național este marcată, în fiecare an, la 26 iunie, fiind instituită prin *Legea 96/1998*. Drapelul tricolor este un simbol național, alături de stemă, sigiliu și imn, așa cum prevede *Constituția României din 1991* modificată și completată prin *Legea de revizuire nr. 429/2003*. În forma actuală, Constituția stabilește, prin Articolul 12, că "drapelul României este tricolor; culorile sunt așezate vertical, în ordinea următoare, începând de la lance: albastru, galben, roșu". Drapelul Național a fost decretat, pentru prima dată, ca simbol național de Guvernul revoluționar provizoriu din Țara Românească, la 14/26 iunie 1848,

având deviza "Dreptate - Frăție" înscrisă pe el. El nu a suferit transformări majore de-a lungul istoriei. Doar distribuția culorilor (în materie de proporție și poziție) s-a schimbat într-o anumită măsură, fiind egalizată după Revoluția de la 1848, când, sub impactul spiritului revoluționar francez, multe dintre statele Europei au adoptat ca drapel național steagul standard cu trei culori.

Documente sigilografice atestă faptul că, în unele epoci istorice, drapelul românesc avea cele trei culori dispuse orizontal, cu roșul în partea superioară, galbenul în mijloc și albastrul la bază. De asemenea, proporția culorilor nu a fost aceeași cu cea de acum (33% pentru fiecare culoare). Cele trei culori pot fi identificate pe steaguri datând din vremea lui Mihai Viteazul și chiar Ștefan cel Mare. În contextul revoluționar al anului 1848, cu arborarea noilor drapele tricolore ca simboluri ale unor state naționale și revoluționarii români, aflați la Paris la izbucnirea revoluției, arborau drapelul albastru, galben, roșu. Așa avea să fie și consfințit, ca drapel național, prin *Decretul nr. 252* al guvernului provizoriu de la București, deși, inițial, apăruseră drapele tricolore cu benzile dispuse pe orizontal. Guvernul provizoriu întărea că "Steagul național va avea trei culori - albastru, galben și roșu". Deviza română, care va fi scrisă atât pe steaguri cât și pe monumentele și decretele publice, se va compune din aceste două cuvinte "Dreptate, Frăție". Drapelul național tricolor, roșu-galben-albastru, astfel decretat la 14/26 iunie 1848, a fost sfințit a doua zi, în cadrul Marii Adunări Naționale de pe Câmpul Filaretului, numit de atunci Câmpia Libertății.

Ziua Drapelului Național este marcată de autoritățile publice și de celelalte instituții ale statului, prin organizarea unor programe și manifestări educative cu caracter evocator sau științific, consacrate istoriei patriei, precum și prin ceremonii militare specifice, organizate în cadrul unităților Ministerului Apărării Naționale și ale Ministerului de Interne. Cu prilejul acestei zile, în Capitală și în toate municipiile reședință de județ, sunt organizate ceremonii publice de înălțare a Drapelului Național.

Imagini de la Ceremonia din 26 iunie 2018 din Piața Tricolorului, Alba Iulia

O astfel de ceremonie s-a desfășurat și la Alba Iulia. În seara zilei de luni, 25 iunie 2018, reprezentanți ai Batalionului 136 Geniu Apulum împreună cu reprezentanți ai Colegiului Militar „Mihai Viteazul” din Alba Iulia și a altor instituții publice au dus în Catedrala Încoronării din Alba Iulia drapelul tricolor pentru a fi sfințit a doua zi. În 26 iunie, în jurul orei 9.30 drapelul a fost sfințit printr-o slujbă specială desfășurată în catedrală după care a urmat ceremonia propriu-zisă de ridicare pe catarg a acestuia în fața oficialităților și a publicului prezent, ceremonie desfășurată în Piața Tricolorului din Cetatea Alba Carolina. Din partea Ministrului Afacerilor Interne, Carmen Dan, a fost citit mesajul de Ziua Drapelului Național în care se subliniază faptul că drapelul nostru este partea indisolubilă a identității românești în lume, că a fost martorul evenimentelor majore din istorie, că el a definit și

definește România și o propulsează în rândul țărilor europene. Pe acordurile Imnului Național, tricolorul a fost ridicat pe catarg în aplauzele celor prezenți.

La manifestări au participat reprezentanți ai Instituției Prefectului Județului Alba, Consiliului Județean Alba, Primăriei municipiului Alba Iulia, Arhiepiscopiei Ortodoxe Române, serviciilor publice deconcentrate, unităților militare, instituțiilor publice, asociații ale veteranilor de război. Un loc aparte între cei prezenți au avut organizațiile patriotice – Societatea „Avram Iancu”, ASTRA filiala Alba Iulia, Revista *Daco-Romania*, Societatea Cultul Eroilor și, mai ales, Grupul de Inițiativă-Centenar Marea Unire.

În Anul Centenarului, încărcătura spirituală profundă a tricolorului ne inspiră și ne determină să ne unim eforturile, animați de o autentică dragoste de patrie, pentru a construi o Românie puternică și democratică.

La mulți ani României și Tricolorului său!

CURS INTERNAȚIONAL „RESULTS+ THE SOUND OF PROJECTS”, ERASMUS+ LA BUCUREȘTI

*Prof. Huștiuc Nicoletta, Școala Gimnazială nr. 3 Cugir,
Coordonator Proiect de Parteneriat Strategic Earthworm, Erasmus+, Acțiunea Cheie 2,
Schimb de bune practici, parteneriate doar între școli*

În perioada 18-23 iunie am participat la evenimentul organizat de Erasmus+, respectiv ANPCDEFP România, după ce în prealabil am depus candidatura în limba engleză, în calitate de coordonator al Proiectului de Parteneriat Strategic Erasmus+, Earthworm, Acțiunea Cheie 2, proiect ce se desfășoară în anii școlari 2017-2019 și are ca parteneri România, Spania, Lituania și Islanda.

Am avut parte de zile minunate în care împreună cu oameni deosebiți din Echipa de Comunicare a Agenției Naționale am învățat, am împărtășit cunoștințe, experiențe și am reușit să înțelegem că fiecare proiect trebuie să se facă auzit. Astfel, activitatea a fost foarte bine organizată de echipa din România, oferindu-ne un cadru nonformal de învățare, dar interactiv și prietenos. Nu doar că acum, la sfârșitul cursului pot spune că auzim mai bine sunetele proiectelor, dar le și simțim, înțelegând mai bine importanța diseminării și exploatării ca o activitate bine planificată și gândită, alături de fiecare din celelalte activități ce sunt cuprinse în cadrul managementului de proiect, pe care orice proiect care se respectă și mai ales proiectele internaționale Erasmus+ trebuie să le aibă.

Activitatea a cuprins în fiecare zi 4 sesiuni, atât de grup cât și plenare, în cadrul cărora am avut posibilitatea să interacționăm atât cu terminologia DEOR, lucrând la un „dictionary comun de diseminare și exploatare a rezultatelor din cadrul proiectelor Erasmus+, cât și interacționând, schimbând bune practici unii cu ceilalți, cu instrumente web pe care le putem folosi în diseminare și exploatare și nu numai. Fiecare zi de activitate s-a încheiat cu evaluare, formală sau nonformală, astfel încât scopul activității a fost atins. Am avut ocazia în cadrul uneia dintre sesiuni să ne prezentăm, deși pe foarte scurt, fiind foarte mulți și cu ajutorul flyerelor, calendarelor, broșurilor proiectele pe care fiecare le are în derulare.

Foarte interesante au fost workshopurile tip cafenea-grupuri de lucru organizate, unde am învățat printre metode noi nonconferința, dezbateră, mici workshop-uri unde am învățat și am folosit instrumente și tehnici pe care cu siguranță le voi aplica în activitatea din cadrul

proiectului Erasmus+ și nu numai: Lumen 5, Prezi, Action Bound, Flash Mob, Canvas, Powtoon, Piktochart, Padlet, foarte puține din acestea utilizându-le deja până acum, însă fiecare și-a propus să atingă și la întoarcerea acasă cât mai multe obiective punând în practică ceea ce a învățat.

Am avut posibilitatea să îmi îmbunătățesc cunoștințele de limbă engleză prin participarea la acest seminar, interacționând cu oameni noi, participanți la acest curs, 54 de persoane din 14 țări, precum Croația, Cipru, Republica Cehă, Grecia, Germania, Irlanda, Italia, Letonia, Malta, Olanda, Polonia, Portugalia, Turcia și România. Participând la acest curs am învățat interrelaționarea dintre diseminarea și exploatarea rezultatelor în Proiectele Erasmus+, în special în cadrul Parteneriatelor Strategice, deci Proiectele Erasmus+ din Acțiunea Cheie 2.

Lucrul interactiv a fost atât la deschiderea cursului, unde am lucrat direct pe un mentimeter, votând fiecare pe menti.com, folosind în direct instrumente on line valoroase. La sfârșitul cursului, înainte de festivitatea de premiere am realizat tot în direct, fiecare, pe telefon, chestionarul realizat de organizatori pe surveymonkey, totul desfășurându-se într-o atmosferă relaxantă, cadru ideal pentru învățare, deși nonformală, dar idei super de folosit atât în activitățile la clasă cât și în acțiunile desfășurate cu cadre didactice.

Mulțumesc pe această cale Erasmus+ pentru că a făcut posibilă participarea mea în capitală la acest curs internațional deosebit.

OBIECTIVELE PROGRAMELOR DE FORMARE, SUNT CERUTE DE COMANDA SOCIALĂ

Prof. Jude Laurențiu, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia

„Dezvoltarea personală și profesională a cadrelor didactice prin cursuri practice constituie cheia principală pentru a-i face pe copii să vină cu dragoste la școală, pentru a obține succesul școlar și social, pentru a crește calitatea serviciilor oferite de școală. Numai așa copiii cu care lucrăm pot deveni adulți responsabili, autonomi și fericiți.” (Marcela Marcinschi Călineci)

1. Cadrului didactic creator de prosperitate în societate și de armonie cu rânduilele societății

Sistemul social-politic și economic, caracterizat prin schimbări vertiginoase, formează un cadru didactic cu rol de coordonator și catalizator al eforturilor educaționale ale societății, orientate spre dezvoltarea social-economică și prosperitate în ritmul impus de evoluția cunoașterii umane. Permanentă nevoie de bunuri materiale și spirituale, creșterea sau descreșterea demografică, ritmul exponențial de evoluție al științei și tehnicii, schimbările politice, toate constituie o imensă presiune asupra sistemului de învățământ. Aceste aspecte nu sunt noi, ci au avut o anumită permanență istorică ce au impus cadrului didactic un permanent efort de a fi „în pas cu timpul”. Adaptarea la situațiile obiective ale prezentului, în ritmul impus de decidenții politici și de dezvoltarea economică sunt generatoare de abordării didactico-pedagogice în acord cu nevoile sistemului social-politic.

Politica educațională „în pas cu timpul” este bazată pe corespondența dintre perspectivele de formare a personalului didactic și funcționalitatea social-politică a acestora ce au impus și impun un ritm de modificări ale normelor ale căror schimbări nu se opresc niciodată în timp, de tipul „val după val”; chiar dacă după ce au fost uitate revin într-un context politic nou ca modernizări. De aici provine aspectul dificil al profesiei de cadru didactic, pentru că profesiază într-un sistem de coordonate de referință aflate într-o continuă schimbare, ceea ce generează o anumită reținere, îndoială, față de utilitatea și efectul benefic al mesajului didactico-pedagogic „nou”. Cadrul didactic aflat între: rânduiala societății, procedurile doctrinelor politice și postulatele științelor și tehnicii are o misiune grea pe care o poate îndeplini cu succes dacă are pregătirea culturală și înțelepciunea necesară; asemănătoare cu a unui înotător salvamar într-o mare agitată. Cum pentru înotătorul salvamar folositor este aducerea la țărm a individului aflat în pericol și al reda societății, utilizând tehnicile de înot și cultura fizică dobândită; la fel și pentru cadru didactic folositoare sunt cultura și tehnicile didactice cu care pregătesc elevii pentru prosperitatea lor și implicit a societății. Rațiunea de a exista a cadrului didactic și a eforturilor financiare ale societății în susținerea corpului profesoral și a instituțiilor de învățământ este evidentă, și este de a fi creator de prosperitate în societate și de a promova armonia cu rânduilele societății.

De la acest scop, creator de prosperitate și armonie, își au izvorul în mod obiectiv nevoile de formare și indicatorii formării continue ai cadrelor didactice, care să-i ajute să atingă obiectivele de a fi folositori societății prin înzestrarea generațiilor de elevii cu competențele necesare prosperității societății.

2. Analiza de nevoi

Promovarea politicilor publice bazate pe nevoile sistemului, identificate în urma unor studii și analize este un obiectiv inclus în strategiile de guvernare, dar fără a se intra în detaliu pentru a se vedea care sunt descriptorii de performanță ce se vor avea în vedere.

Nevoile unui cadru didactic pentru a fi folositor celor ce investesc în munca lui sunt condiționate de „bagajul” cultural avut și de programele de formare la care a participat și care au contribuit la:

- cultură generală de bază ce include în mod obligatoriu: rânduilele societății, procedurile doctrinelor politice, postulatele ce stau la baza constructului științific;
- cunoștințe, priceperi și deprinderi în disciplina pe care o predă;
- înțelegerea evoluției istorice a conceptelor didactico-pedagogice armonizate cu doctrinele politice;
- capacitatea de a fi reflexivi în receptarea veridică a evoluției societății;
- capacitatea de a comunica;
- și nu în ultimul rând, la capacitatea de a transmite mai departe acest bagaj cultural.

3. Pentru ce formăm?

Profesia de cadru didactic la fel ca profesia de medic, farmacist și preot sunt prea importante pentru existența speciei umane încât să fie lăsate la voia întâmplării și a ciclicității mentalităților campaniilor electorale. Preferabil pentru viitorul societății ar fi dacă un număr cât mai mare de cadre didactice ar fi posesoarele unui nivel de cunoaștere și de competențe care să le permită să constituie un corp de avangardă al societății în vederea unei evoluții care să asigure generațiilor viitoare șanse mai bune de existență, sau cel puțin ca prezentul să nu le afecteze în sens negativ viitorul. Acestea obligă cadrele didactice ca cel puțin „să țină pasul cu timpul” pe durate mari de timp iar fluctuațiile didactico-pedagogice ce aparțin în mod firesc politicului să se atenueze reciproc.

Pentru a răspunde acestor cerințe, formarea continuă a cadrelor didactice are în vedere dezvoltarea acestora încât să fie capabile:

- să anticipeze schimbările;
- să formeze abilitățile necesare de a acumula cunoștințe;
- să dezvolte competențele profesionale; competențe de ordin declarativ, practic-aplicativ și contextual utile societății;
- și nu în ultimul rând să fie reflexive.

Este firesc că activitatea de formare continuă vizează profesionalizarea carierei didactice prin stabilirea și urmărirea obiectivelor modelate de contextul politic al prezentului respectiv, ce vizează:

- pregătirea psihopedagogică, metodică și de specialitate (revizuirea metodelor de predare- învățare - evaluare);
- abilitățile cu caracter social (cultivarea și dezvoltarea unor aptitudini și atitudini socio-profesionale optime, schimbarea mentalităților, colaborarea cu comunitatea într-o manieră care să conducă la dezvoltarea societății și a elevilor în concordanță cu nevoile sociale, încurajarea autorefecției și dezvoltării profesionale);
- formarea de competențe constructiv-creative, constructiv – acționale cu orientare spre viitorul generației tinere.

De fapt această enumerare spune foarte puțin despre formarea în sine, fiind o enumerare de generalități; importantă este implementarea lor în mod concret în practică și efectele pe durată lungă asupra prosperității societății. Acestea pot fi dezvoltate oricum, cu efecte total diferite. De aceea este important pentru formator să aibă o anumită îndoielă în timpul procesului de formare și să le supună unui test de evaluare în legătură cu finalitatea muncii sale de formator, respectiv efectul benefic pentru societate. O evaluare a modului de implementare a lor și o preîntâmpinare a efectelor lor negative ar fi dacă formatorul este reflexiv și caută răspunsurile la întrebările ce vizează prosperitatea societății ce investește în învățământ: **Ce formăm...?; De ce formăm...?; Pentru ce formăm...?; Pentru cine formăm...?; Cu ce efecte asupra mentalului individului format?; Cui folosește formarea pe termen lung ...?!; Cine câștigă...?!; Cine pierde...?!**

Cu ce folos pentru societatea ce investește în învățământ? Cum contribuie la dezvoltare durabilă a României?

4. Ofertele programelor de formare sunt cu o anumită rânduială

Pornind de la nevoile existențiale ale speciei umane și idealul de prosperitate la un moment istoric dat, ofertele programelor de formare sunt cu o anumită rânduială: o anumită ordine, o anumită cauzalitate și un anumit efect benefic pe termen lung asupra generației și generației de oameni.

Rânduiala generează și nevoile cadrelor didactice, nevoi ce sunt în concordanță cu nevoile de dezvoltare socio-economică a societății, pentru o lume prosperă.

Rânduiala stabilește cunoștințele, experiența și suporturile logistice necesare unui demers didactic în conformitate cu nevoile de dezvoltare sustenabilă a României în vederea creșterii numărului de cadre didactice capabile să realizeze o educație pentru dezvoltare durabilă a societății în rândurile colegilor, elevilor, familiilor acestora și a comunității.

Rânduiala validează abilitățile, priceperile și deprinderile ce trebuie formate și dezvoltate.

Ca urmare modulele de formare vor aduce în fața cadrelor didactice aspecte, adevăruri, întrebări și probleme ce privesc evoluția generațiilor de elevi prezente și viitoare; fără a neglija faptul că prezentul este o consecință a trecutului și viitorul va fi un rezultat al prezentului...

Conținutul modulelor și activitățile de formare vor fi ancorate în realitate, centrate pe promovarea unei viziuni interdisciplinare în realizarea demersului didactic și, mai ales, pe implementarea de metode și tehnici de explorare, asamblare, prelucrare și interpretare a informațiilor conținute în literatura de specialitate privind modalitățile de pregătire a elevilor, tinerilor, pentru a fi capabili, pricepuți, competenți și responsabili. Aceste conținuturi vor constitui punctul de pornire a propunerilor, ideilor ce vor putea sta la baza dezvoltării durabile a societății în care muncesc și trăiesc cadrele didactice.

5. Scopul programelor de formare

Prin programele de formare, se dorește **obținerea de schimbări conceptuale și practice în procesul didactic educație și instrucție, folositoare pe termen lung societății:**

- dezvoltare profesională în vederea atingerii performanțelor cerute de societate, patronate și de ceilalți parteneri sociali ce investesc în învățământ;
- realizarea progresului profesional ce să țină pasul cu nevoile societății;
- obținerea de competențe folositoare și după finalizarea stagiilor de pregătire;
- dotarea cadrelor didactice (iar prin intermediul lor elevii, părinții și societatea) cu cunoștințe și competențe privind dezvoltarea durabilă a României, făcându-le mai competente și încrezătoare, sporindu-le oportunitățile acestora de acțiune pentru o viață productivă și sănătoasă, în armonie cu natura și cu preocupările pentru valorile sociale (reducerea sărăciei, îndatoririle cetățenești, pacea, etica, responsabilitatea, în contextul local și global, justiția, securitatea, sănătatea, dezvoltarea rurală și urbană etc.).

Din punct de vedere taxonomic scopul programelor de formare sunt:

- **scopuri informale** centrate pe asimilarea de informații;
- **scopuri formale** ce sunt o consecință a scopurilor informale, vizând modelarea aptitudinilor și cultivarea personalității cadrelor didactice care prin educație să impună o schimbare cu obținerea de performanțe folositoare țării;
- **scopuri de conținut** ce orientează activitatea de formare spre conținuturi dinainte știute, definibile, identificabile;
- **scopurilor comportamentale**, ce sunt o consecință a scopurilor de conținut, urmăresc formarea și interiorizarea unor acțiuni și deprinderi necesare activității la clasă și-n societate;
- **scopuri utilitare** are în vedere formarea și perfecționarea deprinderilor cerute de activitatea practică imediată cât și formarea unor conduite fără o finalitate practică imediată;
- **scopuri specifice disciplinelor** cu obiectivele și conținuturile ce au în vedere scopuri interdisciplinare.

Aceste scopuri au finalitatea practică în dobândirea de competențe folositoare, prin efectul lor, asupra generațiilor ce vin dacă formatorii sunt reflexivi și nu pierd din vedere mesajul constructiv al unei societăți prospere.

6. Obiectiv general ale programelor de formare

A. Dezvoltarea competențele comunicative: lingvistice, socio-lingvistice, discursive, socio-culturale, practic-aplicative, strategice și sociale.

Școala are o singură finalitate - pregătirea elevului pentru activitatea ulterioară, dezvoltarea competențelor acestuia. Competențele nu sunt alese în mod aleatoriu ci sunt cu un anumit scop ce determină orientare procesului de învățământ spre promovarea sistemului de valori necesare dezvoltării socio-economice sustenabile a spațiului autohton, orientare și deschizătoare de porți de comunicare datorită intereselor convergente sau divergente.

Astfel, elevul studiind de-a lungul anilor, trebuie să ajungă o persoană capabilă de a se orienta în viață și a orienta și pe alții prin comunicarea eficientă în diferite situații, aptă să-și exprime atitudinea față de valorile etice și estetice, pregătită să-și achiziționeze în mod independent cunoștințele și competențele solicitate – o personalitate cu un ansamblu de cunoștințe, atitudini și competențe de comunicare formate pe parcursul școlarității.

Capacitățile comunicative ale indivizilor dobândite în școală și de-a lungul vieții sunt importante, și sunt importante prin conținutul mesajului pe care-l poartă. Școala nu dezvoltă competențele comunicative pentru „spectacolul zgomotului comunicării generat de gloată”, ci pentru a forma mentalități și comportamente agreeate de societate în concordanță cu o anumită cultură, cu o anumită rânduială. Ca urmare este esențial ce se comunică în timpul demersului didactic, ce texte, imagini, materiale didactice se utilizează; ce activități practice se efectuează etc., semnificația mesajului acestora. Comunicarea poate transforma o gloată într-un popor sau invers un popor într-o gloată, de aceea nu trebuie să fie anticulturală. Comunicarea: transmite adevărul sau minciuna, construiește sau distruge, unește sau dezbină etc. Comunicarea este o unealtă, un mijloc, ce poate duce la prosperitate sau sărăcie, înțelegere sau gâlceavă, pace sau război etc. Comunicarea este decisivă pentru viitorul individului și al societății.

B. Creșterea performanței sistemului românesc de învățământ

Creșterea performanței sistemului românesc de învățământ este și el un obiectiv general, fără al exclude pe primul, ce se vehiculează peste tot; dar care nu spune nimic, pentru că nu detaliază în ce sens se dorește performanța respectivă; cu ce folos?; cu ce finalități?

Obiectivul general este evident determinat de dorința de prosperitate a speciei umane. Și pentru aceasta, cel puțin declarativ într-o primă etapă, este necesară reintegrarea în practica învățământului românesc a activităților ce implementează dezvoltare durabilă; prin programe de pregătire interdisciplinară, complementară, a cadrelor didactice dedicate acumulării de cunoștințe, deprinderi practice, respectiv competențe necesare unui demers didactic formativ de mentalități și competențe, la elevi, ce să genereze procesele socio-economice necesare dezvoltării sustenabile la nivel local, regional și național; prin intermediul unor module de formare, cursuri de formare directă și activități E-learning.

C. Dezvoltarea unui sistem de învățământ folositor țării și individului

Este un obiectiv general, care le include pe primele două și care caută să răspundă la întrebările; cu ce folos?; cu ce finalități?

Aceasta ar presupune formarea cadrelor didactice pentru o cunoaștere temeinică a ceea ce este folositor țării și copiilor ca viitori adulți, cât și a urmașilor acestora. Presupune o gândire pe termen lung conform conceptului de dezvoltare durabilă, a proceselor de dezvoltare durabilă și în special, a activităților necesare dezvoltării durabile la locul de muncă, precum și a aspectelor specifice domeniului lor de activitate, încât să fie eficienți și să fie un exemplu de urmat pentru elevi.

Presupune și înțelegerea rolului parteneriatului între școală și comunitate și a necesității adaptării curriculum-ului la nevoile comunității locale; a implicării comunității în funcționarea și dezvoltarea serviciului educațional; a asumării, de către autoritățile locale, a responsabilității privind furnizarea de servicii educaționale.

Asigurarea deprinderilor și competențelor care să permită dezvoltarea personală, intelectuală și profesională din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții, este o condiție pentru a se realiza un sistem de învățământ viabil, folositor țării și individului.

7. Obiective de parcurs ale obiectivului general

Pentru atingerea obiectivului general al programelor de formare, cadrelor didactice vor avea nevoie de cunoștințe, abilități, priceperi și deprinderi necesare unui demers didactic eficient și folositor societății ca urmare a:

I. Dobândirii de cunoștințe privind:

- specialitatea predată și a metodelor didactic-pedagogice confirmate ca valide;
- rânduiețile în comunitățile în care lucrează;
- însușirea și cunoașterea principiilor educației durabile, valoroasă pe termen lung;
- elaborarea și implementarea unui curriculum integrat în contextul local având în vedere prosperitatea acestuia.

II. Învățării unei meserii: dobândirii de abilități, priceperi și deprinderi de a crea bunuri de valoare în societate și de a fi capabil să învețe și pe alții să le producă. Cadrul didactic trebuie să fie capabil ca, pe lângă pregătirea teoretică și practică cerută de curriculum, să ofere și o formare practică a elevilor care să-și găsească utilitatea în mediul de viață a acestora. Elevii mergând acasă să poată dovedi părinților, vecinilor, că de la școală au învățat: să altoiască pomii, să repare prin casă, să cultive grădina, să construiască etc., încât să dispară sintagma întâlnită destul de des că: „școala nu m-a învățat nimica”.

Pentru ca această sintagmă să dispară, cadrul didactic trebuie să fie:

- un model, un exemplu de urmat pentru cei din școală, părinții elevilor și membrii societății în care trăiește;

- priceput;
- o resursă de valori a comunității.

Cadrul didactic trebuie să poată el însuși crea valori pentru comunitate, altceva decât demersul didactic de specialitate; trebuie să fie priceput în ceva ce va fi apreciat de comunitate..., „să fie meseriaș”, trebuie să știe să lucreze și să învețe și pe alții să lucreze (modele sunt: Toma Cocișiu, Popa Tanda, Domnul Trandafir; trebuie actualizate).

III. Dobândirii de înțelepciune. Cadru didactic reflexiv, capabil de a oferi motivații și ameliorator a situațiilor conflictuale. Complexitatea vieții individuale și a comunității în ansamblul ei, delicatetea de care trebuie să dea dovadă cadrele didactice și cei care se ocupă de formare impun cunoștințe privind funcționarea societății, stabilirea legăturii cu membrii comunității locale și atragerea acestora și a elevilor în activitățile de interes comun; abilități în abordare a subiectelor potențial sensibile și controversate etc. Nevoile individuale și colective necesită din partea cadrelor didactice un comportament adecvat încât să fie apreciați de comunitate. Probabil că un prim pas ar fi un demers didactic ce să ducă la dispariția sintagmei atașată profesiei de cadru didactic de „producător de materie cenușie și mână de lucru ieftină pentru export”.

IV. Promovarea mediului optim pentru educație și instrucție, promovarea unei societăți care să aibă ca obiectiv principal prosperitatea indivizilor săi.

Educația pentru dezvoltarea durabilă a societății este un domeniu dinamic deoarece se bazează pe ceea ce se întâmplă în societate și pe relațiile dintre oameni, comunitate și societate în sensul larg. Această caracteristică necesită cunoștințe privind căi posibile de evoluție a comunității, reflecții privind consecințele urmării unei căi sau alteia etc. În funcție de evoluțiile posibile extența de cunoștințe privind posibilități de ameliorare a acestora de implicare și contribuție personală în viața comunității. Ca urmare sunt necesare cunoștințe de ameliorare a procesului de formare în mod periodic pentru dezvoltarea personală și profesională a cadrelor didactice.

Pentru atingerea obiectivelor de mai sus, cadrele didactice au nevoie de cunoștințe de specialitate solide, cât și cunoștințe privind dezvoltarea durabilă a comunității umane; despre problematica lumii actuale. Să cunoască și să înțeleagă adulții și tinerii, societatea în ansamblul ei, precum și care sunt capacitățile și aptitudinile, valorile și trăsăturile de caracter pe care trebuie să le dobândească aceștia. Fără aceste cunoștințe, cadrul didactic nu va putea evalua o curriculă și selecta obiectivele învățării, nu va putea planifica activitățile necesare formării unui adult competent și responsabil; nu va putea realiza un echilibru între dobândirea cunoștințelor, dezvoltarea competențelor și percepția valorilor.

Cadrele didactice au nevoie de cunoștințe privind rânduiala societății pentru a aprecia conținutul curricular, de a înțelege contextului social, cultural, politic și economic. Acest conținut trebuie să includă înțelegerea cadrului instituțional al democrației, constituția, drepturile omului și drepturile civile privite din punctul de vedere ale drepturilor comunității de a dăinui în timp și de a nu fi afectat viitorul generațiilor următoare.

Cadrele didactice trebuie să aibă o mare rețineră în aplicarea metodelor didactic-pedagogice discutabile, la modă, pentru a nu stârni iritarea părinților care văd în aplicarea lor experimente de testare a acestora pe copii lor transformați în cobai. Părinții nu agreează sacrificarea copiilor lor pe altarul inovațiilor și cercetărilor didactic-pedagogice.

8. Obiective specifice

a. Obiective ce să orienteze demersul didactic spre:

- valori morale, practice, solicitate de comunitate;
- formarea de priceperi, abilități și deprinderi necesare producerii de bunuri de valoare în societate;
- redefinirea ofertei școlii conform obiectivelor dezvoltării durabile și a Documentelor privind dezvoltarea locală (PRAI, PLAII etc.) în funcție de nevoile comunității: documentelor școlare (Proiectelor de Dezvoltare Instituțională - PDI, Plan de Dezvoltare Școlară - PDS, Planul de acțiune al școlii PAȘ), a ofertei la nivelul orei (proiectele de lecție și procesul de predare – învățare - evaluare);
- proiectarea curriculară în care să primeze temele aplicative cu valoare pentru contextul local, însoțite de programe de formare adecvate, menite să incite gândirea logică și să permită realizarea de aplicații practice utile viitorilor absolvenți;
- descoperirea și utilizarea în procesul de predare-învățare-evaluare a resurselor educaționale locale: domeniile tehnice, mediu, agricultură, tradiții etc.;
- asigurarea coerenței dintre materialele didactice folosite în educația formală și cele folosite în educația nonformală și informală, asigurarea relevanței acestora din perspectiva dezvoltării durabile precum și obținerea lor facilă la nivel local;
- stimularea creativității, inovării și transferului tehnologic.

Obiectiv 1: Conștientizarea cadrelor didactice că sloganul „Investind în învățământ, investind în oameni investim în viitor” este distructiv pentru țară dacă nu formează mentalități favorabile dezvoltării durabile a României; dacă investițiile în învățământ nu promovează sistemul de valori ale dezvoltării sustenabile locale, regionale și naționale; dacă demersul didactic nu este orientat spre activitatea practică producătoare de produse utile culturii autohtone;

Obiectiv 2: Formarea și dezvoltarea unei gândiri creative în concordanță cu conceptele dezvoltării durabile, astfel încât absolvenții școlii românești să dobândească abilitatea de a formula soluții (economice, sociale, culturale, administrative, ecologice, de utilizare a resurselor naturale etc.) optime de dezvoltare sustenabilă a societății, absolvenți capabili de a fi întreprinzători de succes.

Obiectiv 3: Deschiderea sistemului de educație, formare profesională, către societate, către mediul social, economic și cultural;

Obiectiv 4: Construirea societății cunoașterii prin transformarea educației în vector de dezvoltare socio-economică;

Obiectiv 5: Proiectarea unei noi viziuni curriculare în care să primeze temele cu valoare aplicativă certă pentru contextul local, însoțite de tutoriale adecvate, menite să încete gândirea și să permită realizarea de aplicații practice;

Obiectiv 6: Direcționarea cadrelor didactice spre utilizarea de oportunități în procesul de predare și orientare a elevilor spre domenii tehnice și științifice precum mediu, învățământ, administrație locală, agricultură etc.;

Obiectiv 7: Pregătirea mediului pentru educația permanentă (formarea continuă) ce să contribuie la dezvoltarea durabilă a societății românești.

b. Obiective ce să anticipeze rezultatelor școlare ca o consecință a:

- unui demers didactic adecvat sau nu mediului social în care se va afla la un moment dat elevul sau absolventul;

- deciziilor ce contravin unui proces de dezvoltare durabilă.

Obiectiv: Dezvoltarea capacităților cadrelor didactice de a anticipa, pe termen lung, rezultatelor demersului educațional, demersului didactic, în formarea viitorului absolvent și a utilității acestor rezultate, pentru contribuabilul român care susține financiar procesul de învățământ;

c. Obiective ce să evalueze performanțele realizate în pregătire prin:

- reușitele, în funcție de nevoile comunității, în activitatea la catedră și-n societate;
- evaluări și monitorizări procesului educațional din punctul de vedere al evoluției socio-economice a țării și a prosperității absolvenților.

Obiectiv 1: Evaluarea performanțelor școlare ale elevilor prin reușitele acestora în activitatea socio-economică locală, regională sau națională în realizarea de produse utile culturii autohtone, în special ca întreprinzători de succes.

Obiectiv 2: Evaluarea performanțelor școlare ale elevilor prin contribuția acestora la produsul intern brut al României

d. Obiective ce să regleze demersului didactic prin:

- organizarea: conținuturilor învățării, strategiile de predare, învățare, evaluare, locurile cele mai adecvate de realizare a activității de predare-învățare în funcție de nevoile reale a dezvoltării durabile a României;

- descoperirea și utilizarea eficientă în procesul de predare-învățare evaluare a resurselor educaționale locale;

- coerența dintre materialele didactice folosite din perspectiva dezvoltării durabile și obținerii lor la nivel local.

Obiectiv 1: Dezvoltarea capacităților cadrelor didactice de a regla demersul didactic: formele de organizare a procesului de învățământ, conținuturile învățării, strategiilor și a locurilor adecvate pentru realizarea activităților de predare-învățare în funcție necesitățile contextului local județean și național.

Obiectiv 2: Coordonarea politicilor din sectorul educației cu politicile și inițiativele altor sectoare, în vederea atingerii obiectivelor necesare dezvoltării durabile a României.

e. Obiective ce să dezvolte gândirea reflexivă: gândire deschisă, creativă cu spirit de obiectivitate și imparțialitate prin:

- comportament pentru educație, pentru calitate și asigurarea calității;

- eficiență și exemplu demn de urmat de către elevi și societate.

Obiectiv: Formarea gândire reflexivă la cadrele didactice ce să aibă câteva elemente de reper în viața de zi cu zi la catedră și în societate:

- să aibă un credo profesional;

- să își pună întrebări înainte de a acționa, în timpul acțiunii și după acțiune : Cât de utilă este munca lui țării și lui însuși? Cât de eficient este demersul său didactic și dacă este în

concordanță cu cerințele societății cu cultura acesteia; cu nevoile de dezvoltare profesională și psiho-socială a elevului? Care este raportul dintre: finanțatorul muncii sale și beneficiarul muncii sale? Dacă plusvaloarea creată prin instrucția și educația promovată se va întoarce în PIB, respectiv în salariul său?; cine investește?, cine este beneficiarul real? și cine ar trebui să fie beneficiarul activității (produsului) respective? și ce trebuie să facă profesorul pentru acesta?!; Dacă investitorul are profit prin investiția sa în învățământ?

- să practice un scepticism politic în dialogul cu sine și cu ceilalți colegi;
- să se consulte cu alții;
- să susțină cauza celor pe care îi are în grijă.

Obiectiv: Formarea și dezvoltarea unei gândiri creative, astfel încât absolvenții săi să dobândească abilitatea de a formula soluții optime de dezvoltare a societății (economice, sociale, culturale, administrative, ecologice, de utilizare a resurselor naturale etc.), capabili să le pună în practică, să promoveze un nou tip de mesaj, care să se adapteze dinamicii actuale a tehnicii și societății în concordanță cu conceptele dezvoltării durabile a societății.

f. Obiective ce să formeze motivații pentru implicarea în viața socială a comunității ca domeniu potrivit pentru utilizarea pregătirii profesionale prin:

- inițiativei și disponibilității de a activa în comunitate, în care să-și pună în valoare competențele;
- să-și asume roluri în viața comunității;
- să ofere și o formare practică a elevilor care să-și găsească utilitatea în mediul de viață a cestora. Elevii mergând acasă să poată dovedi părinților, vecinilor, că de la școală au învățat: să altoiască pomii, să repare prin casă, să cultive grădina, să construiască etc., încât să dispară sintagma întâlnită destul de des că: „școala nu m-a învățat nimica”.
- să ofere prin demersul didactic motivațiile necesare elevilor pentru a munci în țară, ce să ducă la dispariția sintagmei atașată cadrelor didactice de „producători pentru export”;
- parteneriate între școală și comunitate;
- adaptarea curriculum-ului la nevoile comunității locale;
- sprijine activităților de educație pentru dezvoltare durabilă.

Obiectiv 1: Dezvoltarea motivației cadrelor didactice pentru implicarea în viața socială a comunității ca domeniu relevant pentru a-și utiliza pregătirea profesională în practică extrașcolară. Manifestarea inițiativei și a disponibilității de a aborda spre rezolvare: sarcini ale comunității, situații cotidiene sau probleme practice în care să-și pună în valoare competențele, de a fi „luminători ai comunităților autohtone” ce să promoveze valorile ce apără identitatea națională și dezvoltarea sustenabilă a țării.

Obiectiv 2: Dezvoltarea motivației elevilor pentru a-și utiliza pregătirea profesională la locuri de muncă în țară, pentru a devenii întreprinzătorii.

Obiectiv 3: Stimularea inovării și creativității, inclusiv a spiritului antreprenorial, la toate nivelurile de educație și de formare profesională.

g. Obiective ce să dezvolte competențele TIC

Obiectiv 1: Explorarea utilizării mediei și tehnologiei pentru a facilita comunicarea socială, politică, economică și culturală în domeniul dezvoltării durabile.

Obiectiv 2: Dezvoltarea și implementarea, prin intermediul programului propus, a instrumentelor software surse-deschis destinate perfecționării personalului didactic în direcția valorificării depline a resurselor TIC în implementarea conceptelor dezvoltării durabile;

Obiectiv 3: Modificarea modului în care cadrele didactice și elevii interacționează pentru a face schimb de cunoștințe, cu scopul de a face actul de învățare mai ușor de acceptat și înțeles prin utilizarea Platformei e-learning pentru activități de învățare online și facilitarea comunicării.

Obiectiv 4: Eficientizarea utilizării în procesul de învățare a resurselor informaționale, temporale, materiale și umane prin utilizarea uneltelor Tehnologiei Informației și a Comunicațiilor pe teme de dezvoltare durabilă. Dezvoltarea și implementarea, prin intermediul programului propus, a unui program de activitate E-learning destinat perfecționării personalului didactic în direcția valorificării resurselor TIC în implementarea conceptelor dezvoltări durabilă.

9. Obiective operaționale

Aceste obiective vor fi atinse prin derularea secvențelor programului, ca urmare a acțiunilor de formare directă (pregătire teoretică și practică) și de formare la distanță (pregătire teoretică și practică):

1. Comunicarea eficientă pe orizontală și verticală între formabili și formator - pentru o bună diseminare a informațiilor;
2. Informarea și comunicarea prin constituirea suporturilor de formare: module, ghiduri, bibliografii etc. Acordarea de suport de curs tuturor participanților;
3. Asigurarea informării și formării cadrelor didactice cu competențe specifice necesare învățământului pentru dezvoltare durabilă a României. Cunoașterea obiectivelor, conținutului și mijloacelor specifice punerii lor în practică;
4. Înțelegerea modurilor de transpunere a problemelor teoretice în situații pedagogice specifice învățământului preuniversitar cu utilizarea lor concretă la clasă;
5. Dezvoltarea capacităților de construcție mentală sau acțională a strategiilor, metodelor didactice de introducere a noțiunilor privind dezvoltarea durabilă în mod adecvat formării mentalității și a competențelor necesare dezvoltării sustenabile a societății;
6. Însușirea reperelor adecvate contextului școlar și social privind demersul didactic, proiectarea, predarea, evaluarea etc. în vederea formării mentalității și a competențelor necesare dezvoltării sustenabile a societății;
7. Conștientizarea rolului cadrului didactic în conducerea și îndrumarea specifică și diferențiată a elevilor în demersul instructiv educativ pentru dezvoltarea durabilă a României, pentru realizarea raportului optim între dirijarea și manifestarea liberă, creativă a elevilor într-un spațiu jalonat de obiectivele dezvoltării durabile. Conștientizarea tuturor partenerilor cu privire la rolul cadrului didactic în viața extrașcolară a comunității adaptată dezvoltării durabile;
8. Informarea în școli și comunități despre obiectivele programului, prin derularea unei campanii de comunicare și informare care să atragă cât mai mulți participanți.

10. Competențe generate

La sfârșitul unui program de formare, cadrele didactice vor fi capabile:

1. Să utilizeze cunoștințele, priceperile și deprinderile în formarea de competențe comunicative (competențe lingvistice, competențe socio-lingvistice, competențe discursive, competențe socio-culturale, competențe practic-aplicative, competențe strategice și competențe sociale), la elevii, folositoare pentru dezvoltarea durabilă a României;
2. Să utilizeze acele metode active – participative, incluzive și integrative de predare – învățare – evaluare, care sunt confirmate că sunt folositoare formării de personalități competente și responsabile;
3. Să utilizeze reflecția și ameliorarea demersului didactic pentru o instrucție și educație pentru dezvoltare durabilă a României și a prosperității personale;
4. Să formeze comportamente adecvate dezvoltării durabile a societății;
5. Să elaboreze și implementeze acele curricule ce contribuie la dezvoltarea durabilă, integrate în contextul local;
6. Să dezvolte interesul și motivația pentru dezvoltarea socio-economică a societății ca o condiție a prosperității personale;

7. Să asigure acea calitate în învățământ ce este importantă și folositoare prosperității personale și sociale;

8. Să realizeze parteneriate eficiente între școală și comunitate; să promoveze cooperarea dintre membrii comunității educaționale și alți factori de decizie;

9. Să formeze abilități, priceperi și deprinderi de muncă independentă de dezvoltare profesională continuă;

10. Să fie capabile să ofere o imagine asupra problemelor de mediu natural cât și cel modificat de om, la nivel global, regional, național și local; a rolului omului în ecosistemul autohton, punând accent nu numai pe impactul asupra mediului, ci și asupra implicațiilor sociale și economice;

11. Să utilizeze calculatorului în procesul de învățământ, internetul etc. pentru informare și comunicare pe teme de dezvoltare durabilă.

„MEMORIA - ARHITECTUL DEZVOLTĂRII PERSONALE”

*Bibl. Bîrz Lucreția, prof. Moldovan Dumitru
Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia*

Strategiile de memorare sunt elemente utile în „arsenalul” unui profesor sau a unui părinte. De multe ori, elevii consideră că rezultatele superioare ale unora sunt datorate unei cantități suplimentare de efort. În realitate, aceste performanțe sunt rezultatul unei dezvoltări școlare bazate pe capacitatea de a reține, capacitate dezvoltată prin strategii de memorare.

Astfel că ideea organizării unui campionat dedicat memoriei s-a impus cu necesitate în activitatea interdisciplinară realizată în cadrul orelor de psihologie la Centrul de Documentare și Informare.

Scopul nostru a fost să identificăm dacă există o corespondență reală între rezultatele elevilor performanți și capacitatea de memorare.

Deoarece memoria stă la baza tuturor proceselor psihice există prejudecata că ea nu implică organizare logică ci doar repetiție.

Concursul i-a obligat pe elevi să găsească modalități de retenție astfel încât să le crească performanța.

Concluzia firească ar fi următoarea: este important ca elevii să învețe în școală cum să memoreze.

Dar ce este memoria?

Conform „Marelui dicționar de psihologie”, memoria este definită ca fiind capacitatea unui sistem de procesare natural sau artificial de a encoda informația extrasă din experiența lui cu mediul, de a o stoca într-un format adecvat și apoi de a o recupera și utiliza în acțiunile sau operațiunile pe care le efectuează.¹

Memoria mai este definită și drept capacitatea și procesul psihic de reflectare a experienței anterioare prin fixarea (întipărirea și păstrarea), recunoașterea și reproducerea imaginilor senzoriale, ideilor, stărilor afective.²

¹ *Marele dicționar al psihologiei*. București: Ed. Trei, 2006, pag. 739.

² Șchiopu, Ursula (coord.). *Dicționar enciclopedic de psihologie*. București: Ed. Babel, 1997, pag. 439.

Platon compara memoria cu o tăbliță de ceară: senzațiile, prin acțiunile lor, lasă urme pe această materie maleabilă, persistența lor putând fi asimilată amintirii, ștergerea lor progresivă, uitării.

Memoria este ca o coloană vertebrală a personalității fiind implicată în conturarea identității. Ea poate fi spontană și neintenționată, verbală, acțională, afectivă, dar și voluntară, intenționată. Toate felurile de memorie sunt implicate în procesul retenției și învățării.

La om, întâlnim memorie spontană, verbală, acțională, afectivă, fiziologică, voluntară, involuntară, mecanică, de lungă sau de scurtă durată, etc. Rolul ei este de a ne ajuta să ne adaptăm și să învățăm anumite mișcări, activități sau să ne formăm deprinderi. Opusul memoriei este uitarea.

Preocupările pentru memorie și diferitele forme de antrenare a memoriei au existat încă din Grecia Antică, dar transformarea acestora într-o competiție sportivă a apărut abia la sfârșitul secolului al XX-lea.

Există astăzi, așa-numitele olimpiade ale minții, competiții unde participanții se întrec în capacitatea de a procesa informații într-un timp scurt, în capacitatea de a memora și reține diverse tipuri de materiale, în viteza cu care citesc fragmente mari de text, în capacitatea de a memora pachete întregi de cărți de joc, ori în reținerea în ordine a unui lung șir de numere aleatoare.

Ce putem face ca să ne îmbunătățim memoria?

Pentru observatorul de rând, performanțele de memorare atinse de unele persoane sunt incredibile, însă participanții la astfel de competiții susțin că totul ține de folosirea unor tehnici adecvate și de antrenarea minții.

Am ales să prezentăm în continuare o tehnică prin care orice om de rând își poate îmbunătăți memoria. Este vorba despre *metoda călătoriei*.

Această metodă a fost folosită încă din Antichitate, și este metoda care l-a ajutat pe Dominic O'Brien, supranumit bărbatul cu cea mai bună memorie din lume, să câștige de 8 ori Campionatul Mondial de Memorie.

Metoda călătoriei constă în folosirea unei rute sau a unui drum pe care îl cunoști foarte bine, pe care îl faci aproape zilnic, de exemplu drumul către serviciu sau spre casă. Pe măsură ce vizualizezi drumul, poți să îți fixezi diferite imagini pe traseul imaginar. Astfel, dacă trebuie să cumperi diverse obiecte, le poți asocia cu obiectele familiare de pe traseu: ciocolată pe banca din parc, o sticlă de suc lângă copacul preferat, etc. Metoda călătoriei asigură cronologia informației, în rest ține de folosirea imaginației și de concentrare.

Campionatul de Memorat la Colegiul HCC

Anul acesta am desfășurat ediția a IV-a a „Campionatului de memorat”, un concurs destinat elevilor claselor a X-a de la Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” din Alba Iulia.

Obiectivele vizate de acest concurs au fost: dezvoltarea spiritului de competiție; formarea abilităților de memorare prin asociere, disociere, conexiune de termeni și înregistrare detaliată a informației și consolidarea unor strategii sau metode de memorare.

Concursul s-a desfășurat în 2 faze: o fază la nivelul clasei și o fază pe școală.

La faza pe clasă, s-au desfășurat două runde. La prima rundă, elevii au avut de audiat un set de 30 de cuvinte alese aleator, la final, având la dispoziție 3 minute pentru a reda cât mai multe cuvinte audiate. Fiecare cuvânt redat corect a fost notat cu 1 punct.

Runda doi a constat în vizionarea a 30 de imagini foarte variate ca și conținut și locație. La final, elevii au avut la dispoziție 5 minute ca să prezinte fiecare imagine vizualizată în două-trei cuvinte. Fiecare imagine redată corect a fost notată cu 1 punct.

Clasamentul final s-a stabilit prin însumarea punctajelor de la cele 2 runde. Au trecut la faza pe școală primii trei elevi clasati din fiecare clasă.

La faza pe școală, elevii au fost supuși la 3 runde, nivelul de dificultate fiind superior fazei pe clasă.

Toți elevii participanți la faza pe școală au fost recompensați cu diplome și dulciuri.

La finalul concursului, împreună cu elevii, am concluzionat că prin memorie realizăm un tip de relaționare cu totul specială, adică înțelegem agenda impusă din afara elevului, agendă în fața căreia, elevul își construiește „Cetatea Eului” din prejudecăți, experiențe negative și de asemenea, agenda proprie, în care reține informațiile din materiile preferate. Ca tip de relație cu sinele, memoria ne ajută să obținem rezultate în condițiile în care utilizăm metode creative de memorare.

Bibliografie:

- *Marele dicționar al psihologiei*. București: Ed. Trei, 2006.
- *Sporturi mai puțin cunoscute: sportul memoriei* <https://www.agerpres.ro/flux-documentare/2014/10/22/sporturi-mai-putin-cunoscute-sportul-memoriei-13-52-42> (consultare online, 24.05.2018)
- Șchiopu, Ursula (coord.). *Dicționar enciclopedic de psihologie*. București: Ed. Babel, 1997.

GÂNDIRE CRITICĂ ȘI DREPTURILE COPILULUI

Profesor Caizer Daniela, Colegiul Național „Titu Maiorescu” Aiud

Deși pare o asociere aleatorie, cele două concepte se regăsesc la nivelul disciplinei studiate de elevii clasei a V-a, ca parte a Educației sociale ce înlocuiește treptat Cultura civică aflată încă în planurile cadru pentru clasele a VII-a și a VIII-a. Această „coborâre” a educației sociale la nivelul clasei a V-a are la bază necesitatea formării competențelor cheie recomandate de Parlamentul European în scopul facilitării accesului absolvenților pe piața muncii prin competitivitate, flexibilitate, calitatea informației deținute și prin calitatea gândirii reflectată în comunicare eficientă, rezolvarea de probleme, munca în echipă.

Specificul acestei discipline aduce în prim plan competențele sociale și civice care vor permite înțelegerea particularităților culturale ale grupurilor din care absolventul va face parte, acceptarea diversității, toleranța, predictibilitatea comportamentală. Această inițiativă curriculară este oportună prin oferta de conținuturi, prin tematica abordată și prin specificul actului de predare-învățare-evaluare care aduce în prim plan elevul, gândirea lui, formularea întrebărilor, exprimarea opiniei personale și, nu în ultimul rând, argumentarea. A gândi critic înseamnă a gândi obiectiv, a fi capabil de o analiză a punctelor tari și slabe, de acceptare a opiniei contrare, de susținere a propriului punct de vedere.

Pentru a demonstra necesitatea acestei discipline și locul ei în structura curriculară, putem aborda problematica din perspectiva competențelor sociale și civice pe care le propune ca finalitate.

Competențe sociale și civice (*cadru european de referință*)

- a. Cunoștințe
 - conștientizarea conceptelor de bază cu privire la indivizi, grupuri, organizații de muncă, egalitate de gen, non-discriminare, societate și cultură;
 - cunoașterea conceptelor de democrație, dreptate, egalitate,
- b. Deprinderi
 - abilitatea de a comunica constructiv în diferite medii pentru a manifesta toleranță;
 - implicarea alături de ceilalți în domeniul public, solidaritate și interes în rezolvarea problemelor care afectează comunitatea locală sau mai amplă

c. Atitudini

- colaborare, asertivitate și integritate;
- respect plener pentru drepturile omului,

Competența generală 2 (programa școlară Educație socială).

Cooperarea pentru realizarea unor activități și pentru investigarea unor probleme specifice diferitelor grupuri și comunități, prin asumarea unor valori și norme sociale și civice

Competențe specifice (programa școlară Gândire critică și drepturile copilului, clasa a V-a)

2.2. *Identificarea, prin lucru în echipă, a unor măsuri de intervenție posibile pentru cazuri semnalate de încălcare a drepturilor copilului sau de promovare a acestora*

2.3 *Realizarea, în echipă, a unui proiect de promovare a drepturilor copiilor pentru investigarea/soluționarea unor probleme specifice - implicarea elevilor, la nivel de clasă, școală sau la nivelul comunității locale, în elaborarea unei propuneri de proiect de intervenție pentru promovarea unui/unor drepturi ale copilului.*

Tot ceea ce se întâmplă în sistemul de învățământ este teleologic. Atitudinile sunt cele vizate pentru că implică raportări active, nu doar cumuli de cunoștințe. Colaborare, asertivitate, respect, sunt atitudini care derivă dintr-o bună cunoaștere a valorilor și normelor sociale și civice și din exersarea lor în diverse contexte educaționale. Implicarea în problemele comunității are la bază interiorizarea semnificațiilor sociale și interiorizarea particularităților de mediu social.

Un elev pus în situația ipotetică de a găsi soluția optimă pentru o problemă socială va deveni adultul responsabil civic, pregătit să facă față provocărilor reale printr-o gândire divergentă, prin capacitatea rezolvării euristice a problemelor, prin tărie de caracter și pozitivism valoric.

Bibliografie

www.programe.ise.ro

www.ise.ro

SĂ NU LĂSAȚI MUZICA MEA SĂ MOARĂ! 135 DE ANI DE LA MOARTEA LUI CIPRIAN PORUMBESCU

Prof. Cetean Daniela, Colegiul Național Horea, Cloșca și Crișan, Alba Iulia

Compozitor de referință pentru muzica românească și europeană, Ciprian Porumbescu s-a născut în 2 octombrie 1853 în localitatea Șipotele Sucevei (în prezent poartă numele

compozitorului) din județul Suceava. Se împlinesc 105 ani de la nașterea acestuia și 135 de ani de la moartea sa timpurie.

În primele zile de vară ale anului 1883, pe 6 iunie, Ciprian Porumbescu se stingea în casa lui din satul Stupca, după care tânjise atât de mult în toate lunile în care încercase să-și vindece tuberculoza în Italia. Nu împlinise 30 de ani și compusese prima și una dintre cele mai frumoase operete care s-au creat în România vreodată - *Crai nou*, compusese minunata *Baladă pentru vioară și pian*, „Rapsodia română” și „Imnul Unirii” (Pe-al nostru steag). A scris și melodia fostului imn al României, *Trei culori*. Muzicianul cu destin romantic, ros de tuberculoză, bântuit de umbra unei iubiri imposibile, sensibil, visător, dintr-o familie modestă a venit pe lume într-o zi de 2 octombrie a anului 1853, la Șipotele Sucevei. Geniul lui și furia cu care a vrut să trăiască și să compună l-au făcut să creeze în aceste trei decenii cât pentru o viață întreagă.

În primăvara lui 1882, cu doar un an înainte să moară, avea loc premiera operetei „Crai nou”, la Brașov și atunci, când deja timpul nu mai avea răbdare cu el, îi scria tatălui cu o intuiție tristă, dar cu o dorință de viață care se ghicește în fiecare cuvânt: „Și astăzi, am ajuns să-mi văd dorința împlinită, mi-am văzut visul cu ochii, am avut aplauzele frenetice pentru opul meu, am auzit chemând sute de voci, pline de entuziasm, numele meu, m-am văzut ridicat, laudat, măgulit, laureat. Ce să mai zic, ce să mai aștept de la viața mea, de la viitorul meu?”. Peste un an, tuberculoza care-l chinuia deja de mult timp avea să-l ucidă.

Destinul lui de muzician începuse cu mult timp în urmă, când, copil fiind, a ascultat pianul lui Carol Miculi, în sat la Stupca, unde părinții lui s-au mutat de curând. Ciprian a primit primele lecții de vioară la școala din Ilișești, în satul din apropiere, și apoi, urmând gimnaziul la Suceava, a început să studieze pianul și orga. Aici, în satul Stupca, un sat care azi îi poartă numele, s-a aflat casa lui, locul lui cel mai drag, după care a tânjit în timpul lunilor petrecute la tratament în Italia. Sub bolțile din curtea casei îi aducea la începutul tinereții pe lăutarii din sat de la care încerca să învețe cântece și să le reproducă apoi la vioară sau la pian. De la Ilișești venea uneori cu țiganka Ilinca și cu scripcarul Urdă, care știau cântece populare, iar sora Mărioara îi acompania la pian.

Ca și cum ar fi avut de la început intuiția unei morți timpurii, copilul cel firav și bolnăvicios, dar mereu plin de lumină și de viață s-a avântat pe calea propriului destin cu un soi de disperare. În anul 1871, la aniversarea a 400 de ani de la ridicarea Mănăstirii Putna, tânărul Ciprian Porumbescu, având doar 18 ani, a reușit să uimească asistența cântând la vioară, în condițiile în care în public se aflau, printre alții, Mihai Eminescu și Ioan Slavici. Datorită calităților sale, a primit o bursă de studii la „*Konservatorium für Musik*” din Viena, unde ajunge să dirijeze corul Societății Studențești „*România Jună*”.

Până în 1873 a urmat la Suceava gimnaziul superior. Stătea cu chirie în încăperi mici și pline de igrasie, la gazde prea puțin înstărite, mâncarea nu era nici ea îndestulătoare sau de cea mai bună calitate, pentru că tatăl nu era foarte bogat. Probabil că aici i s-a strecurat tuberculoza în trup și s-a agravat mai târziu. Organizase formații vocale și chiar un cor, exersa cu colegii pe unde putea și dădeau apoi concerte publice, noaptea copia partituri pentru cor și orchestră sau își armoniza primele compoziții, se arunca în vârtoarea muzicii cu toată patima vârstei. Și tot cu patimă s-a avântat și în mișcarea patriotică de „redeșteptare a solidarității naționale”, ținând discursuri înflăcărâte împotriva stăpânirii austriece.

În martie 1873, Ciprian, când a trecut cu bine examenul de maturitate, pentru el începuse deja numărătoarea inversă. Mai avea de trăit doar zece ani și de compus toate lucrările minunate pe care le ascultăm astăzi așa cum, odată demult, le ascultau trecătorii pe străzile Sucevei. Între 1873 și 1877, Ciprian Porumbescu a urmat cursurile Institutului Teologic Ortodox din Cernăuți. Muncea mult, studia mult, iar singurele perioade de odihnă erau vacanțele petrecute vara la Stupca. Într-una din aceste luni, Ciprian a cunoscut-o pe Berta Gorgon, fata pastorului evanghelic din Ilișești, de care s-a îndrăgostit. Familiile lor, de

confesiuni diferite, nu au permis însă căsătoria, iar tatăl Bertei a încercat în permanență să-i îndepărteze pe cei doi tineri unul de altul, trimițându-și fata în străinătate.

Ciprian Porumbescu și Berta Gorgon

În anul 1874 o întâmplare nefericită a destinului avea să-i pecetluiească soarta. Înființarea la Cernăuți a societății studențești „*Arboroasa*”, după numele vechi al Bucovinei căreia Ciprian i-a compus imnul și al cărei președinte ales a devenit, nu a fost privită cu ochi buni de habsburgi din cauza activităților prea intens patriotice. Porumbescu era sufletul ei, a creat primul ei ansamblu coral, apoi un cvartet vocal, muncea cu pasiune, clipă de clipă, nu irosea nici un minut și toate îi măcinau sănătatea și așa destul de șubredă. Suferea des de răceli cu febră puternică, era mereu chinuit de frisoane, dar îndată ce treceau și-l eliberau, Ciprian o lua de la capăt.

În octombrie 1877, după o telegramă trimisă la Iași cu ocazia manifestărilor organizate acolo în memoria domnitorului Grigore Ghica, Austro-Ungaria decide să ia atitudine împotriva acestor manifestări patriotice, iar membrii *Arboroasei* sunt arestați sub acuzația de înaltă trădare și li se înscenează un proces. Numai că lui Ciprian Porumbescu cele aproape trei luni de închisoare aveau să-i fie fatale. Era la Stupca, în casa copilăriei, și cânta la vioară când a fost arestat. Afară ploua mărunț, ploaie de toamnă, în luna lui octombrie. L-au urcat într-o căruță și l-au dus până la Cernăuți, iar apa rece i-a pătruns prin haine. I-au dat voie să-și ia cu el vioara și o gramatică a limbii franceze. Temnița s-a transformat însă pentru el în drumul sigur spre moarte. Pereții reci și mâncarea proastă i-au furat încă ani buni din viață. Tuberculoza s-a agravat iremediabil.

Rămâne însă de aici, din închisoarea unde a stat cu deținuți de drept comun, frumusețea unui episod cu seninătăți aproape biblice. Unul dintre colegii de celulă, ascultându-l cântând o doină, a izbucnit în plâns. Când a ieșit din închisoare, după unsprezece săptămâni, era deja cu moartea în piept. Se întoarce la Universitate la Cernăuți și apoi, cu mare greutate, pleacă să-și îplinească visul și să-și continue studiile la Viena. De la Viena se întoarce la Brașov ca profesor de muzică la *Gimnaziul mare românesc* și se angajează și ca dirijor la Biserica Sf. Nicolae din Șcheii Brașovului, loc mult prea rece și înfrigorat pentru el. Aici a compus „*Crai Nou*”, aici a reprezentat-o public pentru prima dată în februarie 1882, cu un succes minunat. În anul 1880, în perioada în care se afla la Viena, Ciprian Porumbescu lansează „*Colecțiune de cântece sociale pentru studenții români*”, o colecție de 12 piese corale și cântece la unison, din care făceau parte „*Imnul unirii - Pe-al nostru steag*”, „*Cântecul tricolorului*” și „*Cântecul gintei latine*”. *Pe-al nostru steag* a devenit imnul național al Albaniei - *Hymni i Flamurit* după anul 1912. În primăvara anului 1882, pe 11 martie, a avut premiera operei sale „*Crai nou*”, piesă scrisă în două acte de Ciprian Porumbescu pe textul poeziei poetului Vasile Alecsandri. Succesul imens pe care l-a avut, a făcut ca spectacolul să se repete pe 12 și 23 martie, pe aceeași scenă. Din Brașov avea să plece spre Italia pentru a nu se mai întoarce în țară decât ca să moară în luna iunie a anului următor.

Cu multă încredere și fără să accepte vreo clipă că în piept i se cuibărise tuberculoza, Ciprian se urcă în tren în gara din Brașov, plecând spre lumi mai calde. Căsuța din Stupca și toate amintirile din aceste locuri au plecat cu el în Italia. Ca și iubirea niciodată împlinită pentru Berta Gorgon, fata pastorului evanghelic din Ilișești, ca și iubirea pentru muzică și pentru doina românească.

Sfârșitul și l-a aflat la Stupca, îngrijit de sora Mărioara și de tatăl Iraclie, după o primăvară cumplită pentru el, căci întoarcerea acasă din însorita Italie nu i-a priit deloc. Prea puțin a mai putut cânta Ciprian în ultimele luni de viață. Vioara devenise prea grea pentru el. Lua cu el taina unei iubiri imposibile și neînțelegerea chinuitoare, fără să accepte cu adevărat boala. Rămâne, din acele ultime luni, unul dintre cele mai frumoase și mai emoționante concerte, un episod povestit de el în jurnal. Era în iarna lui 1882, ultima lui iarnă, petrecută în Italia și se întâmpla în fața mării: „Jos, la albia mării, scot violina din scrinul ei, direc coardele, mirare! (...) Mă reazem de un pisc de stâncă ce străbătea din mare și gândesc ce oare să cânt. Ah', îmi răspunsei în gând: «Voi cânta Doina, să o audă și Mediterana și Mediterana să o ducă oceanului și să știe și antipozii noștri dincolo că numai un cântec e coborât din cer și acela e Doina...» (...) Cântai cam lung scumpa-mi Doină și parcă nu mă puteam despărți de ea! Mi se părea că miliardele de stele și stelute ce se uitau la mine din mare sclipeau vesel-unduioase, precum era și inima mea, cufundată întreagă în mlădioasele acorduri a Doinei, ce iarăși mi se părea că nu o cântasem cu atâta simț ca acum...”

Pe 6 iunie 1883, boala cumplită l-a răpus pe Ciprian Porumbescu, acesta decedând în brațele surorii sale Mărioara, în casa părintească din Stupca. Cu ultimele forțe, Ciprian i-a șoptit acesteia: *”Să nu lăsați muzica mea să moară!”*. Ultima lui dorință, ce se regăsește în ultima strofă din *”Cântecul tricolorului”*, a fost îndeplinită, pe crucea sa fiind puse culorile drapelului românesc:

“Iar când, fraților, m-oi duce/
De la voi, și-o fi să mor/
Pe mormânt atunci să-mi puneți/
Mândrul nostru tricolor”.

Mormântul compozitorului

Casa memorială Ciprian Porumbescu

PĂRINȚI ȘI DASCĂLI - MODELE DE VIAȚĂ PENTRU COPII

Prof. înv. primar Prihoi Ana-Lucreția, Colegiul Național "I.M.Clain" Blaj

Toți părinții ar trebui să fie conștienți că investiția lor cea mai valoroasă o reprezintă copiii. Dar ca să realizezi ceva trebuie să urmărești această investiție – să urmărești fiecare pas al lor, să urmărești continuu dezvoltarea acestora.

Cei mai mulți dintre părinți ar vrea să știe cum să facă pentru a fi părinți mai buni, însă atunci când află, unii sunt mirați, iar alții consideră că cel mai bun este tot modul în care procedează ei.

Părinți și dascăli deopotrivă ar trebui să realizeze că sunt împreună răspunzători de educația pe care o dau celor mici. După treizeci de ani de activitate la catedră vă putem împărtăși din experiența noastră anumite greșeli pe care părinții le fac în creșterea și educarea copiilor lor și despre felul cum ar trebui să se comporte dascălii în relația cu părinții și copiii.

Una dintre problemele pe care le-am sesizat frecvent este *ignoranța*, faptul că părinții nu răspund la întrebările copiilor. Copiii sunt curioși, vor să afle multe lucruri și de aceea întreabă tot timpul. Dacă dâșii nu știu să răspundă sau nu au timp, sau vor să îi ignore, le răspund cu una din variantele: "Lasă-mă în pace!", "Sunt obosit!", "Acum am altceva de făcut!", "Îți explic mai târziu". Cu aceste răspunsuri copilul nu este mulțumit, pentru că la orice întrebare ei trebuie să primească un răspuns pe moment, nu trebuie amânat.

Părinții, de asemenea, trebuie să țină seama de regula: „Copiii nu fac ceea ce îi înveți, ci ceea ce văd!”. Noi îi învățăm ce este bine să facă sau unde greșesc, le arătăm calea cea bună pe care trebuie să meargă, dar atunci când ei sesizează că unul din părinți nu procedează corect, că se comportă în relațiile cu cei din jur în alt mod decât știu ei că este bine, atunci copiii sunt dezorientați, putând apărea frustrări, iar la adolescență sau la maturitate vor rezolva problemele așa cum au văzut că se rezolvă în familie. Părinții ar trebui să fie repere, modele de viață pentru copiii lor, puncte de sprijin de nezdruccinat. Din păcate, unii dintre părinți își rezolvă problemele conflictuale în prezența copilului. Noi încercăm să le sugerăm părinților să nu-și desfășoare conflictele sub ochii copiilor, pentru că aceștia nu au decât de pierdut.

O altă problemă este *lipsa de timp*, care se răsfrânge negativ asupra copilului. Cei mai mulți dintre părinți cred în mod greșit că, dacă le oferă jucării, dulciuri, o distracție, o ieșire undeva, copiii sunt fericiți! Este greșită o astfel de concepție. Copiii sunt fericiți când stau cu mama sau cu tata, când simt că ei sunt în centrul atenției și simt dragostea părintească. Copiii au nevoie să vorbești cu ei așa cum vorbești cu un adult, să aibă lucruri de rezolvat, să vadă că cei mari au încredere și așteaptă de la ei niște rezultate.

În ceea ce privește virtuțile, noi îi învățăm pe copii să fie îngăduitori, să fie iertători. Eu cred că prin educație reușim să sădăm o sămânță bună în sufletele lor așa de frumoase. Copiii mai au uneori porniri răutăcioase față de un coleg și zic: „Mi-ai greșit așa de tare și nu te iert!”. Dacă ei înțeleg acum, de mititei, că este necesar să-l ierte pe cel care a greșit, cu voie sau fără voie, credem că va fi un pas înainte pe calea formării lor ca oameni adevărați.

Toată afecțiunea din ochii dascălului, toată dragostea din privirea lui, toată înțelegerea din cuvintele lui acești copii o simt imediat. Ei sunt ca niște flori, se deschid imediat. Considerăm că eșecul unor profesori și părinți constă în faptul că nu-i înțeleg pe copii, nu-i întreabă și nu se implică în problemele lor. Îndrăznim să le sugerăm acestor dascăli să le dea elevilor din când în când un test nesemnat, în care elevii să scrie despre problemele lor și ulterior să discute cu ei aceste probleme, la ora de consiliere, să încerce să găsească împreună soluții la nemulțumirile pe care și dascălii și tinerii le au. Este o investiție minimă de suflet, de dragoste, de dăruire, dar cu rezultate foarte mari, căci, așa cum spunea Sfântul Ioan Gură-de-Aur, „nu există nici o artă mai înaltă decât arta de a fi pedagog”.

Învățătorul nu uită niciodată că trebuie să zâmbească, să lase la ușa clasei toate problemele personale și să fie mentor și prieten pentru elevii săi. Dacă zâmbește, zâmbetul se va întoarce

aproape mereu. Zâmbetul și râsul întăresc sistemul imunitar, apără de boli, inspiră idei, atrag prietenii și înfrumusețează viața. Am învățat în ani de activitate la catedră generații după generații că unde e mintea, acolo e și comoara. *Ceea ce facem pentru noi înșine moare odată cu noi. Ceea ce facem pentru alții și pentru lumea întreagă rămâne și este nemuritor!*

Rămâneți implicați! Modelați personalități și suflete, îndrumați copiii pe drumul cel bun al vieții și veți rămâne nemuritori! A trăi în lume fără a deveni conștient de sensul ei este ca și când rătăcești într-o bibliotecă fără a atinge nicio carte!

Călătorie plăcută prin viața de învățător, ați făcut cea mai bună alegere! Și nu uitați să zâmbiți!

Bibliografie:

1. Crețu, T. – *Psihologia copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2005
2. Cucuș, C. – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2000
3. Faber, A. ; Maylish, Elaine – *Comunicarea eficientă cu copiii, acasă și la școală*, Editura „Curtea Veche”, București, 2002
4. Șerban, I. Gr. – *Învățătorul și copiii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1975
5. Truță, Elena; Mardar, Sorina – *Relația profesor-elevi*, Editura Aramis, București, 2007

CENTENARUL MARII UNIRI SĂRBĂTORIT LA VIENA ÎN MAI 2018

*Prof. Cetean Daniela, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia
Membră în Grupul de Inițiativă Centenar Marea Unire –Alba Iulia 2018*

În perioada 25-27 mai 2018 la Viena au fost organizate evenimente de înaltă ținută intelectuală prin care s-a celebrat împlinirea a 100 de ani de la cea mai complexă realizare istorică a neamului românesc, Marea Unire a tuturor românilor desăvârșită prin exprimarea voinței colective a românilor la Alba Iulia în 1 Decembrie 1918. În organizarea acestui eveniment și-au dat concursul instituții din Viena (Cercul Cultural Româno-Austriac din Austria, Ambasada României în Austria, RTV „Unirea” din Wiener Neustadt, Primăria orașului Viena, Asociația austro-română din Viena, asociațiile „Unirea” și „Hora” din Viena) precum și asociații culturale din România (Asociația „Renașterea sișeșteană” din Maramureș, AGERPRES din România, Grupul de Inițiativă „Centenar-Marea Unire-Alba Iulia 2018”, ansamblurile culturale „Gura Izvorului” din Vatra Moldoviței - Suceava și „Muguri și mlădițe de tezaur” din Beiuș, corurile bărbătești din Chechiș și Sișești-Maramureș).

Pe parcursul acestor zile au avut loc dezbateri, conferințe, lansări de carte, programe artistice, expoziții de artă, proiecție de film documentar și spectacole de dans popular. Toți cei care au participat au fost impresionați îndeosebi de prestația ansamblurilor folclorice care au avut menirea de a afirma prin cântec, poezie și dans popular tocmai esența românismului. Identitatea noastră națională a fost regăsită cel mai plener în aceste manifestări culturale, și trebuie să recunoaștem că am simțit cu mai multă putere conștiința a ceea ce suntem. Poate părea exagerat, dar am simțit că suntem mai români în afara României tocmai pentru că aici, la Viena am conștientizat cât de mult am uitat să ne gândim la ceea ce ne definește, la ceea ce este înrădăcinat adânc în sufletul nostru și la adevăratele valori ale neamului românesc. Mulțumim în acest sens tuturor celor care s-au implicat astfel încât în ziua de 27 mai, Ziua Românilor de Pretutindeni să simțim cu adevărat românește. Mai ales că am îmbinat cultura populară, limba română și credința ortodoxă într-o superbă activitate desfășurată în Biserica Ortodoxă din Wiener Neustadt în Sfânta zi de Rusalii!

În 25 mai 2028 în jurul orei 10 au început activitățile efective cu intonarea imnului de stat al României urmat de cel al Austriei și cu un cuvânt de bun-venit din partea autorităților austriece exprimat de Magister Isabelle Jungnickel. Activitatea s-a desfășurat într-un loc cu o semnificație coplesitoare pentru românii ardeleni- *Sala de festivități a Primăriei Vechi* din Viena, acolo unde în luna mai a anului 1892 a fost adus *Memorandum-ul* Partidului Național Român din Transilvania, document de însemnătate uriașă în condamnarea sistemului dualist și în solicitarea de drepturi pentru românii deznăționalizați de autoritățile maghiare. Doamna Jungnickel a făcut câteva precizări referitoare la istoricul sălii festive care a fost construită în 1851-1853 și care a funcționat timp de 32 de ani ca Sală Festivă și în care s-au luat decizii esențiale referitoare la administrarea Vienei. Sala impresionantă este realizată în cel mai clar stil baroc cu ornamente care te încântă dar te și copleșesc, și în care am regăsit multe dintre simbolurile Casei de Habsburg pe care le întâlnim și în cetatea Alba Carolina (cetate construită de austrieci în prima jumătate a secolului XVIII în Alba Iulia).

Ambasadorul României, E.S. Bogdan Mazuru a fost și el prezent și a ținut să salute această inițiativă, felicitându-i pe organizatori. Și-a exprimat mulțumirea pentru numărul mare de participanți și a ținut să reamintească de acțiunea din anul 2017 în care a fost celebrată acțiunea memorandistă. I-a felicitat pe cei veniți din Maramureș, „o regiune care a făcut atât de mult pentru demnitatea și cultura română”. Într-o perioadă în care România este parte a Europei, astfel de evenimente celebrează identitatea noastră națională, demnitatea și unitatea românilor. Totodată, faptul că România este astăzi membră a Uniunii Europene li se datorează și eforturilor românilor din 1892 și 1918. Vorbind de rolul oamenilor politici de astăzi, E.S. Bogdan Mazuru a subliniat că aceștia ar trebui să fie preocupați de modul în care vor fi percepuți de istorici având ca barometru modul în care și-au făcut datoria față de țară!

Momentele artistice au fost inserate între prezentările științifice și au încântat pe toți cei prezenți. Corurile bărbătești din Maramureș au făcut să vibreze întreaga sală și să cânte împreună cântece patriotice care au subliniat încă o dată dragostea noastră pentru tot ceea ce este mai pur, mai adevărat și mai frumos în sufletul nostru de români.

Profesorul Iosef Neuwirth, filosof, istoric și sociolog, a prezentat un material extraordinar despre comunitatea românilor din Viena. Dânsul a trecut în revistă numele importante ale oamenilor de cultură români care au studiat și au activat la Viena, de la Titu Maiorescu la, George Enescu, Lucian Blaga și Emil Cioran. Aceștia au îmbogățit cultura austriacă și a întregii lumi. Un moment important a fost reprezentat de conferința Mag. Lucas Vosicky, secretarul general al Societății Austro-Române din Viena care a vorbit în limba română și a prezentat corelația istorică asemănătoare între celebrarea centenarului României și al Austriei. Ambele state celebrează 100 de ani de la constituirea lor ca state independente și împărtășesc acum aceleași valori democratice ca state membre ale Uniunii Europene. Împreună sărbătorim libertatea și pacea într-o Europă comună la care participă deopotrivă România și Austria! Ne-a invitat să sărbătorim împreună aceste evenimente și a mulțumit organizatorilor pentru implicare.

Domnul Ioan Godja alături de col. Gavril Babiciu din Maramureș au fost cei care au venit cu ideea organizării la Viena a centenarului Unirii, fapt care s-a și concretizat. Aceștia au mulțumit

celor implicați, românilor care au făcut drum lung până la Viena doar pentru a sărbători românește, celor din Bucovina, Maramureș, Beiuș și Alba Iulia.

Unul dintre cele mai emoționante momente a fost cel al ansamblului Gura Izvorului din Vatra Moldoviței coordonat de doamna Ilaria Pușcă, un om dedicat, demn și cu un suflet uriaș de român adevărat! După momentul de început, cel al *Orației* rostite de una dintre eleve, a fost adus *Colacul Prieteniei* și împărțit celor prezenți, iar mulțimea de copii frumoși, cu chipuri de îngeri și voci de heruvimi, au cântat cu emoție transformând sala într-o adevărată capelă. Pentru ca emoția să fie desăvârșită, corurile din Maramureș cu cântat *Doina lui Lucaciu*, care a fost intonată și de participanți. Lumea cânta printre lacrimi, iar sala era străbătută de un fior magic. Mesajul celor din Maramureș către cei prezenți a întregit această atmosferă. Domnul colonel Gavril Babiciu l-a citit cu pasiune și dragoste deplină față de țară cerând *ca toți românii să fie laolaltă păstrând patria, pământul, cultura și credința* și a încheiat profetic cu cuvintele *Am fo 'și-om fi!!!* O promisiune și, în același timp, o certitudine a viețuirii noastre pe meleagurile natale și în lume! Momentul maramureșean a fost completat de intervenția scurtă a unui român austriac, Dorel Usvad, mare filatelist, bibliofil, numismat, pasionat de istorie și un patriot autentic care a donat Primăriei din Sisești câteva imagini de epocă cu Vasile Lucaciu pentru a completa zestrea Muzeului memorial din Sisești.

Partea istorico-științifică a activităților de la Viena a fost asigurată de dr. Mircea Abrudan de la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca care a subliniat chiar de la început că „mare parte din ceea ce s-a construit în Viena s-a datorat înaintașilor noștri”. Ideile esențiale ale alocuțiunii istoricului clujean au surprins implicarea bisericii în realizarea unității naționale și ceea ce definește identitatea noastră națională. Pe linia discursului istoric susținut și de președintele Academiei Române, prof. univ. dr. Ion Aurel Pop, dl. Abrudan susține că trei aspecte definesc foarte bine identitatea noastră de români: **statalitatea**, neîntreruptă din 1330, **latinitatea** (indubitabilă și recunoscută pe baza numeroaselor dovezi istorice) și **ortodoxia** (Biserica ortodoxă a fost singura instituție românească ce a existat continuu!) Pentru că sărbătorim centenarul Marii Uniri, a subliniat cu tărie faptul că aceasta a fost rezultatul voinței românilor exprimat în adunările plebiscitare de la Chișinău, Cernăuți și Alba Iulia și nu a vreunei decizii luate la masa tratativelor de către Marile Puteri. Într-un moment în care mulți dintre români nu cred în viitorul nostru dl. Abrudan a încurajat românii să creadă în acesta pentru că avem mulți oameni valoroși, nu numai în țară ci în întreaga lume și că avem mult mai multe posibilități acum comparativ cu anul 1918.

Din partea grupului nostru de la Alba Iulia col.(r) dr. ing. Const. Avădanei, președintele *Grupului de Inițiativă Centenar-Marea Unire-Alba Iulia 2018* a prezentat *Mesajul* nostru către participanți subliniind importanța orașului Alba Iulia în înfăptuirea visului secular de unire, „oraș binecuvântat al istoriei noastre, oraș sfânt prin acel unic 1 Decembrie 1918”. Din partea orașului Bistrița au fost prezenți doi membri ai Uniunii Scriitorilor din România, filiala Bistrița, Elena M. Câmpan și Menuț Maximilian care au avut parte de o prezentare elogioasă din partea dl Ioan Godja. De fapt, orașul Bistrița a fost dat ca exemplu de spațiu comunitar în care se organizează nenumărate evenimente culturale de cel mai înalt nivel care celebrează românismul în cea mai curată manieră. Cei doi scriitori s-au prezentat a fi reprezentanți ai orașului Bistrița, dar și ai țării, neamului și limbii române!

Și românii de peste Prut, frații noștri întru credință, limbă și cultură, au fost reprezentați de către compozitorul Constantin Rusnac care a recitat câteva poezii compuse de dânsul în cinstea sărbătoririi Zilei Românilor de pretutindeni. Intervenția dânsului a fost de mare emoție, fiind invocat numele marelui nostru poet național Mihai Eminescu, căruia i-a dedicat o poezie. Dânsul a subliniat importanța rememorării momentelor importante din istoria neamului nostru căci *memoria este cea mai frumoasă trăsătură de caracter a omului!!!* Avem prin urmare o datorie esențială de a nu uita nimic din ceea ce ne definește istoria și cultura pentru că altfel ne-am uita rădăcinile și ne-am pierde în negura vremurilor.

Prima parte a zilei de 25 mai 2018 a continuat cu expoziția de fotografie a Agenției de Presă Naționale, AGERPRES intitulată *Evoluție-100 de ani*. Dl. Alexandru Ioan Giboi, președintele acestei instituții i-a felicitat pe organizatori și pe cei prezenți și a amintit faptul că noi putem să-i

celebrăm pe eroii noștri nu doar amintindu-le acțiunile trecute ci privind cu speranță spre viitor pentru că *trecutul trebuie să ne învețe să privim spre viitor!* De aceea cuvântul Evoluție trebuie să ne impulsioneze, să ne motiveze și să ne dea încredere!

Momentele artistice au încheiat activitățile dimineții. După ora 15 a fost prezentată o expoziție de pictură susținută de doamna Alina Deică și s-a lansat cartea de poezii în ediție bilingvă aparținând domnului Mag. Hans Dama intitulată *Tu Felix Austria*. Traducerea cărții aparține prof. Simion Dănilă din Timișoara. Momentul a fost completat cu recitarea unor poezii ale autorului.

Din partea românilor din Londra a fost adus personal salutul acestora de către doamna Ionela Flood, președinta *Societății Românce* din Londra și colaborator al postului de Radio-Tv *Unirea* din Viena. În jurul orei 17 grupul nostru de la Alba Iulia a avut un moment special de aproximativ o jumătate de oră în care a fost prezentat un mesaj către românii din Austria, s-a vorbit despre implicarea ASTREI în realizarea Marii Uniri și despre identitatea noastră națională. Totodată, în cursul zilei, dl. col.(r) Const. Avădanei a oferit diplome aniversare organizatorilor, Ambasadorului României în Austria, oficialităților austrice și participanților din Maramureș, Suceava și Beiuș. Acestea au fost completate cu materiale promoționale legate de celebrarea Centenarului Unirii la Alba Iulia.

A doua zi a fost dedicată activităților cultural-artistice. În jurul orei 10 am vizitat Domul din Wiener Neustadt, constructiv impozantă în stil neogotic, a doua ca mărime din Austria după Catedrala Sf. Ștefan din Viena. Delegația noastră de la Alba Iulia a reușit să ducă la bun sfârșit o misiune importantă pentru noi, sfințirea drapelului tricolor. În Domul din Wiener Neustadt, părintele Florin Răzvan Gască a sfințit steagul tricolor al României care marchează 100 de ani de la sfințirea primului tricolor românesc de către gen. Boieriu și Locotenentul Iuliu Maniu, reprezentantul Consiliului Național Român de la Viena la sfârșitul acțiunilor de restaurare a ordinii în oraș și a acțiunilor premergătoare Marii Adunări de la 1 Decembrie 1918

În cursul dimineții a avut loc și *Parada Portului Popular* prezentată în centrul orașului Wiener Neustadt pe traseul de la Dom până la Academia Militară Thereziană. Timp de aproximativ o oră trecătorii și-au umplut privirile cu frumusețile românești, de la figurile gingașe ale copiilor din Bucovina, la splendidele costume populare din Maramureș, Suceava, zona Apusenilor și a Olteniei. Un efect extraordinar l-a avut asupra turiștilor momentul în care au fost îmbiați cu bunătăți tradiționale aduse din zona Bucovinei -gogoși, cozonaci, plăcinte și brânzoici (numite *poale-n brâu* !) O parte dintre cei prezenți au avut posibilitatea să viziteze și Academia Thereziană, fost castel transformat de împărăteasa Maria Thereza în anul 1752 în instituție de pregătire a ofițerilor, destinație care și-a păstrat-o până azi.

După orele 17 s-a desfășurat festivitatea dedicată *Centenarului Unirii și Zilei românilor de pretutindeni-Uniți prin Cântec și Iubire de Țară* – organizat într-o locație minunată pe Insula Lichtenworth din Wiener Neustadt. Aici au avut loc expoziții de produse de artizanat, tablouri, păpuși, costume populare. Alte momente artistice în prezența românilor austrieci precum și o masă câmpenească susținută prin bunăvoința și truda ansamblului din Vatra Moldoviței au venit să întregască o zi minunată.. Tot ceea ce se putea mai bun, mai gustos și mai reprezentativ pentru Bucovina a fost pus pe masă. S-au ciocnit și ouă roșii pentru că a doua zi am sărbătorit Rusaliile. Toată lumea s-a înfruptat din aceste bucate alese. Cât despre suflet... el a fost mângâiat și emoționat prin activitățile copiilor din Vatra Moldoviței care au readus în fața noastră *Jocurile copilăriei!* Doamnă Ilaria Pușcă vă rămânem etern recunoscători și îndatorați pentru ceea ce ați scos la suprafață din sufletele noastre - exact bucuria și nostalgia după ce este mai curat în inima noastră românească! Amintesc faptul că Ansamblul de la Vatra Moldoviței este coordonat de familia Ilaria și Traian Pușcă, ambii reușind să creeze o adevărată familie în care și copii și tinerii au roluri clar stabilite- unii se joacă, alții muncesc, cântă și joacă ! O Românie la o scară mai mică dar cu toate valorile identității noastre naționale în ea!

Ne-au încântat privirile și sufletul și tinerii din Beiuș, jud. Bihor , care au ajuns în jurul orei 16 pe Insula din Lichtenworth. Ei aparțin Ansamblului *Muguri și mlădițe de tezaur* al Casei de Cultură *Ioan Ciordaș* din Beiuș coordonat de doamna Anca Bandea.

Seara s-a încheiat cu prezentarea filmului documentar al Agenției AGERPRES **Marea Unire- România la 100 de ani** despre centenar și oamenii care au făcut Marea Unire, un film impresionant și emoționant.

Ziua de duminică a fost **Ziua Rusaliilor**. Fiind ziua de bilanț, Conferința de presă cu participanții a avut meritul de a formula concluziile desfășurării festivităților. Aceasta s-a desfășurat în sediul Bisericii ortodoxe din Wiener Neustadt unde am fost așteptați cu mare căldură de membrii comunității. Toți cei care au participat s-au dus spre casă convinși că nu se putea petrece mai frumos Ziua Românilor de Pretutindenii și nici să se marcheze 100 de ani de la Unirea tuturor românilor. Mai ales că am fost cu toții *uniți în cuget și-n simțiri* !

Slujba de Rusalii ne-a adus din nou împreună pe cei care am venit la Viena să simțim românește. Iar unul dintre factorii care-au făcut posibil acest lucru au fost membrii Ansamblului *Gura Izvorului* din Vatra Moldoviței care au pregătit un program deosebit și ne-au făcut să „plângem românește” după ce-am trăit la cea mai mare intensitate bucuria de a ne regăsi ca români! Și am putut să fim uniți în credința noastră străbună prin frumoasa urare creștin-ortodoxă „*Hristos s-a înălțat!*”

Pentru noi, cei care am avut bucuria și onoarea de a fi împreună pe meleaguri străine, „*Cu adevărat s-a înălțat!*” Și astfel, sub ocrotirea dumnezeiască am săvârșit minunea de a fi împreună!!! Vă mulțumim tuturor. La mulți ani români de pretutindenii!

CUM DOVEDESC CĂ AM PROMOVAT UN ACT EDUCAȚIONAL DE CALITATE PORNIND DE LA LEGEA EDUCAȚIEI NAȚIONALE

Prof. Borbely Stefania Simona, Liceul Teoretic Teiuș

Evoluțiile recente de la nivel național și internațional au scos în evidență necesitatea construirii unui sistem educațional de calitate. Creșterea cantitativă a ofertei educaționale nu mai poate satisface nevoile unei societăți a cunoașterii, și astfel, oamenii cer insistent calitate în toate domeniile, educația fiind unul dintre acestea.

Pentru ca sistemul educațional să fie orientat spre calitate, este nevoie ca toate elementele legate de asigurarea calității, și anume, criterii, indicatori, standarde și descriptori, să fie înțelese și utilizate în mod unitar.

Îmi place să cred că instituția din care provin nu mai este doar locul în care elevii primesc cunoștințe, ea este și locul de formare, integrare, relaționare.

Colectivul meu de elevi a înțeles importanța valorilor proprii și a viziunii, nevoia de educație și rolul ei, care sunt foarte importante pentru direcția în care o s-o ia progresul, într-un cuvânt, viitorul lor.

Mi-am concentrat atenția către o educație ce presupune înțelegerea faptului că învățarea este un proces care durează toată viața, că orice persoană la școală trebuie să învețe, am promovat și susținut învățarea la toate nivelurile și faptul că învățarea este diferită de la o persoană la alta.

Pornind de la cuvintele lui Nicolas Poussin și pătrunzând în domeniul educației, am acordat tot mai multă atenție calității actului educațional. Această calitate a învățământului este asigurată prin coalizarea mai multor factori dintre care un rol important îl au dascălii. Dascălii au un rol central în dezvoltarea unei educații de calitate. Învățarea centrată pe elev, care presupune cunoașterea îndeaproape a acestuia, a culturii, a capacităților și înclinațiilor sale către anumite domenii, reprezintă o metodă actuală care dă posibilitatea profesorului să răspundă cerințelor și nevoilor sale de cultură, precum și să-l evalueze corect. În acest caz, corectitudinea evaluării depinde în mare măsură de imaginea pe care profesorul și-o creează despre elev.

Pentru a promova un act educațional de calitate am adaptat conținuturile programei școlare, dar și strategiile didactice utilizate la vârsta elevilor, la stilurile lor de învățare, la valorile societății românești, la nevoile elevilor, la perspectivele lor de viitor. Un învățământ de calitate presupune integrarea valorilor și principiilor democratice, a drepturilor și obligațiilor partenerilor, fiind conceput într-un spirit de transparență, responsabilizare și implicare, atât a școlii ca furnizor de educație, cât și a familiei – elev și părinte – ca beneficiar al serviciului educațional

Ne întrebăm de ce este mai greu să lucrăm cu elevii mai slabi decât cu ceilalți. O primă cauză ar fi faptul că nu reușim să îi identificăm pe aceștia cu valorile unei societăți, nu îi regăsim în lista nevoilor de cultură și mai ales, pentru că nu reușim împreună să trasăm o perspectivă pentru fiecare.

Calitatea este un concept nou pe care elevii nu îl pot înțelege cu ușurință, mai ales pentru că privesc cu reticență aceste schimbări în sistemul de educație. Avem de a face cu o abordare foarte nouă a conceptului de calitate prin aceea că se încearcă aducerea acestei noțiuni deseori abstractă la nivelul de înțelegere al copiilor din învățământul școlar. Cadrul didactic trebuie să depună efort ca să realizeze progresul elevului în raport cu nivelul sau anterior, aceasta este esența activității educative și aceasta înseamnă calitate în educație. Pentru aceasta este nevoie de adaptarea programelor și conținuturilor la posibilitățile de vârstă ale elevilor, ceea ce eu consider că am realizat în mare măsură. Adaptarea la valorile societății românești reprezintă o condiție pentru realizarea unei educații calitative și cantitative.

În decursul carierei am atras de partea școlii prin afecțiune copiii și prin lectorate părinții, cărora am dorit să le deschid ochii și mintea privind educația în familie.

Consider că am promovat un act educațional de calitate pentru că în procesul de predare și învățare am ținut cont de următoarele cerințe:

- proiectarea clară și ușor de înțeles a obiectivelor propuse și a rezultatelor așteptate;
- organizarea cadrului de realizare a învățării prin: planificări calendaristice, programe de învățământ, metode de predare, criterii și tehnici de evaluare a elevilor, organizarea fluxurilor de predare, învățare și examinare a elevilor;
- procesul de învățământ prin care am transmis conținuturile programelor școlare și faptul că a existat o concordanță între rezultatele elevilor la evaluările interne și cele obținute la evaluările externe;
- calitatea documentelor școlare întocmite conform reglementarilor în vigoare;
- criteriile de evaluare a calității (rata de promovabilitate, rata de absenteism, rata de repetenție, rata de abandon, rezultatele la olimpiade și concursuri, participări la expoziții și sesiuni de comunicări științifice cu referate, activități extrașcolare, cercuri, expoziții);

- resurse curriculare (am stabilit discipline opționale în corelație cu opțiunile educaționale ale elevilor, resursele materiale de care dispune școala, numărul de ore stabilit prin planul de învățământ);
- climatul și cultura școlară care trebuie să susțină atingerea scopurilor educaționale stabilite (modul de soluționare a conflictelor, realizarea și păstrarea în clasă a unui climat de muncă și responsabilitate, de studiu, de competiție, favorabil desfășurării eficiente a activității, preocupări pentru asigurarea protecției și siguranței elevilor, relaționarea corectă cu participanții la actul educativ);
- relația cu comunitatea și parteneriate.

Dar, concluzia este una, și anume, consider că am promovat un act educațional de calitate în procesul de predare și învățare și evaluarea corectă a calității actului educațional se poate face numai prin combinarea de autoevaluare, evaluare internă și evaluare externă.

BIBLIOGRAFIE:

Legea educației naționale. Legea nr. 1/2011, [Monitorul Oficial, 2011](#).

VIZITA PRINȚULUI NICOLAE ÎN ALBA IULIA 11-12 Iunie 2018

Prof. Cetean Daniela, Colegiul Național HCC Alba Iulia

E luni, 11 iunie 2018. Astăzi am avut șansa să întâlnim un om minunat, deschis, cald și extrem de sincer. Împreună cu elevi ai Colegiului Național „Horea, Cloșca și Crișan” din Alba Iulia, din clasele a IX-a G și a XI-a G, am participat la vizitarea Catedralei Încoronării și a Expoziției de icoane de la *Museikon* alături de prințul Nicolae, nepotul regelui Mihai. Acesta se află într-o vizită neoficială în orașul nostru fiind invitat de către *Mișcarea pentru Regat și Coroană, filiala Alba* condusă de ing. Radu Urcan și medicul Cristian Gruța, înființată în anul 2016. Printre alte activități ale Alteței Sale, întâlnirea pe care am avut-o la *Museikon* ne-a dezvăluit o persoană fermecătoare, cu simțul umorului și spontană. Elevii au fost fascinați de acesta, de modul în care s-a apropiat de ei, de onestitatea răspunsurilor și de încurajările date pentru a i se adresa întrebări.

Dar cine este prințul Nicolae? Nicholas Michael de Roumanie Medforth-Mills s-a născut pe data de [1 aprilie 1985](#) în localitatea [Meyrin](#) din [Elveția](#) și este nepotul cel mai vârstnic al fostului rege [Mihai I al României](#). Născut și crescut în străinătate, a vizitat [România](#) în [1992](#), cu ocazia primei vizite a bunicului său după începutul exilului din [1948](#). El este fiul principesei Elena și al profesorului doctor Robin Medforth-Mills.

Plecând de la ideea că nu ai ocazia în fiecare zi să te întâlnești cu un prinț, fie el și neîncoronat sau exclus din familia regală (să nu uităm că în anul 2015 regele Mihai I-a exclus pe prințul Nicolae din linia de succesiune a Casei Regale și i-a retras titlul de *Alteță Regală* din cauze ce țin de stilul de viață neadecvat al prințului) ca profesor de istorie am considerat că este o oportunitate deosebită să le „fac tinerilor cunoștință cu istoria vie”. La invitația *Mișcării pentru Regat și Coroană, filiala Alba* am venit la Catedrala Încoronării în jur de ora 12,35. Aici elevii au avut ocazia să îl vadă pe prinț rugându-se și sărutând icoana Maicii Domnului. Toată ceremonia scurtă a provocat o mare emoție celor prezenți. Eu i-am oferit prințului unele explicații despre Catedrală, după care, la ieșirea din curtea Catedralei am reușit să facem o poză de grup cu prințul străjuită de cele două busturi ale regilor Ferdinand și Maria.

Printre cei prezenți am văzut susținători ai monarhiei, cu drapele cu deviza Casei Regale a României și anume *Nihil sine Deo* (*Nimic fără Dumnezeu!*). După scurta vizită la Catedrală prințul Nicolae s-a deplasat la Muzeul Icoanei- Museikon.

În spațiul muzeistic al Museikonului (**nou muzeu al icoanei**) s-a revitalizat o clădire monument istoric restaurată în Alba Iulia printr-un proiect realizat în parteneriat de Consiliul Județean Alba, Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia, Arhiepiscopia Ortodoxă Română Alba Iulia și Universitatea din Bergen – Norvegia. Aici, timp de o oră, Alteța Sa despre cum a ajuns în România prima dată la vârsta de 7 ani, în 1992 adus de bunicii săi și cum a revenit în 2012 definitiv. Între cele două momente ale vieții sale, prințul Nicolae a avut de luat o decizie de o mare greutate pentru Casa Regală și pentru întreaga lui viață. Regele Mihai i-a comunicat încă din 2007 că dorește să o desemneze ca succesoare la tron pe Principesa Margareta, iar el, prințul, avea să fie al treilea la succesiune, după mama sa, Elena.

La una dintre întrebările venite din partea elevilor referitoare la greutatea de a fi o persoană publică cu o astfel de responsabilitate, prințul Nicolae a menționat că i-a luat puțin timp să se decidă. Mama acestuia, principesa Elena a doua fiică din cele cinci ale regelui Mihai, i-a spus ce implică acceptarea unei astfel de „misiuni”. El nu știa limba română, avea cunoștințe limitate despre România, trebuia să ducă o viață sub lumina reflectoarelor și tot ceea ce va face de acum înainte va fi monitorizat și uneori răstălmăcit. Este el oare pregătit pentru o astfel de răspundere care va fi pentru totdeauna? Și după un an a acceptat, dar timp de doi ani după acceptare a început să învețe

limba română, să citească tot ce se putea despre România, să vorbească cu bunicii lui despre istoria țării, să colinde toată România pentru a o cunoaște.

Astfel, afirmă dânsul, doar după ce a obținut o oarecare experiență a acceptat. Prințul Nicolae a primit în 2010 titlul de „Alteță Regală” (la împlinirea vârstei de 25 de ani) și de atunci s-a implicat mai puternic în activitățile Familiei Regale a României. Din 2012, finalizându-și studiile la Londra, Nicolae s-a mutat permanent în țară și a început îndatoririle de reprezentare. Activitatea caritabilă a Principelui cuprinde colaborarea cu *Școala Britanică din București*, într-un proiect pe teme ecologice, și susținerea organizațiilor de mediu „*Mai Mult Verde*” și „*Tășuleasa Social*” unde a desfășurat diferite activități de plantare și ecologizare, în cadrul cărora a vizitat Parcul Național Munții Rodnei, zona Lacului Lala și Vârful Ineu, Parcul Național Călimani și Vârful Pietrosul. S-a implicat în tot felul de activități de voluntariat, de protejare a mediului înconjurător, de plantare de copaci, de promovare a cititului printre cei tineri, dar și a sportului și a educației. În anul 2015 a organizat o acțiune de stimulare a cititului printr-un tur ciclist caritabil. Nicolae a pedalat peste 1000 de km în perioada 23 aprilie - 3 mai 2015, traversând 13 județe, din Sighetu Marmăției până la Constanța, în turul ciclist caritabil intitulat „*Cărțile copilăriei pe bicicletă*”. Scopul acestei acțiuni a fost promovarea lecturii la nivel național. Alături de principe s-a aflat campionul național la ciclism [Alex Ciocan](#). A fost prima dată când l-am întâlnit și am rămas profund impresionată de naturalețea sa și de zâmbetul deschis.

Povestind despre ceea ce îl deosebea de restul tinerilor, prințul Nicolae a subliniat că a fost un tânăr absolut normal, că a avut și el discuții cu părinții, că a plecat de acasă, că a mers în Pub cu prietenii, dar că a avut șansa să vadă întreaga lume și de la vârsta de 4 ani știa că este totuși de sânge regal și că are niște responsabilități. A trăit în Anglia unde și-a desăvârșit educația, dar a stat câțiva ani și în Africa. I-a îndemnat pe tinerii noștri elevi să vadă lumea, să plece în străinătate să studieze, să analizeze societatea respectivă, să trăiască în altă cultură și civilizație, dar să se întoarcă acasă și să aplice aici tot ceea ce au învățat în afară. Mi-a venit în minte îndemnul tânărului împărat japonez Mutsu-hito către poporul său când a declanșat marile reforme ce au transformat definitiv Japonia într-o mare putere mondială. Păstrând ceea ce este specific, tinerii să plece să învețe de la occidentali și să vină acasă să aplice cunoștințele cu scopul de a face din Japonia o țară puternică!

O întrebare interesantă a fost pusă de una dintre eleve care dorea să știe când și-a dat seama prințul că este greu să te ridici la înălțimea misiunii sale de succesor. Gândindu-se un pic, prințul Nicolae a menționat anul 2008 când a fost conștient că trebuie să își facă experiență prin a se informa foarte bine cu privire la tot ceea ce ține de istoria, cultura, statutul Casei Regale, identitatea națională. Aceiași elevă din clasa a XI-a a vrut să știe dacă și ce anume l-a dezamăgit când a venit în România. Răspunsul l-a dat fără nici un moment de ezitare-*Românii!* Și a explicat cât se poate de onorabil și cu grijă pentru a nu jigni pe nimeni că românii nu au încredere în ei, că pleacă în străinătate și nu mai revin, că nu își cunosc țara care este o minune, că sunt prea pesimiști, că vorbesc prea mult despre politică și uită să aprecieze ceea ce au. „Sigur că sunt multe lucruri care nu funcționează cum ar trebui și oamenii sunt nemulțumiți, dar așa este peste tot- și americanii se plâng, și francezii...” A vorbit cu atâta pasiune despre România, despre unicitatea ei, despre oamenii calzi, despre locurile de o frumusețe incredibilă, despre marile noastre valori și ne-a îndemnat să facem la fel, să iubim România, să o apreciem și să pornim de la aceste realități nu de la cele politice!

Ne-a emoționat cât de convingător a vorbit și ce pledoarie *pro România* a făcut. E mult de lucru, dar fiecare dintre noi trebuie să facem ceva. Sigur că exemplele motivează, că modelele atrag comportamente civice responsabile, și aici consideră că el poate deveni un model pentru cei care apreciază ceea ce face și care doresc să îl urmeze. Nimic nu se poate face peste noapte, e nevoie de timp și de efortul fiecăruia. Totodată aceste eforturi trebuie făcute împreună pentru a avea rezultatele scontate. Numai împreună, fiecare cu ceea ce se pricepe, putem să schimbăm ceva în țara noastră. Așadar, îndemnul tânărului prinț pentru elevi a fost acela de a face fiecare schimbarea și efortul necesar, iar împreună vom putea face ceea ce trebuie pentru a redeveni din nou puternici. Schimbarea este individuală, dar de rezultatele ei va beneficia țara întreagă!

În cele două zile de ședere a prințului Nicolae în Alba Iulia, pe 11-12 iunie, a avut un program foarte plin și divers. Pe 11 iunie 2018 prințul a vizitat Centrul *Maria Beatrice*, Arhiepiscopia ortodoxă unde a fost primit de arhiepiscopul Irineu, apoi s-a recules în Catedrala Încoronării. În jurul orei 13 a vizitat Muzeul icoanei-Museikon și după ce-a vizitat expoziția de icoane a participat la discuții cu elevi ai *Colegiului Național „Horea, Cloșca și Crișan”*. După ora 16 a mers într-o vizită la Mănăstirea Prislop. Pe data de 12 iunie a avut programate întâlniri cu ONG –ul *Teșuleasa Social*, cu Consiliul Județean și cu viceprimarul Gabriel Pleșa și a vizitat Școala Gimnazială „Avram Iancu” la invitația doamnei directoare Elena Ignat.

În concluzia activității de astăzi doresc să mulțumesc *Mișcării pentru Regat și Coroană, filiala Alba* condusă de ing. Radu Urcan și medicul Cristian Gruia pentru că ne-au invitat și, în mod cu totul special, prințului Nicolae, care a fost de acord să împărtășească într-o manieră foarte deschisă opiniile sale despre România și oportunitățile ei în plin an al celebrării Centenarului Unirii.

Și tot ceea ce vom întreprinde și în continuare, se va face, așa cum spune deviza Casei Regale a României, *Nihil sine Deo!*

TRATAREA DIFERENȚIATĂ ÎN CICLUL PRIMAR

Prof. înv. primar Irimie Nicoleta, Școala Gimnazială „Axente Sever” Aiud

Există situații în care este necesară proiectarea, organizarea și desfășurarea procesului de învățământ în condiții simultane. De aceea învățătorul trebuie să predea la mai multe clase deodată. Condițiile care determină asemenea situații sunt cel mai adesea legate de populația școlară redusă sau de existența unor așezări rurale mai îndepărtate. În aceste situații, procesul de învățământ are anumite particularități specifice, datorită faptului că învățătorul trebuie să-și desfășoare activitatea cu două (respectiv patru) categorii de elevi de vârste diferite, să dirijeze învățarea după programe diferite, trecând de la o temă la alta în cadrul aceleiași lecții. Munca învățătorului este dificilă și complexă, dacă ținem seama că programele școlare trebuie respectate în întregime pentru fiecare clasă, iar timpul afectat pentru realizarea acestora este același pentru toate școlile.

Singura modalitate prin care se pot realiza aceste obiective este alternarea momentelor de muncă independentă cu activități sub îndrumarea directă a învățătorului. Printr-o organizare corespunzătoare a muncii, elevii fiecărei clase își vor însuși cunoștințele, își vor forma priceperile, deprinderile și atitudinile prevăzute în programă.

Acest proces de înnoire, în lumina educației permanente, solicită pe fiecare învățător în parte, la manifestarea creativității, la implicarea activă în căutarea și aplicarea unor noi soluții în vederea realizării cu succes a obiectivelor instructiv-educative specifice ciclului primar. În acest cadru larg al dezbaterilor organizate în diverse unități școlare, una din problemele mult disputate o reprezintă creșterea eficienței activităților didactice prin tratarea diferențiată și individualizată. Problematika instruirii și educării diferențiate în vederea creșterii eficienței în procesul de învățământ trebuie înțeleasă prin mecanismele educației, succesul care vizează realizarea unor șanse pentru toți elevii, în ceea ce privește construcția edificiului personalității lor și ale analizării gramaticale în vederea creșterii eficienței prin lecțiile din clasă și pregătirea suplimentară în condițiile muncii suplimentare.

Coordonatele principale care trebuie să jaloneze organizarea, desfășurarea și conținutul activității diferențiate cu elevii în ciclul primar sunt:

- ✚ Activitatea diferențiată cu elevii trebuie să asigure realizarea sarcinilor învățământului formativ ce vizează dezvoltarea armonioasă a tuturor lanțurilor personalității;
- ✚ Activitatea diferențiată se desfășoară în cadrul procesului instructiv-educativ organizat cu întregul colectiv al clasei;
- ✚ Obiectivele instructiv-educative ale activității diferențiate cu elevii trebuie realizate în timpul lecției;

- ✚ Activitatea diferențiată trebuie să-i cuprindă pe toți elevii clasei, atât pe cei care întâmpină dificultăți, cât și pe cei cu posibilități deosebite, pentru ca folosindu-se metode și procedee specifice particularităților individuale, să se asigure stimularea dezvoltării lor până la nivelul maxim al disponibilităților pe care le are fiecare;
- ✚ În tratarea diferențiată a elevilor se va evita suprasolicitarea lor față de potențialul psihic real;
- ✚ Conținutul învățământului comun este obligatoriu; diferențiate sunt doar modalitățile și formele de predare-învățare;
- ✚ În timpul activității diferențiate se vor folosi în permanență metode și procedee care antrenează capacitățile lor intelectuale, trezesc și mențin interesul față de obiectele și fenomenele studiate, stimulează atitudinea creatoare, solicită un efort acțional propriu, asigură o învățare activă și formativă;
- ✚ Diferențierea activității în cadrul lecției presupune îmbinarea și alternarea echilibrată a activității frontale cu activitatea individuală și pe grupe de elevi;
- ✚ Diferențierea activității cu elevii se realizează în toate momentele lecției.

Un rol important pentru reușita la învățătură a copiilor îl are distribuirea corespunzătoare a claselor între învățători. Experiența arată că cel mai indicat mod de repartizare este acela în care un învățător ia clasele I și a III-a, iar celălalt clasele a II-a și a IV-a (dacă în școală sunt doar două posturi). Acest sistem de grupare a claselor are încredere mai ales faptul că elevii mici nu au formate deprinderile de muncă independentă, din care cauză învățătorul va lucra în mod direct mai mult cu aceste clase. La clasele a III-a și a IV-a, studiul de formare a deprinderilor de muncă ale elevilor este în progres, aceștia fiind capabili să îndeplinească singuri unele sarcini.

Este bine să reținem, că diferențierea elevilor este dată de vârstă, de aptitudine, de achiziții, de interese, de motivație și de capacitatea de a se concentra și rezistența la efort.

BIBLIOGRAFIE:

- ❖ Dumitru Săvulescu – *Metodica predării matematicii în ciclul primar*, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2006
- ❖ Gliga Lucia – *Instruirea diferențiată*, Ed. Tipogrup Press, București, 2001
- ❖ Vrășmaș Traian – *Școala pentru toți*, Ed. Miniped, București, 2004
- ❖ Casangiu Larisa Ileana – *Repere în organizarea procesului didactic la disciplina limba și literatura română, în învățământul primar*, Ed. Nautica, Constanța, 2008

CHESTIONAR CADRE DIDACTICE

Prof. inv. primar Alecușan Elena-Gabriela, Școala Gimnazială Axente Sever Mănărade

Prezentul chestionar își propune să colecteze date referitoare la calitatea vieții.
Vă rugăm să încercuiți varianta de răspuns care vi se pare corectă.
Vă mulțumim!

1. Sunteți preocupat de *calitatea vieții* dumneavoastră?

a) DA b) NU

2. Unii cercetători clasifică indicatorii sociali ai calității vieții în **indicatori sociali subiectivi** (fericirea, simțul siguranței, relația cu familia etc) și **indicatori sociali obiectivi** (rata șomajului, rata sărăciei, numărul orelor lucrate pe săptămână, speranța de viață etc).

Care dintre indicatorii enumerați mai sus au, în opinia dvs., o mai mare importanță?

a) INDICATORII SUBIECTIVI b) INDICATORII OBIECTIVI

3. Într-o cercetare privind calitatea vieții, indicatorul privind speranța de viață la naștere situează România în jurul vârstei de 69 de ani, Australia la 79 de ani, iar Africa la 51 de ani.

După părerea dvs., speranța de viață în România este:

a) SCĂZUTĂ b) CRESCUTĂ

4. Referitor la locul de muncă, vi se pare mai important:

a) CÂT DE BINE ESTE PLĂTIT

b) VALORIFICAREA APTITUDINILOR PERSONALE

5. În topul țărilor fericite, România se află la un nivel mediu al fericirii în viață (5,5 p), pe când țările europene nordice se află în vârf, cu valori de peste 8 puncte.

Considerați că dezvoltarea economică a țării are o influență asupra satisfacției în viață:

a) MAJORĂ b) MINORĂ

6. Datele statistice situează România pe ultimele locuri la indicatorii de sănătate a românilor.

În opinia dvs., cauza o reprezintă:

a) ALOCAREA FONDURILOR INSUFICIENTE

b) DEFICIENȚE ORGANIZATORICE ALE SISTEMULUI DE SĂNĂTATE

7. Preocuparea pentru sănătatea mediului înconjurător este legată de calitatea vieții?

a) DA b) NU

8. HEALTHISM-ul este un concept conform căruia sănătatea noastră este sub controlul nostru.

Considerați că propriile noastre alegeri (alimentare, petrecere a timpului liber etc) au o influență asupra sănătății:

a) MAJORĂ b) MINORĂ

9. Marii producători industriali poluanți, politicile sociale deficitare ale unor guverne care duc la: sărăcie, șomaj, calitatea slabă a serviciilor sanitare sunt răspunzători de starea de sănătate?

a) DA b) NU

10. Considerați că **evoluția spirituală** are beneficii pentru starea de sănătatea mentală și fizică, pentru starea de bine în general:

a) SEMNIFICATIVE b) NESEMNIFICATIVE

Interpretarea statistică și calitativă a datelor chestionarului

Chestionarul aplicat cadrelor didactice este alcătuit din 10 itemi cu variante prestabilite de răspuns, de tip dihotomic: Da/Nu; Majoră/Minoră; Scăzută/Crescută etc. În ultimii ani, s-a observat o nemulțumire generală a angajaților din sistemul de învățământ, nemulțumire soldată cu plecări din sistem, dar și cu o scădere a nivelului de pregătire a personalului didactic reflectată în notele obținute la examenele de titularizare, de obținere a gradelor didactice etc.

După cum rezultă din răspunsul la prima întrebare, un număr mare de respondenți (31 din 40) își pun problema calității vieții. În ceea ce privește cele două categorii de indicatori sociali, cei obiectivi și cei subiectivi, procentajul se împarte în mod egal, ceea ce înseamnă că atât fericirea, simțul siguranței, relația cu familia, satisfacția locului de muncă, cât și rata șomajului, rata sărăciei, numărul orelor lucrate pe săptămână ocupă un loc important pentru stabilirea calității vieții.

Majoritatea respondenților, 40%, consideră că speranța de viață de 69 de ani este scăzută, raportându-o la speranța de viață din Australia, de 79 de ani, chiar dacă în Africa speranța de viață este de 51 de ani.

Următoarea întrebare pune în balanță satisfacția de la locul de muncă dată de răsplata financiară sau valorificarea aptitudinilor personale. Deși primează respondenții care acordă prioritate aspectului bănesc al meseriei, nu sunt puțini cei care acordă atenției vocației. Dincolo de satisfacția personală, cadrele didactice pun preț și pe modul în care sunt remunerați deoarece au familii de întreținut, copii de crescut. Majoritatea respondenților, 32 din 40, consideră că dezvoltarea economică are o influență majoră asupra satisfacției în viață. Comparativ cu țările nordice care ating valori de peste 8 puncte, românii consideră că slaba dezvoltare economică a țării este direct răspunzătoare de starea de bine a cetățenilor săi. Este cunoscut faptul că datele statistice situează țara noastră pe ultimele locuri din Europa referitor la indicatorii de sănătate a românilor. Cea mai importantă cauză (28%) o reprezintă, în opinia respondenților, alocarea insuficientă de fonduri, față de 12% atribuită unor deficiențe în modul de gestionare a acestor fonduri prin sistemul de sănătate.

25 din 40 de respondenți consideră că există o strânsă legătură între preocuparea față de mediul înconjurător și calitatea vieții, ceea ce denotă faptul că majoritatea cadrelor didactice sunt conștiente de efectele nocive ale unor acțiuni specifice omului asupra mediului înconjurător, înțelegând importanța formării unor atitudini de protejare a naturii în rândul elevilor. Adepții healthism-ului susțin că sănătatea noastră este sub controlul nostru. 16 din 40 de respondenți consideră că propriile noastre alegeri, cele alimentare, de petrecere a timpului liber, de gestionare a emoțiilor și management al stresului au o influență majoră asupra sănătății.

Raportând rezultatele obținute la alte cercetări din domeniu, se pot constata următoarele aspecte:

- deși 80% din respondenții la chestionar consideră că dezvoltarea economică a țării are o influență majoră asupra satisfacției în viață, cercetătorii din domeniu atrag atenția asupra faptului că în societățile occidentale creșterea economică nu a reușit să rezolve anumite trebuințe ale diferitelor categorii de indivizi, fiind vorba de percepțiile subiective ale acestora asupra calității vieții;
- răspunsul la întrebarea referitoare la legătura existentă între preocuparea față de mediu și calitatea vieții, este în concordanță cu alte cercetări din domeniu care susțin că în țările cu un PIB ridicat pe cap de locuitor preocuparea pentru sănătatea mediului înconjurător este evidentă;
- respondenții la chestionar, în procent de 95%, asemeni altor cercetări din domeniu îi consideră direct răspunzători pentru starea de sănătate pe marii producători industriali poluanți, precum și politicile deficitare ale unor guverne. Așadar, sub masca responsabilității individuale se ascund probleme grave ale societății precum sărăcia, șomajul etc.
- 29 din cele 40 de cadre didactice chestionate, se încadrează în tendința generală de a vedea dincolo de aspectele materiale ale vieții. Se acordă astfel o tot mai mare importanță evoluției spirituale ale individului, mai puțin însemnând adesea mai mult, fericit fiind cel care știe să se mulțumească cu puțin.

Bibliografie:

Ana Maria, Moldovan: Curs „Intervenția sistemică în educație pentru sănătate - Abordare medicală, psiho-sociologică și pedagogică” Cap. II - Abordarea psihosociologică, Cluj Napoca, 2017.

CHESTIONAR PENTRU PĂRINȚI

Prof. inv. primar Alecușan Elena-Gabriela, Școala Gimnazială Axente Sever Mănărade

Scopul acestui chestionar este îmbunătățirea relației școală-familie și, implicit, creșterea performanței școlare a elevilor.

Vă rugăm să răspundeți sincer la următoarele întrebări, încercuind varianta/variantele potrivite ca răspuns.

Vă mulțumim!

1. Cunoașteți numele tuturor cadrelor didactice și disciplina pe care o predau la clasa în care învață fiul/fiica dvs.?

- a) cunosc numele tuturor și disciplina;
- b) cunosc doar numele;
- c) cunosc doar disciplina;
- d) nu cunosc nici numele, nici disciplina.

2. În ce mod ați luat legătura cu învățătorul clasei?

- a) participare la ședințe cu părinții;
- b) întâlniri individuale;
- c) în calitate de membru al comitetului de părinți al clasei;
- d) o altă modalitate (spre exemplu, prin e-mail):.....

Puteți alege unul sau mai multe răspunsuri.

3. Precizați motivele pentru care ați luat legătura cu dirigintele clasei?

- a) la solicitarea dirigintelui clasei;
- b) pentru a urmări evoluția copilului dvs.;
- c) pentru a participa la organizarea de evenimente școlare (serbări etc.);
- d) îmbunătățirea condițiilor de studiu pentru elevii clasei (reparații, confecționarea de materiale didactice etc.);
- e) alte motive (precizați):

4. În cadrul întâlnirilor cu învățătorul clasei, acesta v-a prezentat/informat cu privire la:

- a) prevederile regulamentului intern (elaborat de școală);
- b) absențele copilului dvs.;
- c) potențialele situații de corigență, de amânare a încheierii situației școlare, de evidențiere și recompensare, respectiv de aplicare a unor sancțiuni disciplinare copilului dvs.;
- d) altele (precizați) :

5. Care este frecvența cu care ați luat legătura cu dirigintele clasei?

- a) semestrial;
- b) lunar;
- c) săptămânal;
- d) altă frecvență (precizați):

6. Vă place cum arată școala în care învață copilul dvs.?

- a) Da;
- b) Nu;
- c) Nu știu;

Motivați răspunsul dvs.!

Da, pentru că

Nu, pentru că

7. După părerea dvs., în școală se acordă importanță sporită:

- a) educației;
- b) activităților extracurriculare;
- g) asigurării unor condiții de lucru potrivite;
- h) realizării unui învățământ de calitate;

Altele, și anume

8. A participat copilul dvs. la activități extrașcolare în acest an școlar?

- a) Da;
- b) Nu;

9. Ați vrea să se îmbunătățească:

- a) comportamentul cadrelor didactice față de copilul dvs.
- b) baza materială a clasei/școlii;
- c) colaborarea cu învățătorul clasei;
- d) altele și anume

10. Denumiți, dacă recunoașteți, activitățile prezentate în imagini de mai jos:

.....

.....

.....

.....

UTILIZAREA POVEȘTILOR TERAPEUTICE ÎN ACTIVITATEA DE CONSILIERE PSIHOPEDAGOGICĂ A ELEVILOR

Prof. psih. Filimon Ana-Maria, Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Igheu

Poveștile terapeutice joacă un rol foarte important din punct de vedere educativ. Prin intermediul poveștilor, copilul descoperă lumea și se poate plasa în situații de viață în afara contextului familial. Prin lupta dintre bine și rău și situațiile conflictuale întâlnite, copilul învață strategii de viață, descoperă consecințele unor fapte și atitudini și își însușește comportamente sociale pozitive. Fără a fi obligat să treacă printr-o experiență negativă, copilul poate învăța astfel să descopere lumea din jur, oamenii și modul în care aceștia acționează în diferite situații de viață. Multe dintre poveștile pentru copii semnaleză, la nivel metaforic, lupta dintre bine și rău, identifică principalele tipologii comportamentale, precum și modul în care anumite situații concrete de viață își pot găsi rezolvarea.

Poveștile terapeutice stimulează dorința de cunoaștere, imaginația și creativitatea copilului. Contextul narativ al poveștilor facilitează accesul copilului la cuvinte și expresii noi, permite înțelegerea sensului unor cuvinte abstracte sau metaforice, dezvoltând astfel limbajul și gândirea. Imaginația și creativitatea joacă un rol important în viața copilului pentru că ea este cea care îl ajută pe copil să stabilească o legătură între lumea sa internă și cea externă, să își construiască propria imagine de sine și să dezvolte pe viitor strategii de succes pentru rezolvarea problemelor și identificarea soluțiilor.

Poveștile terapeutice îmbogățesc viața afectivă a copilului, prin intermediul acestora copilul ajungând să trăiască alături de personaje, din punct de vedere afectiv, experiențele la care acestea sunt supuse și să învețe să își exprime propria agendă emoțională în funcție de contextul și desfășurarea povestirii. Copiii pun întrebări cadrului didactic, se bucură pentru victoria personajului cu care se identifică, devin triști sau îngrijorați atunci când personajul respectiv se află în dificultate și învață să își definească propriile emoții în raport cu anumite situații de viață. Tot în acest context, copilul învață să își definească emoțiile pozitive, în raport cu cele negative și dezvoltă anumite comportamente de tip social.

Poveștile terapeutice consolidează legătura dintre copil și cadru didactic prin implicarea ambelor părți într-o activitate care îi reunește prin cuvinte, comportamente și trăiri afective. Cadrul didactic este cel care creează contextul, devenind regizorul unei scene de viață, iar copilul o trăiește. Poveștile reprezintă pretextul cel mai favorabil pentru a stabili o legătură profundă între cadru didactic și copil, prin alocarea unui timp unic, comun, în care părțile consolidează relația. Astfel, cititul sau nararea unei povești poate deveni un ritual al familiei, contribuind astfel la definirea unui program comun.

Poveștile terapeutice demonstrează faptul că „indiferent de vârstă, avantajele folosirii conștiente, ca mesaj terapeutic necesită totodată compartimentarea sa, amintind că:

1)-povestea terapeutică iluminează, deoarece se adresează intuiției și fanteziei, lărgind spațiul interior al copilului, reprezentând totodată o lecție de viață care sparge vechiul tipar al conflictului cu care este familiarizat;

2)-povestea terapeutică este un vehicul foarte potrivit pentru modele comportamentale și valori morale, schimbarea de poziție îi este doar sugerată și are mai mult caracter de joc;

3)-mesajul terapeutic este preluat la fel ca mesajul unui vis, nefiind legat direct de experiența vieții reale;

4)-povestea nu ajunge să fie un „trigger” pentru declanșarea rezistenței la terapie, ci contribuie la dezvoltarea unei noi atitudini față de starea patogenă, comunicarea fiind făcută prin această formă;

5)-povestea aduce soluții cu totul neașteptate, cu efort emoțional pozitiv, ajungând chiar să contrazică logica și obișnuința;

6)-subiectul are posibilitatea să lărgască sensul original al mesajului terapeutic deoarece povestea transmite un tip de creativitate;

7)-mesajul terapeutic se teaurizează, el putând fi imediat, aparent, deghizat sau ascuns, făcând ca ambiguitatea să favorizeze efectul „retard” și făcând ca mesajul terapeutic să poată fi reactivat în alte situații, fără ca dependența față de terapeut să crească;

8)-povestea ca mesaj terapeutic poate fi folosită în combinație cu un instrument de comunicare, deoarece creează subiectului o bază de identificare protejându-l și învățându-l totodată să se autoînțeleagă, să se autoaprecieze pozitiv cât și să-și descopere propria putere interioară de a se „autovindeca”, adaugă în plus, modul mai incisiv, direct a faptelor prin personajele create, asupra celui care o citește, receptarea fiind maximă.

Povestea terapeutică e prezentă prin mesajul său specific ținând cont de particularitățile de vârstă a celui căruia i se adresează, copil sau/și adult, făcându-l să înțeleagă modul în care, receptarea durerii, bolii și chiar a speranței pot echilibra. Atunci când vorbim de povestea terapeutică, în general, logistica sa se îndreaptă spre depășirea suferinței și a durerii de către cei în cauză și mai apoi, elaborarea unor narațiuni ce decurg dintr-o logică bine structurată a gândirii pozitive, pornind de la elemente ca: bucurie, speranță, șansă, atitudine, înțelegere și acceptare.

În acest context-Mitrofan I. și Buzducea D. -(2002) evidențiază cele zece principii descrise de Worden (1992) pentru a ajuta o persoană aflată în suferință să depășească durerea, conturând profilul de personalitate specific situației create:

1. actualizarea durerii (descrierea morții, a circumstanțelor ei)
2. identificarea și exprimarea sentimentelor (furie, culpabilitate etc.)
3. detașarea de cel decedat (luarea unor decizii, schimbări)
4. înlocuirea emoțională a persoanei decedate (stabilirea de noi relații)
5. stabilirea unui termen-limită pentru doliu
6. reasigurarea normalității sentimentelor
7. recunoașterea diferențelor individuale în procesul durerii
8. accesul în suport non-intensiv pe termen lung
9. explorarea stilurilor de a face față punctând riscul alunecării spre folosirea unor metode neadaptative (abuz de alcool, drog)
10. identificarea durerii nerezolvate

Important este faptul că, până a ajunge în acest punct, e necesar a folosi întreaga baterie terapeutică a poveștii atunci când, ea poate să amelioreze durerea și suferința atât a copilului cât și a adultului. Cuvântul are putere magică, el poate vindeca atunci când spus unde, cum și de cine trebuie, recunoscându-i-se astfel, valoarea terapeutică, acționează ca o forță. Povestea terapeutică prin nararea faptelor „comprimă” la maxim experiențe de viață, menite a semnaliza o stare de fapt și a atenua criza ce, inevitabil apare la un moment dat, declanșată, precum, filosofic vorbind, de neînțelegeri ale înțelegerii, știutelor și neștiutelor.

Povestea terapeutică se povestește (se spune) și nu se citește. Ea trebuie să fie liantul dintre trup și suflet, gând și gestică, trăire și exprimare. Ea nu poate fi spusă de către oricine, oriunde și oricum. Trăind în simbioză cu cel suferind, povestea terapeutică își are legile nescrise ale vulnerabilității sale, ceea ce povestea terapeutică face ca simplă virgulă, să mai acorde o șansă, iar punctul, o certitudine și o reușită. Pornind de la un caz real sau fantastic, povestea terapeutică își îndeplinește menirea de mediator a durerii și suferinței, aducând mult mai aproape pe cel aflat într-un impas, sincopă a vieții, de lumea în care legile care guvernează pot declanșa apariția unor resurse vitale de a învinge: frica, teama, neliniștea, neputința, nesiguranța și a descoperi speranța și șansa, conjugând verbele „a vrea”, „a putea” și „a dori”, la timpul prezent. În acel moment, povestea terapeutică își dovedește utilitatea, făcând prin puterea cuvântului ca lumea pentru cel în suferință, „să se miște altfel”, să fie percepută prin prisma noilor conotații cognitive ale elementelor de identitate personală, dând unicitate clipei trăite.

În continuare voi exemplifica o poveste terapeutică, surprinzând importanța și scopul acesteia. Povestea se numește “Povestea furnicuței Maria”.

A fost odată o furnicuță care nu voia să muncească. Furnicuța Maria prefera să stea toată ziua lungită, să se joace sau să alerge. În toate momentele zilei, toate scuzele erau bune pentru a nu munci. Din această cauză, ea se juca mai mult singură, deoarece colegile sale erau ocupate să

muncească. Într-o zi, în timp ce Maria era plecată în pădure să se joace, o zână veni la furnicar. Ea explică tuturor furnicilor că lansează un concurs pentru desemnarea celei mai bune furnici din lume. Fiecare furnică va putea acumula puncte dacă muncește atunci când trebuie, se joacă în cel mai potrivit moment și, bineînțeles, are o mulțime de prieteni. Astfel, micuțele furnici se puseră pe treabă pentru că fiecare vroia să câștige. Când Maria se întoarse acasă, văzu că nimeni nu o bagă în seamă. Toate furnicile cântau, zâmbeau și transportau provizii. Maria se simți puțin dată la o parte. Până să se culce, reuși totuși să afle care era pricina acestei schimbări și de ce toată lumea era atât de grăbită. Atunci, Maria își zise că trebuie să câștige concursul, că este capabilă să fie prima. Dis de dimineață, furnicuța noastră se alătură suratelor sale. Lăbuțele sale erau foarte obosite pentru că Maria, nu era obișnuită cu munca, dar ea nu se descuraja deoarece voia să câștige concursul și să devină cea mai bună furnică din lume. Ea se juca acum împreună cu celelalte furnicuțe și acest lucru era deosebit de plăcut. La sfârșitul concursului a constatat că avea o mulțime de prieteni. În așteptarea rezultatului concursului, toate furnicuțele erau anxioase. Zâna a anunțat în sfârșit marea câștigătoare: „Pentru că a făcut multe eforturi și a ameliorat rezultatele, o declar pe furnicuța Maria, câștigătoarea concursului”. Toată lumea a aplaudat, iar Maria era foarte mândră de ea. Zâna i-a dat și o diplomă, precum și următoarele sfaturi: „Rămâi întotdeauna o furnicuță muncitoare și conștiincioasă. Când îți vei simți lăbuțele obosite sau când curajul te va părăsi, respiră adânc de trei ori și vei vedea cum o lumină albastră te va înconjura și-ți va da forță și curajul de a continua. Această lumină va fi invizibilă pentru ceilalți, doar TU o vei putea vedea”.

Povestea furnicuței Maria s-a axat pe următoarele aspect:

- a)-indicații terapeutice: -lipsa motivației de a învăța sau munci;
- b)-efecte dorite:-valorizarea sarcinilor cotidiene; -prevenirea abandonului școlar; -încurajarea efortului de dezvoltare personală;
- c)-grupul țintă: -copii; -adulți.

Copilul mic are nevoie de povești pentru a învăța simbolică și securizantă de cum să-și rezolve propriile probleme. La rândul său, adultul se confruntă și el cu probleme noi, de altă natură și fără a discredita resursele trecutului, are nevoie de instrumente pentru a depăși dificultățile. Povestea terapeutică devine astfel un instrument prețios care va scoate la iveală emoții și sentimente ce riscă să rămână ascunse în inconștient: angoase, frici, dorințe, obsesii, culpabilități, invidii, întrebări la care nu le-am găsit dar nici căutat, răspunsuri. Astfel, funcția metaforelor și a poveștilor este aceea, de a ajuta „ascultătorul” să împace propriile sale pulsuni cu cerințele realității externe și regulile societății, deloc ușoare în unele cazuri.

BIBLIOGRAFIE:

1. Maria Dorina Pașca, (2004) „Povestea terapeutică”, Editura Ardealul, Biblioteca de psihologie.
2. George, W. Burns, (2011) “101 povești vindecătoare pentru copii și adolescenți. Folosirea metaforelor în terapie”, Editura Trei, București.

TEORIA INTELIGENȚELOR MULTIPLE (TIM) APLICATĂ ÎN ÎN EDUCAȚIA PREȘCOLARILOR

*Prof. învă. preșcolar Cordea Ecaterina, Prof. învă. preșcolar Goța Anca
G.P.P. Nr.13 Alba Iulia*

„ Unii copii sunt precum niște roabe: trebuie să fie împinși.

Unii sunt precum bărcuțele: trebuie să fie vâslite.

Unii sunt precum zmele: dacă nu le ții strâns de sfoară vor zbura departe, sus.

Unii sunt precum pisicuțele: tare mulțumite când sunt mângâiate.

Unii sunt ca niște remorci: folositoare când sunt trase.

Unii sunt precum baloanele: tare ușor de vătămat, de nu le mânuiești cu grijă.

Unii sunt mereu de nădejde și gata să te ajute.”

(EL. SCHULMAN KOLUMBUS- DIDACTICA PREȘCOLARĂ)

Fiecare copil este diferit și nu poate fi comparat „decât cu sine însuși”. Totuși câteva lucruri esențiale îi fac pe toți să fie asemenea: toți au nevoie de dragoste, de securitate, de îngrijire și de exercițiu. Toți simt nevoia de recunoaștere și acceptare. Toți caută un sprijin în adult și chiar au nevoie de un anumit control din partea acestuia, pe măsură ce își dezvoltă încrederea în sine și dobândesc propria experiență. Copiii își dezvoltă treptat „capacitățile de informare –procesare numite inteligențe, care să permită să soluționeze sau să creeze produse.

Așadar, indivizii nu sunt în mod egal ”deștepți sau proști”, în toate circumstanțele, mai degrabă ei prezintă inteligențe diferite care pot fi prețuite sau ignorate. Conform teoriei inteligențelor multiple, elaborate de Howard Gardner, există șapte tipuri de inteligență: lingvistică, muzicală, spațială, logico-matematică, kinestezică, interpersonală, intrapersonală. Autorul consideră că relevanța acestei teorii pentru practica școlară se poate concretiza în: redimensionarea, extensia concepției profesorilor despre inteligență, despre modalitățile de predare și evaluare (evaluare contextualizată).

Factori favorizanți pentru aplicarea TIM la grădiniță

Teoria inteligențelor multiple se încadrează la educația centrată pe elev. Diversitatea activităților, a contextelor, a materialelor produse prin TIM permite o diferențiere a copiilor, a capacităților lor de învățare și a tendințelor lor.

În grădiniță se poate modela educația optimă pentru fiecare copil, cel puțin se poate încerca acest lucru prin metoda proiectelor, în cadrul acestora se permite copilului să (re)găsească într-o varietate de forme și contexte materialul ce trebuie aprofundat, facilitând astfel înțelegerea. „Și cel mai bun mod de a realiza acestea este să se recurgă la toate inteligențele care sunt relevante pentru acest subiect, în cât mai multe moduri legitime posibile.”

Proiectul oferă contexte în care copiii pot aplica o foarte mare varietate de cunoștințe și deprinderi sociale și intelectuale, pe lângă cele de bază furnizate de curriculum. Acesta are o structură temporală care o ajută pe educatoare să-și organizeze progresiv activitatea cu copiii, în funcție de dezvoltarea lor, de interesul acestora și de gradul de cunoaștere a subiectului luat în discuție.

Teoria inteligențelor multiple poate fi utilă în cadrul activităților liber alese unde, copiii, își aleg singuri centrul de interes astfel încât unii copii lucrează la proiecte interesante la știință, alții care „citec” la bibliotecă sau alții care construiesc, ei lucrează în ritm propriu colaborând și socializând. De asemenea o evaluare doar a capacităților lingvistice și logico-matematice poate stigmatiza elevii care nu au aptitudini în aceste domenii, iar aceasta etichetare îi va însoți pe parcursul școlar și poate fi generatoare, pe lângă insuccesul școlar și de insuccesul social, dar o evaluare în cadrul proiectelor la care copilul este implicat asigură o mai bună cunoaștere a acestuia.

Prin factori favorizanți poate fi menționat și acela că grădinița poate respecta interesele spontane ale copilului și modurile sale firești de învățare. Poate respecta entuziasmul pentru activitățile fizice, pentru proiecte creative, pentru arte și joc, iar noi, cadrele didactice, trebuie să îi îndrumăm pe copii să învețe prin aceste activități.

Factori blocați în aplicarea (TIM) în grădiniță

- Stilul „fabrică” al școlilor/ grădinițelor noastre tradiționale: se așteaptă de la copii să atingă același standard;
- Expectanțele nerealiste ale părinților - Pentru mulți părinți a avea un copil (preșcolar) inteligent înseamnă să știe să citească, să scrie, să calculeze în limitele 0-10; celelalte aspecte ale exprimării sale, ale dezvoltării sale nu prezintă interes. „Îngrijorarea exagerată a adulților pentru viitorul copiilor, afectează bunăstarea emoțională a acestora din urmă (W. Crain –Dreptul la copilărie). Presiunea părinților îi privează pe copii de experiențele de care au nevoie. Concentrându-se prea puternic asupra ceea ce vor avea ei nevoie în viitor, le răpesc copiilor șansa de a-si dezvolta capacitățile în stadiul actual. La vârsta preșcolară

copiii sunt mânați de o motivație firească de a-și dezvolta corpul, simțurile și după cum subliniază H. Gardner „latura artistică a personalității”. Copiilor mici le place mult să cânte, să deseneze, să compună poezii, povești sau să interpreteze roluri.

- Alt factor blocant poate fi reprezentat de numărul mare de copii de la grupă, care nu facilitează lucrul diferențiat, dezvoltarea liberă a fiecăruia, observarea îndeaproape a fiecărui copil, stabilirea profilului inteligențelor și stilurile de lucru ale copiilor.

Activități centrate pe copil –exemple de bune practici în grădiniță

În continuare voi prezenta succint câteva modalități de tratare diferențiată a copiilor din colectivul pe care îl conduc, care este un colectiv destul de omogen, astfel încât să se dezvolte personalitatea fiecărui copil în parte. Am încercat să antrenez toți copiii în activitate și chiar am insistat asupra celor timizi sau care dintr-un motiv sau altul prezintă lacune în dezvoltarea afectivă, cognitivă sau chiar motorie.

Astfel în cadrul activităților de educare a limbajului, la lecturi după imagini la care primează analiza, capacitatea de exprimare verbală am antrenat copiii cu un vocabular mai sărac și pe cei cu deficit de pronunție, pentru sintetizare sau desprinderea concluziilor au fost numiți cei care se exprima cursiv și au un vocabular mai elevat. De asemenea am adresat întrebări cu grad de dificultate mai ridicat celor care au o dezvoltare cognitivă mai bună.

Un important mijloc de tratare diferențiată a copiilor îl constituie jocul didactic, utilizând în special pentru cei timizi, dar nu numai, particularizat prin adresarea unor sarcini cu conținut diferit în funcție de capacitățile intelectuale sau disponibilitatea afectivă a fiecăruia. Chiar în timpul activităților de povestire copiii pot fi tratați diferențiat solicitând răspunsuri mai simple sau mai complexe în funcție de capacitatea de exprimare a gândurilor, a emoțiilor sau sentimentelor.

În cadrul activităților de observare, care reprezintă principalul mijloc de transmitere de cunoștințe despre mediul înconjurător și care solicită copiilor realizarea de operații de analiză, sinteză, comparații, generalizări, am avut în atenție să nu le solicit celor cu un ritm mai lent de dezvoltare să găsească soluții/răspunsuri complexe ori bazate pe elemente neintuitive, sau comparații între părțile componente ale obiectelor sau fenomene ce nu sunt ușor de sesizat, ci copiilor cu potențial cognitiv le-am cerut aceste lucruri, primii primind sarcini bazate pe aptitudinile fiecăruia astfel încât fiecare dintre ei, prin reușita sarcinilor și a laudelor primite, să își dezvolte stima de sine și implicit încrederea în forțele proprii.

Dar ce facem în cazul în care avem „copii problemă” care deranjează activitățile? În primul rând în grupă au fost stabilite niște reguli pe care fiecare trebuie să le respecte, acestea sunt repetate cât de des este necesar, iar de exemplu în cazul unor copii mai gălăgioși am încercat să-i temperez dându-le sarcina de a fi responsabili de un grup de copii în cadru activităților pe grupuri mici, responsabilul de grup trebuie să fie atent ca activitatea să se desfășoare în ordine și în cât mai mare liniște. De asemenea sunt unii care vor să joace tot ei anumite roluri la jocul de rol și aici trebuie să existe ordine: astăzi un copil, mâine va fi altul, dar trebuie să fim consecvenți și să nu facem compromisuri ce am stabilit să rămână stabilit. În cadrul jocurilor de rol este indicat să solicităm copiilor emotivi, timizi pentru ca aceștia să-și depășească teama de a se implica într-o activitate sau chiar teama de vorbi.

În concluzie, noi dascălii, trebuie să fim atenți în permanență la: calitățile, defectele sau trăirile copiilor, iar ținând cont de acestea să îi ajutăm să se dezvolte pe toate planurile: cognitiv, motric și socioemoțional.

Bibliografie:

Revista învățământul preșcolar 1-2/2009

Curs „Educăm așa!”

Program de dezvoltare socio-emoțională „Da, Poți!”

”SĂ ÎNVĂȚĂM DE LA FURNICI, SĂ FIM HĂRNICEI DE MICI”

Prof. învă. preșcolar Dușa Adriana-Elena, Grădinița cu Program Prelungit ”Piticot” Cîmpeni

Odată cu venirea primăverii, preșcolarii din grupa ”Florilor” au observat modul în care natura renaște după gerul greu din anotimpul iarna și au studiat cu atenție fenomenele caracteristice acestor anotimpuri prin temele săptămânale propuse cu grijă și atenție de d-ra educatoare Dușa Adriana-Elena: ”Povestea primăverii”, ”Sfârșitul iernii”.

Pentru că aceste fenomene se desfășoară pe Pământ- Planeta albastră, copiii au ascultat o poveste educativă pe temă de ecologie ”S.O.S. Pământul are febră” citită de educatoare din revista pentru copii Doxi, care se găsește în biblioteca grupei amenajată special pentru ei. Așa au aflat că poluarea pământului se datorează oamenilor care aruncă ambalaje, deșeuri pe pământ, acestea împiedicând dezvoltarea vegetației. Și ... așa au concluzionat că e necesar să curețe singurei curtea grădiniței, sub atenta îndrumare a d-rei educatoare, pentru că din poveste au aflat cauza îmbolnăvirii pământului: poluarea rezultată din aruncarea ambalajelor și gunoaielor pe pământ, în spațiile verzi, în păduri, în apele curgătoare, în lacuri, mări și oceane.

Au început prin a-și procura saci menajeri pentru depozitarea gunoaielor, a șorțulețelor și mănușilor de cauciuc pentru protecția mâinilor, hainelor și a sănătății. Acestea toate le-au împrumutat de la colegii lor din grupele mai mari. Activitatea a continuat cu strângerea ambalajelor din curtea grădiniței și a fost foarte distractivă: unii au imbinat munca cu sportul, alții au înlocuit sacii menajeri cu coșul de gunoi al grupei pentru că a fost bun pentru statura lor și au învățat o regulă de aur ”să păstreze curățenia pentru a-și păstra sănătatea lor și a mediului înconjurător”.

La final, pentru ca integrarea activității începute în sala de grupă să fie completă și să cuprindă și Domeniul Estetic și Creativ pe lângă Domeniul Limbă și Comunicare, Domeniul Om și Societate, Domeniul Psihomotric și Domeniul Științe, preșcolarii s-au întors în sala de grupă și au modelat un curcubeu colorat, care să arate tuturor că Pământul e sănătos și fericit deoarece e curat și îngrijit de copii.

După ce noi am muncit.... un curcubeu a răsarit! Iubiți natura, copii!!!

Bibliografie: "Curriculum pentru învățământul preșcolar", Editura Didactica Publishing House, 2008.

POVEȘTILE ȘI ROLUL LOR TERAPEUTIC ÎN DIMINUAREA ANXIETĂȚII LA PREȘCOLARI (III)

*Prof. inv. preșcolar Butaș Claudia, prof. Poptelecan Călin,
Liceul Teologic Greco-Catolic Blaj*

Indiferent de vârstă, poveștile ne introduc într-o lume fascinantă, o lume a imaginației și a creației, unde realitatea este modificată fără ca acest lucru să dăuneze, iar învățarea este sporită. Poveștile au multe din caracteristicile importante ale comunicării eficiente: sunt interactive, educă prin atracție, scurtcircuitează rezistența, trezesc și hrănesc imaginația, dezvoltă abilități de rezolvare a problemelor, creează posibilități pentru îndeplinirea obiectivelor, invită la o luare a deciziilor independentă (Burns, 2011).

Greenberg (2000) subliniază că restructurarea cognitivă și modificările de comportament sunt în esență „creative acts”, iar utilizarea metodelor creative, cum sunt și poveștile, ajută la atingerea scopului propus. Poveștile îi ajută pe copii să își amintească informații, întâmplări (Blenkiron, 2005; Stallard, 2005) și fac terapia cognitiv-comportamentală accesibilă celor mici care au aptitudini limitate în identificarea relațiilor cauză-efect. De asemenea, poveștile alimentează învățarea și obiectivitatea. Cu cât este mai proeminentă o imagine, o întâmplare, un sfat, cu atât este mai posibil ca cei mici să își amintească de aceasta și să o folosească. Poveștile îi învață pe copii abilități ca: restructurare cognitivă, repetiție, experimente comportamentale, expunere, într-un mod captivant (Blenkiron, 2005; Otto, 2000). Pe de altă parte, poveștile tind să nu trezească atitudini defensive cum se întâmplă în cazul instrucțiunilor directe. Copiii au ocazia să exprime și să experimenteze gânduri și sentimente ascunse simțindu-se în siguranță. Orice tip de terapie poate fi resimțit de copii nefamiliar și uneori intimidant, în timp ce poveștile pot îmbunătăți relația dintre terapeut și copil datorită faptului că poveștile fac parte din cultura copiilor. Cei mici au posibilitatea să experimenteze concepte și proceduri terapeutice într-un mod sensibil, încorporându-le.

Pentru ca terapia prin povești să fie eficientă, atenția copiilor trebuie îndreptată spre identificarea și comunicarea gândurilor, sentimentelor și strategiilor de rezolvare de probleme a personajelor (Kershaw, 1994; Trand, Raine, 1995). Personajul principal al poveștii terapeutice trebuie să fie un model „sub acoperire” care să îl atragă pe copil.

Poveștile sunt mijloace prin care terapeutul se poate „juca” cu copiii. Pentru că sunt distractive promovează și mențin o alianță de lucru bună. În plus, favorizează abordarea subiectelor și problemelor dificile, uitând că sunt în terapie. Cu ajutorul poveștilor, copiii pot învăța să vadă problemele dintr-o perspectivă obiectivă (Friedberg, Wilt, 2010).

Poveștile, ca și metodă de intervenție, au fost puternic promovate de Rational Emotive Behavior Therapy și Cognitive Behavioral Therapy (Waters, 1980). Waters precizează că poveștile (în special cele raționale) au ca scop reducerea credințelor iraționale și de a îi învăța pe copii paternuri de gândire rațională pentru a-și modifica reacțiile comportamentale și emoționale (Gavița, Călin, 2013). Rolul modelator al personajelor din povești este de a-i ajuta pe copii să reflecteze și să ia atitudine pentru schimbarea propriilor gânduri, emoții și comportamente.

Eficiența folosirii poveștilor a fost dovedită nu numai în cazul terapiilor individuale, ci și în cazul intervențiilor în grupuri de copii. Intervenția tipului de terapie scurtă RETMAN (al cărui nume este inspirat din Rational Emotive Therapy - RET), a fost eficientă în producerea de modificări la nivel cognitiv și comportamental (Gavița, Călin, 2013).

Cu mult înainte să existe dovezi științifice privind eficacitatea utilizării poveștilor în tratamentul psihopatologiilor la copii, acestea erau folosite cu scopul de a schimba și îmbunătăți comportamentul. Poveștile transmit diferite valori prin intermediul metaforelor, personificărilor, fabulațiilor (Gardner, 1971). Când sunt utilizate pentru copii, abordările științifice ale REBT sunt integrate în poveștile terapeutice. Este dovedit faptul că poveștile terapeutice dezvoltă abilități de rezolvare de probleme și de luare de decizii (Burns, 2005). Poveștile folosite s-au dovedit utile în identificarea cognițiilor disfuncționale la copii și în modificarea credințelor iraționale. Primele povești terapeutice create pentru copii aveau la bază concepte REBT și anume: auto-acceptare,

creșterea toleranței la frustrare, managementul furiei, rezolvare de probleme și restructurare cognitivă. Ascultând povești terapeutice, copiii pot identifica emoții, pot înțelege dinamica ce îi conduce spre reacții agresive și alte experiențe personale neplăcute și pot genera comportamente alternative. O dovadă importantă ce susține utilitatea și eficiența poveștilor terapeutice sunt rezultatele obținute cu copiii instituționalizați (Despert & Potter, 1936). Povestea expusă ori citită de către educatoare, în cadrul demersului instructiv-educativ din grădiniță, este una dintre metodele și formele de activitate îndrăgite de copii. Conținutul poveștilor pentru copii este unul foarte bogat și cuprinde întreg palierul de interese al copilului, atât poveștile clasice, poveștile lirice, povești din lumea necuvântătoarelor, cât și povești cu mesaj terapeutic pentru copii, condiția fiind aceea de accesibilitate a conținutului, a semnificației acestuia, de adaptarea la particularitatea copilului vizavi de gen, dezvoltarea fizică și psihică și nivelul social al familiei în care trăiește.

Privind demersul formativ al copilului în grădiniță din perspectiva basmului terapeutic, preșcolarul „nu caută altceva în *bucătăria* poveștii terapeutice, decât pe sine, încercând să-și întărească Eul” (M.D. Pașca, 2004), de aceea basmul terapeutic îndeplinește anumite funcții ce necesită un studiu aprofundat al acestora care să preceadă aplicabilitatea acestui instrument de lucru, atât de la îndemâna fiecărei educatoare.

Sempronia Filipoi, (2012), evidențiază câteva **funcții** ale basmului terapeutic proiectând o lumină teoretică asupra unui adevăr simplu, și anume, în terapie ca și în educație, nu poți da prea mult sau prea puțin. Se impune cunoașterea pacientului, măsurarea a ceea ce poate și cât poate primi, acesta, la un moment dat, iar în cazul poveștii/basmului terapeutic, doza bine calculată se referă la alegerea tipului, nu a cantității de basme.

1. Funcția de oglindă pe care o proiectează trebuințele emoționale ale pacientului.

Basmul activează o bogăție neașteptată de imagini, prin faptul că este posibilă modificarea, modelarea mesajului de către terapeut, conform structurii pacientului. De aici rezultă un prim beneficiu în favoarea procesului terapeutic, iar următorul se datorează faptului că oglindirea propriei probleme în basm separă, distanțează pacientul de conflict și de experimentarea lui în viața reală, se întrerupe victimizarea sa, sugerându-i-se existența unei *ieșiri*;

2. Funcția de model relevă existența unor moduri posibile de reglementare a situațiilor.

Propunerea soluțiilor se face totdeauna prin apariția unor îngeri, zâne, vise, vrăji, care, fără să acționeze cu rigiditate (cu indicații/sfaturi exacte), au doar funcția pe care ar avea-o un revelator. Subiectul are timp să se lămurească singur, să perceapă și să înțeleagă sensuri noi. Prezența activă a metaforelor, accentuată de utilizarea verbelor, creează spațiu interpretărilor și opțiunilor personale, iar aplicarea soluțiilor fantastice devine un model experiențial, cu totul nou și surprinzător, pentru pacient, se definește ca o neașteptată stare de libertate menită să se deschidă căi noi și active pentru învățarea modelului propriu de soluționare a conflictului sau a dizabilității.

3. Funcția de mediator între rezistența naturală a pacientului la terapie și „atacul” frontal exercitat asupra gândurilor sale negative, fiind, paradoxal, protejate de mecanismele de apărare ale pacientului însuși. Basmul are un erou implicat într-o situație penibilă, pacientul fiind cel protejat, sub acest aspect, iar, ca din întâmplare, toate detaliile basmului îi permit pacientului să se identifice cu eroul. De aici decurge necesitatea unei atitudini creative a terapeutului față de basmele utilizate și pe care știe cum să le modifice pentru a facilita identificarea, conform datelor anamnestice specifice fiecărui caz.

În demersul folosirii basmului cu sens terapeutic în rândul copiilor, aceeași specialistă în domeniu afirmă că, pentru a deveni „un punct central al efortului de vindecare, este absolut necesar ca basmul să fie folosit la timpul potrivit și în forma (variante) potrivită” (1998).

Bibliografie selectivă:

1. American Psychiatric Association. (2013). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th ed). Arlington, VA: American Psychiatric Association.
2. Alford, A. B. & Beck, A. T. (2011). Puterea integratoare a psihoterapiei cognitive. București, Editura TREI.

3. Bayer, J. K., & Beatson, R. (2013). Early Intervention and Prevention of Anxiety and Depression. *Anxiety and depression*, 40.
4. Bălan, G., (2013). Demnitatea melomanului. Bistrița, Casa de Editură Max Blecher.
5. Beatson, R. M., Bayer, J. K., Perry, A., Mathers, M., Hiscock, H., Wake, M., ...& Rapee, R. M. (2014). Community Screening for Preschool Child Inhibition to Offer the 'Cool Little Kids' Anxiety Prevention Programme. *Infant and Child Development*, 23(6), 650-661.
6. Benga, Oana; Băban, Adriana; Opre, A., (2015). Strategii de prevenție a problemelor de comportament. Cluj-Napoca, Ed. ASCR.

TEHNICA ȘERVEȚELULUI ÎN ACTIVITĂȚILE DIN GRĂDINIȚĂ

*Prof. înv. preșcolar Balea Livia-Valentina
Școala Gimnazială "Avram Iancu" Abrud, GPP Nr. 1 Abrud*

Tehnica Șervețelului este o tehnică decorativă foarte simplă, accesibilă începând de la grădiniță și foarte îndrăgită de cei mici, datorită rezultatelor spectaculoase obținute.

Orice cutie veche de pantofi poate fi transformată într-una nouă, pentru cadouri, orice bucătică albă de placaj se poate transforma în tablou, orice bucătică de pânză se poate transforma într-o pictură, orice sticlă vopsită în alb poate deveni o vază, orice țevă rămasă de la un sul de hârtie igienică poate deveni o cutiuță de bijuterii!

Impresionantă prin simplitatea ei, oricine poate încerca această tehnică deoarece nu necesită abilități speciale sau talent artistic. Tehnica vă permite să decorați împreună cu copiii obiecte banale, vechi sau care pur și simplu care au nevoie de un pic de magie cât și articole textile, veselă sau chiar pereții grădiniței!

Împreună cu copiii grupei mari, „Grupa Fluturașilor”, am aplicat această tehnică de mai multe ori și de fiecare dată au fost foarte încântați de rezultate.

Dacă doriți să realizați activități cu preșcolarii utilizând Tehnica șervețelului, vă voi împărtăși modul în care am lucrat noi:

Materiale necesare:

1. Șervețel. Alegeți un șervețel care vă place. Asigurați-vă că modelul ales se încadrează bine pe obiectul pe care doriți să îl decorați și că motivul șervețelului se potrivește obiectului. Șervețelele nu sunt speciale, sunt cele care se regăsesc în toate magazinele.

2. Foarfece pentru decuparea elementelor de pe șervețel.

3. Obiectul ce urmează să fie decorat. Puteți aplica tehnica pe orice tip de material: lemn, sticlă, faianță, piatră, plastic, polistiren, lumânare, metal, textil, porțelan, piele sau pe perete. Pentru ca modelul să-și regăsească culorile inițiale, este necesar ca obiectul pe care îl decorați să aibe fie o culoare deschisă (alb sau crem), fie să poată fi pictat sau grunduit în una din aceste două nuanțe.

4. Lacul-adeziv. Pentru orice material în afară de textil sau porțelan puteți folosi lacul-adeziv universal. Pentru textil folosiți lacul-adeziv pentru tehnica șervețelului pe textil deoarece după uscare, acesta se poate fixa prin călcarea cu fierul de călcat, prevenind astfel înlăturarea sa în timpul spălării. Pentru porțelan folosiți lacul-adeziv pentru tehnica șervețelului pe porțelan deoarece după uscare, acesta poate fi fixat permanent prin coacere în cuptor, prevenind astfel înlăturarea sa în timpul spălării (dacă decorați obiecte care sunt supuse umidității precum câni, farfurii, veselă).

5. Pensule. Vă recomand să folosiți pensule cât mai fine, din păr sintetic! O pensulă aspră ar putea să vă rupă șervețelul în timpul aplicării adezivului. De asemenea, folosiți o pensulă de mărime potrivită suprafeței pe care aplicați șervețelul; astfel veți avea mai mult spor!

Metoda de lucru pas cu pas:

- 1- se decupează șervețelele la mărimea dorită;
- 2- se desfac cele trei straturi ale șervețelului și se păstrează doar cel imprimat;
- 3- cu ajutorul unei pensule late se aplică un strat subțire de adeziv pe suprafața aleasă;

- 4- se fixează șervețelul pe suport, cu modelul în sus, netezind ușor pentru a nu rămâne cute sau încrețituri și cu grijă să nu se rupă;
- 5- se aplică un nou strat de lac-adeziv cu pensula, cu mișcări ușoare dinspre centru spre margini; după uscare rezultă o suprafață lucioasă, ușor de întreținut.

Exemple de activități în care am folosit această tehnică:

ANIMALE MARINE

IEPURAȘUL DE PAȘTE

BIBLIOGRAFIE:

<https://talentedenazdravani.eu/blog/tag/tehnica-servetelului/>

[https://www.didactic.ro/materiale-didactice/129838_tehnica-servetelului-cu-copiii-grupeii-mari\](https://www.didactic.ro/materiale-didactice/129838_tehnica-servetelului-cu-copiii-grupeii-mari/)

TRUCURI MATEMATICE

Prof. Lăncrănjan Dafina, Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

1. Ghicirea unui număr

Cereți cuiva să scrie pe o bucată de hârtie un număr oarecare, format din patru cifre cuprinse între 0 și 9, în ordine consecutivă. Apoi, să scrie același număr în ordine inversă. Se vor obține așadar 2 numere formate din câte patru cifre. În final să se scadă numărul mai mic din numărul mai mare.

Asta-i tot pentru a deveni vrăjitor. Adică nu-i tocmai totul pentru că mai aveți nevoie de ceva. Rugați deci pe cel ce a făcut operația amintită să vă comunice ziua și luna nașterii (nu și anul, întrucât femeile ... vă pot induce în eroare!). Acum într-adevăr sunteți în posesia datelor necesare. Ca atare, luați un creion și o hârtie și... printr-o simplă înmulțire spuneți rezultatul scăderii amintite mai sus. Ce înmulțire am făcut?

Răspuns: Înmulțirea de care am vorbit în legătură cu scăderea celor 2 numere ... nu este de fapt nici o înmulțire sau - dacă vreți - o înmulțire cu 1! Am introdus-o în "scenariu" tocmai pentru a justifica, măcar de ochii lumii, pretenția de "vrăjitor" și pentru a abate pe moment atenția de la faptul că cele 2 numere formate din aceleași cifre consecutive, scăzute unul din celălalt inversat dau totdeauna ca rezultat 3087. Așa că dvs. cunoașteți dinainte acest rezultat!

2. La întâmplare

- Să-ți mai arăt o scamatorie, mi-a propus prietenul meu. Scrie un număr pe o hârtie.

- Ce fel de număr, din câte cifre?

- Din câte vrei - din două, din nouă, n-are importanță.

Am scris la întâmplare: 807 249. "Scamatorul" l-a privit, a notat ceva pe o hârtie și, fără să mi-o arate, a băgat-o în buzunar. Apoi îmi zise:

- Mai scrie sub el un număr tot din 6 cifre.

Am scris din nou la întâmplare: 357 162.

- Acum, rosti el, dă-mi voie să adaug și eu un număr.

Și a notat: 642 837. După aceea a zis:

- Adună-le pe toate trei.

I-am satisfăcut dorința și am făcut adunarea. Rezultatul: 1 807 248. Calm prietenul meu a scos din buzunar hârtiuța pe care notase ceva și mi-a arătat-o. Pe ea scria: 1 807 248. Cum a procedat "scamatorul"?

Răspuns: "Scamatoria" este foarte simplă. Cineva scrie un număr - oricare, din oricâte cifre. Dvs. îl copiați pe o hârtie, dar nu exact, ci în felul următor: puneți cifra 1, apoi celelalte în ordinea lor, cu excepția ultimei cifre pe care o notați cu o unitate mai mică (în cazul dat ca exemplu, numărul inițial era 807 249, iar "scamatorul" a notat 1 807 248). În continuare, îl invitați pe partener să mai adauge un număr cu tot atâtea cifre cât avea și primul, după care adaugați și dvs. un altul. Dar nu oricare. Numărul scris de dvs. trebuie ales astfel încât fiecare cifră, adunată cu cifra corespunzătoare a numărului al doilea să dea 9. Deci dacă ultima cifră a celui de-al doilea număr este 0, puneți dedesubt 9, dacă este 1 scrieți 8, dacă e 2 notați 7, etc. La fel și pentru următoarele cifre ale celui de-al doilea număr (în cazul la care ne referim, acesta este 357 162 și s-a adăugat 642 837). Explicația: adunând orice număr cu un altul format din atâtea cifre de 9 câte cifre are cel inițial, suma este formată dintr-un număr care începe cu 1 și continuă, în ordine, cu cifrele celui dintâi, exceptând ultima cifră care este cu o unitate mai mică (în exemplul dat: $807\,249 + 357\,162 + 642\,837 = 807\,249 + 999\,999 = 1\,807\,248$).

3. O socoteală amuzantă

Pentru oricine va fi nu numai amuzant, dar și uimitor, modul cum veți reuși să ghiciți o cifră, fără ca măcar să fiți în cunoștință de cauză asupra unor numere alese. Dar iată despre ce este vorba:

Cereți cuiva să scrie un număr cu mai multe cifre. Acest număr poate fi oricât de mare. Rugați apoi ca din aceleași cifre ale numărului respectiv să se compună un alt număr. De pildă, să presupunem că numărul ales a fost 375 872. Numărul compus din aceleași cifre poate fi 258 737. Acum, cereți ca, luând cele două numere, numărul mai mic să fie scăzut din cel mai mare, adică din 375 872 să se scadă 258 737. Solicitați să vi se spună rezultatul, omițându-se o cifră oarecare din acesta. În exemplul dat rezultatul va fi 117 135. Omițând o cifră, persoana care a făcut socoteala ar putea să vă indice, bunăoară, 11 715. Fără să stați prea mult pe gânduri veți putea răspunde imediat: "Cifra omisă a fost 3!" Știți care a fost "secretul"?

Răspuns: Oricare ar fi numărul ales, dacă amestecăm cifrele acestuia și scădem numărul cel mai mic din cel mare, rezultatul va fi un număr ale cărui cifre adunate între ele vor da o sumă egală cu 9 sau cu un multiplu al său. Deci "secretul" constă în a aduna cifrele din numărul comunicat și a stabili diferența până la primul multiplu de 9. În cazul arătat, $1 + 1 + 7 + 1 + 5 = 15$. Până la primul multiplu al lui 9, respectiv până la 18, mai este o diferență de 3 unități. Aceasta este cifra omisă.

4. La alegere

Scrieți pe un bilet un număr oarecare mai mic însă de 51. Îndoiti biletul și dați-l cuiva, nu mai înainte însă de a face și a reține diferența dintre 99 și numărul scris pe hârtie. De exemplu, presupunând că ați ales numărul 36, această diferență este 63. O dată efectuată această operație, rugați-l pe interlocutor să-și aleagă orice număr între 50 și 100, fără a vi-l comunica însă. Cereți apoi să adauge la numărul ales diferența memorată de dumneavoastră (în cazul de mai sus, 63). După aceea, rugați-l să elimine prima cifră a rezultatului obținut și să o adune la numărul care i-a rămas. În sfârșit, cereți-i să scadă noul rezultat din numărul pe care l-a ales la început. În urma acestei operații se obține numărul pe care l-ați scris inițial pe hârtia împăturită.

De pildă, interlocutorul dumneavoastră a ales numărul 78. Adăugând la el 63, obține 141. Ștergând pe 1 (prima cifră a rezultatului) și adăugându-l la 41 se obține numărul 42. Scăzând pe 42 din 78, rămâne 36, adică tocmai numărul scris pe hârtie de dumneavoastră.

5. Rapid

Vă puteți lăuda fără nici o teamă că sunteți în posesia "secretului" de a executa rapid, fără hârtie și creion, diferite operații aritmetice cu numere alcătuite din două cifre. Așadar, rugați persoana care nu crede acest lucru să aleagă două numere formate din câte două cifre astfel încât

unul să fie mai mare ca celălalt cu o unitate. Apoi cereți-i să înmulțească fiecare din numerele alese cu el însuși. După aceea rugați-l să scadă produsul mai mic din cel mai mare și să vă comunice restul. Plecând acum de la valoarea restului îi puteți spune imediat care au fost cele două numere alese. Iată cum procedați:

Din restul care vi s-a comunicat, scădeți cifra 1, iar ceea ce vă rămâne împărțiți la doi. Procedând astfel obțineți unul din cele 2 numere (cel mic) ales de persoana respectivă: celălalt, este cu o unitate mai mare. De exemplu, interlocutorul dumneavoastră a ales numerele 25 și 26. Înmulțite cu ele înseși dau 625 și respectiv 676. Scăzând 625 din 676, se obține 51. Acesta este numărul pe care vi-l comunică interlocutorul, din care dumneavoastră scădeți 1, iar restul îl împărțiți apoi la 2. Obțineți 25, adică numărul cel mic dintre cele două numere alese de interlocutor.

COMPORTAMENTUL PROSOCIAL ȘI DE AJUTORARE

Prof. inv. primar Vrenghea Mihaela, Școala Gimnazială „Ion Bianu” Valea Lungă

Granița dintre ajutorul interesat și ajutorul dezinteresat este foarte greu de stabilit, dar atunci când beneficiile celui care ajută nu sunt directe și previzibile, când acțiunile sunt în favoarea celuilalt, comportamentele pot fi considerate prosociale. În cadrul lor, altruismul adevărat ar fi varianta maximală a dezinteresului, deoarece în acest caz, în afara unei satisfacții spirituale pure, lipsită de orice altă compensație, alte beneficii nu există...

O serie de studii experimentale au confirmat faptul că la fel ca și alte genuri de comportamente, cel prosocial este învățat în timpul socializării primare. Învățarea socială, atât prin mecanismul direct al recompensei, pedepsei și reîntăririi, cât și prin observarea consecințelor comportamentale ale altor persoane ce interprind acțiuni prosociale (învățarea directă, prin modele), conduce la însușirea de conduite altruiste la copii. De altfel, s-a dovedit experimental ca reîntărirea influențează substanțial și comportamentele adulte de ajutorare. Într-un studiu pe această problemă, indivizi de pe strada principală a unui centru urban au fost rugați de către o femeie să-i explice cum să ajungă la un anumit magazin. La unii le-a mulțumit (condiția de recompensă), altora le-a spus că nu a înțeles nimic din explicațiile lor (condiția de pedeapsă). După un scurt timp cei ce au fost rugați să ajute s-au găsit în fața următoarei situații: o altă femeie și-a pierdut geanta pe stradă (femeile erau, în fapt, complice cu experimentatorul). Din cei aflați în condiția de recompensă, 90% au returnat geanta, în timp ce 40% au făcut același lucru dintre cei ce au fost “pedepsiți” (Moss, Page, 1972).

De ce comportamentele prosociale sunt încurajate de societate? Comportamentele prosociale, aducând, în general, beneficii grupurilor sociale, sunt, prin urmare, la cote înalte promovate de societate. S-au sedimentat și norme în acest sens, trei apărând mai semnificative:

1. Norma responsabilității sociale pretinde ca oamenii să-i ajute pe cei ce depind de ei: părinții pe copii, profesorii pe elevi, superiorii pe subordonați. Colectivitățile umane au dezvoltat și instanțe - formale și informale - care veghează la buna funcționare a acestei norme, dintre care legile juridice și instituțiile corespunzătoare sunt cele mai eficiente. Dar și religia și codul moral al oricărei culturi includ printre prescripțiile fundamentale datoria de a-ți ajuta semenul, și cu atât mai mult pe cei apropiați. Iubirea aproapelui - expresia superioară a prosocialului - este valoarea centrală în creștinism.

2. Norma reciprocității (Gouldner, 1960) cere ca dacă ai fost ajutat să ajuti și tu pe făcătorii tăi de bine, deși aici accentul se mută de pe asistența dezinteresată - situându-ne în paradigma schimbului social - avem de-a face totuși cu acte prosociale, întrucât schimbul nu este direct și imediat, nu se negociază și în tot cazul, norma trimite la decentrarea de pe egoismul pur. Altfel spus, teoretic ai putea fi ajutat, fără ca, în timp, să returnezi ajutorul. Și, de fapt, cazurile de acest fel sunt multiple. Norma reciprocității pretinde să-i ajuti pe cei ce te-au ajutat, chiar dacă pe viitor nu vei mai avea beneficii din partea lor.

3.O altă normă ce trimite la conduite prosociale este cea a justiției sociale, care spune că trebuie să existe o distribuție cinstită (justă) a resurselor și beneficiilor între oameni și grupuri de oameni. Într-o formulă mai tehnică ea se regăsește în principiul echității, (Adams, 1965) potrivit căruia starea de echitate dintre doi actori sociali se realizează atunci când raportul dintre “ceea ce dă” (investește) și ceea ce “primește” (câștigă) a unuia e egal cu același raport a celuilalt. Dacă notăm cu i “investițiile” și cu c “câștigurile”, iar cu A și B cele două persoane, echitatea este prezentă în formula $A_i/A_c = B_i/B_c$. Dacă relația dintre cele două rapoarte este percepută ca nonegală de către persoanele implicate, avem o situație de inequități și ele încearcă restabilirea inequității. Aceasta se face fie prin ajustări pe plan comportamental (mărirea sau micșorarea costurilor sau a beneficiilor proprii sau ale partenerului), fie pe plan pur psihologic (raționalizări și justificări de genul “în fond și el a făcut”, “dacă mă gândesc mai bine și eu beneficiaz mult” etc.). În cazuri extreme, relația diadică se poate rupe, atunci când situația este considerată total inequitabilă, iar modificări comportamentale ori perceptivă nu sunt acceptate. Așa se întâmplă de multe ori în cuplul conjugal. Principiul echității operează, chiar dacă într-o formă mai difuză și în contexte sociale mai puțin structurate, în care cei care se compară în raport de “ce dau” și “ce primesc” nu sunt în relații de activități directe și stabile. Și e important de subliniat că dacă inițiativele pentru rezolvarea inequității vin de regulă din partea celor dezavantajați (sau care se consideră ca atare), studiile experimentale, ca și realitatea cotidiană, ne arată că și cei supracompensați au tendința de a redistribui beneficiile în favoarea celor neîndreptățiți, neîndreptățiți de persoane, de instituții sau pur și simplu de soartă. De aceea, norma și sentimentul justiției sociale conduc la comportamente prosociale.

Psihologii sociali și-au pus întrebarea dacă există anumite trăsături de personalitate care obstacolează sau facilitează conduitele prosociale. S-a constatat că nu se poate stabili un profil de personalitate general a celui ce sare în ajutor la nevoie, cât mai degrabă o corelație între anumite atribute personale, tipul de ajutor acordat și condițiile în care el se desfășoară. S-a confirmat experimental, de pildă, că adulții cu o mare nevoie de aprobare socială sunt mult mai caritabili comparativ cu cei ce au astfel de nevoie mai mică, dar numai când actele lor au fost nemijlocit înregistrate (văzute) de alții (Satow, 1975). Atitudinea și starea emotivă vizavi de un episod ce ar necesita asistență influențează comportamentul prosocial. D. Batson (1981) crede că în fața cuiva care este în necaz și în suferință, două modele atitudinale -; emotive contradictorii funcționează: 1) preocuparea empatică, adică centrarea pe înțelegerea și suferințele celuilalt; 2) preocuparea față de propriile stări psihice cauzată de o situație încărcată emoțional (în care cineva este agresat sau i se întâmplă ceva neplăcut). Prima reacție duce la ajutorarea celui cu probleme, a doua (centrarea pe sine) poate conduce la asistența prosocială, dar din motive egoiste, pentru a-și rezolva propriul disconfort emoțional. Însă, de regulă, oamenii încearcă să se elibereze din tensiunea produsă de episoade și scene dramatice, dar nu implicându-se, ci părăsindu-le. De altfel, Batson și-a bazat construcția sa teoretică pe studii concrete, care arată că atitudinea empatică angajează cu mai mare probabilitate acte de ajutorare.

O multitudine de studii s-a concentrat asupra importanței dispoziției sufletești în acordare de ajutor. Starea de bună dispoziție (ai obținut o notă mare la examen, ai primit o scrisoare de la cel drag etc.) îndeamnă la conduite prosociale la generozitate. Nu este destul de clar ce mecanisme psihosociale sunt implicate, dar se pare că norma echității ar juca un rol: constatarea contrastului dintre bucuria ta și necazul altuia te trimite în numele justiției sociale (vezi 1.1.2.) la acte care să se refacă cât de cât echilibrul interuman. Efectele dispozițiilor sufletești negative sunt mai variate decât cele ale dispozițiilor pozitive. O proastă dispoziție afectivă obstacolează intervenția prosocială, întrucât persoana în cauză este concentrată asupra necazurilor personale și are, deci, mai puține preocupări empatică, dar în același timp, dezvoltă compasiune pentru semenul aflat în dificultate, prin efectul similarității. Apoi, o stare de supărare ar putea fi contrabalansată prin mulțumirea că ai făcut un bine.

Bibliografie:

1. Chelcea, S. (1990). Psihologia cooperării și întraajutorării umane. București: Editura Militară

2. Chelcea, S. (2005). Psihologie socială. București: Editura Economica
3. Cochinescu, L. (2008). Probleme actuale ale psihologiei sociale. Pitești: Editura Paralela
4. Moscovici, S. (1998). Formele elementare ale altruismului. Iași: Editura Polirom

LECTURA – FORMĂ SPECIFICĂ A MUNCII INTELECTUALE

Prof. înv. primar Tomuș-Mara Hermina, Liceul cu Program Sportiv "Florin Fleșeriu" Sebeș

Adevăratul cititor, la fel cu adevăratul drumeț, e acela care citește de dragul de a citi, care-și face din satisfacțiile ce-i procură lectura deprinderi superioare și care nu obosește niciodată." - Perpessicius (1891 – 1971), Memorial de ziaristică.

Lectura – încercare de definiție

Lectura reprezintă un fenomen, deopotrivă social și psihologic, atingând categorii diverse ale populației, cu niveluri diferite de posibilități și pregătire profesională, de cultură. În orice caz, lectura înseamnă, în primul rând, un proces de comunicare: „toate sensurile termenului de lectură includ semnificația de transmite și comunicare”.

Lectură (lat. Lectura = „citire”), în sens tradițional etimologic, înseamnă descifrarea sistemului de semne scrise care constituie un text și înțelegerea (decodarea) ansamblului de elemente comunicate în acest fel. Pornind de la acest înțeles general acceptat, cuvântul a căpătat și sensul de interpretare a unui text literar. Capacitatea de a crea mai multe puncte de vedere cu privire la scriere, de a judeca și înțelege în mai multe feluri provine din caracterul ei multifuncțional, din diversitatea nivelurilor și mesajelor cuprinse. Una dintre trăsăturile constitutive ale literaturii fiind tocmai diversitatea mesajelor, ambiguitatea înțelesului, caracterul său de operă deschisă, spre deosebire de scrierile științifice, de pildă, rezultă că lectura (inclusiv în sensul de interpretare) este etapa finală, de o indiscutabilă importanță, a existenței operei. Nu există lectură, ci doar relectură, întrucât sensurile găsite în procesul decodării textului nu sunt întâmplătoare, ci guvernate de preconcepții, informații anterioare, nivel cultural ș.a.

Oricare ar fi modalitatea și mijlocul de transmite, lectura este comunicare de la autor la cititor, ea reprezentând, simultan și succesiv, toate elementele comunicării deoarece lectura este comunicatul, comunicantul, comunicarea, și ea dă naștere unui informat: cititorul, care, la rândul său, este cel care creează lectura. Iată deci că lectura este un act de reciprocitate... Orice activitate intelectuală trebuie să se bazeze în mod obiectiv pe informații obținute făcând apel la lectură, la elemente ale culturii scrise. Prin lectură, omul încearcă să capteze și să descifreze un mesaj care, ca în orice sistem de comunicare, înseamnă determinarea unui sens, a unei semnificații. Această receptare nu se reduce numai la perceperea exactă a unui text; ea declanșează multiple procese psihice. În primul rând, un proces de actualizare a vechilor cunoștințe, dar și de noi asocieri, datorate ideilor cuprinse într-un text. În al doilea rând, lectura determină judecăți și raționamente care consolidează sau duc la descoperirea de noi adevăruri. În al treilea rând, descifrarea semnificației unui text înseamnă tot atâtea răspunsuri afective care se traduc prin sentimentul de mulțumire sau o stare de desfătare ori nemulțumire, insatisfacție, plictiseală”.

Pusă în termeni comunicaționali, relația autor-carte-cititor, poate fi văzută ca transmiterea unui mesaj de la emițător (autorul), la un receptor (cititorul), prin intermediul unui canal (text tipărit). Această afirmație se pretează foarte bine la ideea că actul comunicării e definit în structura lui de paradigma lui Lasswell: 1.cine spune; 2. ce spune; 3. prin ce canal; 4. cui; 5. cu ce efect. În acest context, lectura este conținutul, ceea ce se comunică, gândirea autorului transmisă cititorului. Acest conținut există independent de cititor. Nu putem vorbi despre lectură decât atunci când, și pentru autor și pentru cititor, există un cod comun, coduri comune (semnele, limba, limbajul, cultura). Tocmai datorită acestor coduri comune există înțelegerea și participarea la unul și același conținut de gândire. Conform modelului comunicațional, opera circulă pe traseul autor-critic-public.

Oricum, orice scriitor, în momentul în care scrie, are prezent în conștiință un public căruia, potențial, i se va adresa, îi va transmite un mesaj.

Referindu-se la problema comunicării literare, J.P. Sartre afirma, pe bună dreptate, că apariția scrisului o implică și pe cea a lecturii. Aceasta reprezintă efortul conjugat al autorului și cititorului care va da naștere acelui obiect concret și imaginar care este creația spiritului. Lectura este cea care învoldurează, îmbogățește, recrează operă literară: „semnificația pe care o dă autorul textului este doar una din semnificațiile experimentale ale operei în ansamblul ei, operă care cuprinde și elemente de semnificație postulate în mod inconștient („implicate”). Opera literară, ca realitate activă receptată estetic, reprezintă o contopire a intenției autorului cu receptarea cititorului; în consecință, o interpretare axată pe autor este din capul locului exclusă”.

După cum arată și Traian Herseni, scriitorul, în opera sa, poate să pună întrebări la care nu răspunde satisfăcător. Astfel, opera ajunge la cititor insuficient încărcată cu un mesaj. Operă literară cuprinde și elemente non estetice. Theophile Gautier spunea că un artist este, înainte de toate, un om. El poate oglindi, în operă sa, fie că le împărtășește, fie că le respinge, iubirile, urile, pasiunile, credințele și prejudecățile timpului său. De aici și urmarea: prin lectură, cititorii nu pot trece peste ele cu nepăsare – opera literară devine o operă deschisă (Umberto Eco) prin incitarea la dialog, la discuție, la interpretare.

Cititorul desăvârșește opera în direcția propriei sale personalități. Cititorul este în întregime implicat în actul lecturii, cu întreaga sa cultură, cu mediul social în care trăiește, cu dispozițiile psihologice ale momentului. El reconstruiește un alt mesaj în care amestecă o parte a gândirii autorului, conținută în paginile cărții, și propria sa gândire. Pentru a participa la conținutul unei cărți nu este suficient să știi să citești, lectura unei opere necesitănd un nivel cultural mai ridicat și presupunând însușirea unor deprinderi de lectură. Lectura operei parcurge trei faze succesive și anume: intuiția globală, determinată de o reacție spontană, analiza și sinteza finală.

Rezultatul, o nouă creație: opera de artă și, în special, opera literară nu se impune numai ca un obiect de desfătare sau cunoaștere, ea se oferă spiritului ca un obiect de interogație, de căutare, de perplexitate (Gaetan Picon).

După Robert Escarpit, literatura, ca proces, implică trei elemente și anume: un proiect, un medium, un demers, toate fiind legate prin limbaj. Proiectul ar fi opera brută, așa cum este ea concepută, dorită și realizată de către scriitor, mediumul ar fi cartea (documentul scris). În ceea ce privește demersul cititorului, actul de lectură reproduce, în linii mari, actul scriiturii, însă cititorul nu are un proiect, el are o predispoziție care provine din formația lui școlară, din experiența lecturilor anterioare, din informația sa personală. În acest caz, psihologicul este atașat în mod intim socialului. Problematika, în virtutea căreia un cititor decodifică o carte și împlinește opera în ceea ce îl privește, este conștientă sau subconștientă, formulată sau neformulată, dar ea rămâne întotdeauna individuală.

Demersul cititorului se desfășoară simultan pe două planuri:

- 1) cel al gândirii conceptuale și al imaginației obiective, ambele socializate;
- 2) cel al visului, al obsesiei, al frustrării.

Sociologul francez sublinia că marea diferență între scriitor și cititor este aceea că, pentru un scriitor, psihologicul se situează înaintea formulării operei, în timp ce pentru cititori, acesta este unul din elementele esențiale ale predispoziției sale atunci când abordează opera.

Citirea se numără printre primele cuvinte pe care le învață elevul la școală. A lectura provine din limba latină *lego*, *legere* = a aduna, a reuni, ceea ce înseamnă că actul lecturii reunește mai mulți factori. Lectura strânge laolaltă mai multe componente de comunicare verbală. A lectura este sensul restrâns la verbului a citi.

A citi este un termen mai general decât a lectura, mai ales că are mai multă vechime. A citi se folosește și pentru interpretare, de pildă „a citi în stele”, „a citi în palmă” sau a citi un plan, o hartă topografică, un indicator sau un contor, etc.

Cu alte cuvinte, a citi presupune decodarea unui semn sau a unui sistem de semne pentru obținerea unei informații sau a unei stări. Rezultă că indiferent de situație, mai tot timpul citim, chiar dacă nu o operă literară sau presă.

Lectura este în ultimă instanță o plăcere estetică care devine din comoditate, tot mai privată de funcțiile ei. Consumatorii de lectură se văd constrânși să-și reducă timpul alocat acestei „plăceri” din cauza multiplelor sarcini cotidiene.

Astfel, puținul timp rămas la dispoziție este consumat pentru a citi știri tv, anunțuri, telenovele, meciuri sau chiar povești amoroase din ce în ce mai patetizate. Cititorul modern a devenit un consumator „comod”, ceea ce ne face să-l numim mai degrabă cititor la modul general decât lector.

Dar există anumite „nevoi” ale spiritului care nu pot fi satisfăcute prin astfel de modalități de citire. Pentru lectorul avizat, lectura unei cărți valorează mai mult decât o simplă acumulare de informație, fiind o adevărată „desfătare” a cunoașterii. Să nu uităm că emanciparea adevărată a omului se face prin cultură și prin dobândirea unei alte viziuni asupra lumii.

În societatea actuală, în care informatizarea pune stăpânire pe un număr tot mai mare de activități și oameni, se citește din ce în ce mai puțin și cele mai severe critici sunt aduse școlii. Deși exigențele față de om au crescut, educația prin și pentru carte a rămas undeva în urmă. Evoluția mijloacelor de comunicație și informare favorizează punerea și disponibilizarea informațiilor în rețeaua virtuală.

Lectura este pusă la colț pe motiv că nu aduce mari beneficii, invocându-se frecvent lipsa timpului, care însă nu lipsește atunci când este vorba de televizor, jocul pe calculator sau navigarea pe internet.

Gustul pentru lectură se dobândește din copilărie, cu îndrumarea părinților și mai târziu a dascălilor, pornind de la cele mai simple întâmplări și basme, ajungând la intrigi complicate și mult mai captivante, învățând astfel despre viață, oameni și noi înșine. Obişnuința de a citi nu se moștenește, ci se formează. Lectura ne dezvoltă imaginația, creativitatea, trezește în noi sentimente diverse și profunde, ne arată experiențe variate, personaje cu care uneori ne identificăm și de care ne legăm sufletește, determinându-ne să înțelegem cine suntem, ce și cum vrem să fim.

Importanța lecturii este evidentă și mereu actuală, fiind dată de **aspectele educative** pe care le implică:

- **aspectul cognitiv:** prin lectură elevii își îmbogățesc cunoștințele despre lume, despre realitate;
- **aspectul educativ:** lectura contribuie esențial la educarea copiilor în dimensiunile etice și estetice;
- **aspectul formativ:** lectura are drept consecință formarea și consolidarea deprinderilor de muncă intelectuală, dezvoltarea gândirii, a imaginației, a capacității de exprimare corectă și expresivă.

Școlarii mici sunt primii care se lovesc de acea „negură” care învăluie mecanismul citirii, iar la „scoaterea din ceață” a primei lecturi sunt cuprinși de un sentiment de fericire, de superioritate, deoarece au realizat un lucru pe care îl vor avea cu ei pe tot parcursul vieții, ajutându-i mereu „taina citirii”. Memoria copilului mic este în plină asimilare, de aceea, este foarte important să i se dea o lectură potrivită care să-i ofere un conținut adecvat vârstei. Literatura pentru copii este foarte vastă, de aceea, ea investighează universul propriu de cunoaștere al copilului, năzuințele, aspirațiile lui cele mai înalte.

Copiii pot fi îndrumați din clasele primare de către dascăl spre tainele lecturii, aceasta trebuie să-i fie insuflată, iar rolul bibliotecii este de a-i oferi suportul necesar pentru îndeplinirea acestei năzuințe. Copilului trebuie să i se ofere creații literare dedicate lor, dar și altele care prin valoarea lor artistică și frumusețea lor interesează deopotrivă și adulții.

Criterii generale în selectarea și indicarea titlurilor pentru lectură:

- gradul dezvoltării psihice a copiilor: gândire, limbaj, imaginație, emoții, sentimente etice și estetice;
- sfera de interese și preocupări ale copiilor;
- posibilitățile de înțelegere a mesajului conținut în operă literară;
- calitățile educative și estetice ale cărții indicate;

- calitățile stilului: simplitate, naturalețe, proprietate, să permită elevului o înțelegere ușoară a mesajului lecturii.

Învățătorului îi revine sarcina de a-i învăța pe elevi tehnica lecturii eficiente, a conștientizării și valorizării celor citite. Prima condiție a lecturării corecte o constituie cunoașterea tuturor cuvintelor, înțelegerea lor în contextul dat, îndeosebi a cuvintelor necunoscute. Formele de stimulare și îndrumare a lecturii sunt bine cunoscute:

- povestirea, utilizată în primele clase, captați de povestire elevii fiind stimulați să citească ei înșiși;

- lectura independentă, organizată și stimulată prin informări și recomandări de cărți, dezbateri;

- ghicitorile literare, mijloace pasionante ce îi pot invita pe copii la lectură;

- formarea bibliotecii din clasă, precum și a bibliotecii de acasă;

- întocmirea de portofolii pentru scriitori;

- șezătoarele și medalioanele literare;

- dramatizările;

Lectura necesită nu numai îndrumare, dar și control. Pentru a verifica lectura particulară a elevilor și pentru a-i descoperi pe cei care citesc superficial se pot controla fișele de la bibliotecă, fișele de lectură, se pot organiza jocuri literare.

Prin lectură elevii sunt conduși să-și formeze capacitatea de a surprinde, de a descoperi conținuturi și forme ale realității exprimate printr-o multitudine de modalități, să-și extindă astfel aria cunoașterii. Pătrunzând în diversitatea textelor literare, elevii vor parcurge căi specifice de expresie, asociere cu altele, ceea ce le permite trecerea de la cunoașterea concretă la cea abstractă.

„Găsesc televizorul extrem de educațional. De fiecare dată când cineva îi dă drumul mă duc în cealaltă cameră și citesc o carte.”(Groucho Marx)

Cartea reprezintă cel mai complet depozit al inteligenței omenești, înmagazinând în filele ei cunoștințe, sensibilitate, fapte pe care le păstrează intacte un timp nedefinit. Uitate între file de sute de ani, par moarte, dar noi le putem învia dezvăluind o lume nebănuită. O carte o citești când vrei, cum vrei și de câte ori vrei. Acest prieten tăcut îți oferă, ori de câte ori ai nevoie, același răspuns fidel la fiecare întrebare și-l repetă cu nesfârșită răbdare până ce l-ai înțeles. Cartea este atât de înțelegătoare, încât atunci când n-ai înțeles-o nu se supără, nu jignește, te așteaptă să revii. Cartea este învățătorul care te conduce la bine, te face să te bucuri, să râzi și să plângi. O carte te trimite la alte cărți și toate împreună formează baza trainică a culturii noastre. Toate celelalte mijloace de răspândire a cunoștințelor rămân subordonate cărții și subordonate vor rămâne oricât de mult se vor înmulți și perfecționa procedeele tehnice. Prin toate compartimentele ei, lectura își aduce contribuția la dezvoltarea gândirii și la modelarea sentimentelor, asigurând școlarului suportul evoluției intelectuale, precum și posibilitatea integrării în viața socială. Cu toată amploarea pe care au luat-o mijloacele audio-vizuale în difuzarea culturii, cartea a rămas și va rămâne unul dintre cele mai frecvente mijloace de autoinstruire. Lectura cărții oferă celui care o parcurge, pe lângă satisfacțiile pe care le aduce orice fapt inedit, prilejuri unice de reflecție, de meditație. Ea îndeamnă la introspecție, angajează valori formativ-educative, care își pun amprenta pe întregul comportament al cititorului. Tocmai de aceea se consideră că cititul reprezintă unul dintre cele mai de preț instrumente ale activității intelectuale.

Formarea și cultivarea gustului pentru lectură reprezintă unul dintre obiectivele fundamentale ale orelor de limba și literatura română. A înțelege literatura înseamnă a avea puterea de a raporta impresiile, trăirile autorului la propria experiență de viață, a stabili legături cu simțămintele și emoțiile pe care le generează lectura cărții. Succesul în lectura particulară a elevilor este asigurat în mod deosebit de capacitatea elevilor de a înțelege, prin efort propriu, mesajul celor citite.

Lectura are ca scop să dezvolte gustul elevilor pentru citit, să-i facă să iubească cartea, să le satisfacă interesul pentru a cunoaște viața, oamenii și faptele lor. Lectura contribuie într-o măsură însemnată la îmbogățirea cunoștințelor, la formarea unui vocabular activ, bogat și nuanțat, la dezvoltarea gustului estetic. Cartea citită în copilărie rămâne prezentă în amintire aproape toată

viața și influențează asupra dezvoltării ulterioare a personalității. Lectura oferă copilului posibilitatea de a-și completa singur cunoștințele, de a le lărgi, de a le adânci. Ca să-și îndeplinească rolul său formativ, lectura cere muncă organizată de îndrumare, control și evaluare. Folosind caracterul divers al lecturii, învățătorul trebuie să dezvolte gusturile și înclinațiile, să-i direcționeze pe elevi asupra operelor cu importanță deosebită și să coreleze lectura cu celelalte obiecte de învățământ și cu evenimentele curente. Varietatea de texte literare reprezintă un suport material ce poate asigura dezvoltarea vocabularului și a limbajului literar, a creativității, precum și dezvoltarea capacității intelectuale, imaginative și motivaționale. Lecturile literare, prin accesibilitatea lor, îi apropie de realitate, le oferă o diversitate de informații și experiențe umane, modele morale, emoții și sentimente. Prin lectură elevul este condus să-și formeze capacitatea de a surprinde, de a descoperi conținuturi și forme ale realității, exprimate într-o multitudine de modalități de expresie, de a le asocia unele cu altele, ceea ce le permite să își extindă astfel aria cunoașterii. Lecturile contribuie la formarea și modelarea caracterelor, la stimularea dorinței de cunoaștere, a aspirației spre a fi mai buni, mai îndrăzneți.

Rezultatele evaluărilor internaționale cât și a celor naționale impun intervenția imediată și unitară pentru ameliorarea performanțelor elevilor în domeniul lecturii, lectură înțeleasă atât în dimensiunea sa tradițională cât și ca alfabetizare în înțelegerea textului. Cititul, în sens larg, este cel mai bun drum spre cunoaștere. Lectura, înțelegerea și interpretarea textului, trebuie să devină practici și preocupări obligatorii ale profesorilor, indiferent de disciplină. Astfel, pentru îmbunătățirea competențelor de lectură, la clasele I-IV, s-a introdus o oră de lectură distinctă în orarul săptămânal.

Din funcția gnoseologică și cea social-educativă a literaturii beletristice, ca și a tuturor celorlalte arte, derivă și rolul covârșitor al lecturii, al cărei conținut îl formează, în primul rând, operele cele mai reprezentative din sectorul literaturii pentru copii, operele literare clasice și populare, precum și lucrări atractive din diferite domenii științifice, istorice sau literatura științifico-fantastică. Prin acest bogat și variat conținut, lectura literară contribuie la lărgirea și adâncirea orizontului cultural al elevilor, mărește înțelegerea textelor literare, formează obișnuința de a citi, creează la elevi capacitatea de a se orienta singuri spre o lectură folositoare.

EXCURSIA, O PUNTE ÎNTRE TEORIE ȘI REALITATE

Prof.dr. Muscalagiu Arabela, Colegiul Tehnic „Ion D. Lăzărescu” Cugir

În sala de clasă, în cadrul orelor de curs, lecțiile ne deschid fereastra cunoașterii spre lumea înconjurătoare. Acest demers își atinge scopul însă abia atunci când se realizează puntea dintre cunoștințele teoretice, exemplele explorate cu ajutorul imaginației și realitate. Iar unul dintre cele mai reușite moduri de a construi o astfel de punte îl reprezintă excursiile.

Să ”fugim”
o zi prin Transilvania,
de dragul frumuseții
peisajelor și bogăției
cultural-istorice
a așezărilor,
cu bucuria de a fi împreună,
elevi și profesori,
într-un alt cadru decât cel
zilnic,
iată în puține și limpezi
cuvinte, ce ne-am dorit, la
sfârșitul anului școlar.

Așa s-a născut
„Lumea privită prin...
petale de trandafir”.

De ce am ales AIUD – CIUMBRUD – SÂNCRAI?

Destinația	Explicația (motive și obiective)
Aiud 	<u>CETATEA AIUDULUI</u>, una din cele mai vechi cetăți urbane din Transilvania (sec. XIII-XVI), de plan poligonal neregulat, construită din piatră brută (grosimea zidurilor: 1,20 m), întărită cu turnuri (al blănarilor, al măcelarilor, al croitorilor etc.), aparținând breslelor meșteșugărești. <u>MUZEUL DE ȘTIINȚE ALE NATURII</u> <u>RÂPA ROBILOR</u> (reper esențial al spiritului românesc)
Ciumbrud	În fiecare an, la Aiud are loc, la sfârșit de iunie, „Ziua Rozelor”, festival dedicat celei mai iubite dintre florile Terrei. De ce aici? Pentru că hărnicia și dăruirea locuitorilor a transformat un sat oarecare în „satul cu 1000 de locuitori și 1000000 de trandafiri”.
Sâncrai	Aici se află unul dintre cele mai frumoase castele aparținând familiei nobiliare Banffy.

TRASEUL NOSTRU

Locația	Repere temporale	Activitatea
CUGIR	7.30-8.00	Întâlnirea și formarea grupului, instructaj.
CIUMBRUD	9.30-10.30	Vizita la „Ciumbrud Plant”.
SÂNCRAI	10.30-11.30	Castelul Banffy - jocuri de animație socio-educativă
AIUD	11.40-16.00	Vizită la Muzeul de Științe ale Naturii și Râpa Robilor. Vizitarea Cetății și prânz.
ALBA-IULIA	16.30-17.30	Un popas în Cetate, pentru concluzii și înghețată. Apoi, întoarcerea acasă (ora 18.20)

PARTENERIATUL EDUCAȚIONAL – O NECESITATE

Prof. învă. primar Bogdan Eugenia, Colegiul Național „I.M.Clain” Blaj

În contextul unei societăți care se schimbă, operând modificări de formă și fond la nivelul tuturor subsistemelor sale, învățământul românesc trebuie să își asume o nouă perspectivă asupra funcționării și evoluției sale. În cadrul acestei perspective, parteneriatul educațional trebuie să devină o prioritate a strategiilor orientate către dezvoltarea educației românești. Pentru ca acest parteneriat să se constituie ca o soluție reală a problemelor din învățământ, sunt necesare elaborarea unor strategii, a unor direcții care să unească eforturile parteneriale, precizarea rolului asumat de instituții în parteneriate.

Parteneriatul educațional, ca set de intervenție complementară, apare ca o necesitate, reprezentând procesul de colaborare dintre două sau mai multe părți care acționează împreună pentru realizarea unor interese sau scopuri comune în condiții de comunicare, coordonare și cooperare și presupune împărțirea responsabilităților în derularea unei acțiuni cu precizarea obligatorie a atribuțiilor și contribuțiilor acestora, aspect statuat printr-un acord de parteneriat. Acesta trebuie privit ca un factor pozitiv care vine în sprijinul dezvoltării instituției, presupune participarea activă a tuturor celor implicați și constituie în același timp un punct forte în vederea stabilirii unei interacțiuni constructive între partenerii implicați, motivația fiind integrarea grădiniței în mediul comunitar și participarea activă la formarea viitorilor adulți.

Toate instituțiile partenere promovează asigurarea egalității șanselor în educație, revigorarea spiritului civic și a mentalităților comunitare, promovarea dialogului, transparenței și a comunicării deschise, încurajarea inițiativei și a participării la proiecte educaționale, dezvoltarea colaborării și cooperării, încurajarea autodisciplinei și a responsabilității, dezvoltarea personalității copilului și integrarea lui în societate.

O resursă și un sprijin permanent în educarea și dezvoltarea copiilor o constituie implicarea familiei, părinților ca parteneri în educație. Părinții sunt încurajați să ia parte la planificarea și derularea programelor educative pentru copiii de vârste mici, ceea ce implică o responsabilizare și o eficiență sporită.

Parteneriatele încheiate cu familia, în special cele încheiate în cadrul unităților educaționale în care activăm ca și cadre didactice, vizează dezvoltarea și implementarea unor programe de formare pentru părinți, inclusiv formare pentru creșterea implicării taților. De asemenea, formarea trebuie să garanteze faptul că părinții vor deveni mai sensibili la problemele sociale și psihologice, precum și la probleme de orice gen atunci când își cresc copiii. Astfel, părinții au posibilitatea să-și cunoască mai bine copiii, modul lor de manifestare în viața de grup, pot înțelege mai bine rolul lor educativ.

Proiectele de parteneriat educațional cu Comunitatea Locală - Primărie, Poliție – au ca argument educația școlarilor pentru cetățenie democratică în vederea formării unor cetățeni activi și responsabili. Prin acțiunile desfășurate în acest sens, copiii își însușesc concepte cheie – libertate, justiție, egalitate, solidaritate, cunosc modul de funcționare a instituțiilor democratice, sunt puși în diferite situații de a respecta pe cei de lângă ei, își formează deprinderi de a-și proteja propria persoană și pe ceilalți.

Un rol important în dezvoltarea copilului de vârstă timpurie îl au ONG-urile, prin încheierea de parteneriate cu acestea, având ca scopuri promovarea și valorizarea diversității și egalității în drepturi; promovarea și respectarea personalității și a drepturilor copilului; conștientizarea importanței educației pentru sănătate; promovarea comportamentelor sănătoase și prevenirea comportamentelor cu risc.

O altă dimensiune a educației pentru societate o reprezintă educația religioasă a cărei calitate poate fi îmbunătățită prin parteneriate cu reprezentanți ai Bisericii. Astfel, se pot realiza vizite, convorbiri tematice, cântece, colinde, excursii care au ca obiectiv turistic mănăstiri.

Parteneriatul educațional se desfășoară împreună cu actul educațional propriu-zis. El se referă la cerința ca proiectarea, decizia, acțiunea și colaborarea dintre agenți educaționali.

Parteneriatul educațional urmărește transformarea reală a elevilor în actori principali ai demersului educațional, urmărindu-se atingerea unor obiective de natură formală, informală, socio-comportamentală.

Parteneriatele educaționale sunt încheiate în urma unor acorduri semnate între directorii și reprezentanții instituțiilor care doresc să desfășoare una sau mai multe acțiuni comune.

Un parteneriat eficient dorește atragerea unui număr de participanți care să urmărească un scop bine definit. Obiectivele se stabilesc între parteneri, ele trebuie să fie clare, operaționale, măsurabile și în concordanță cu scopul parteneriatului educațional.

Alegerea temelor proiectate în parteneriat trebuie să țină cont de vârsta copiilor, de interesele acestora, să poată fi desfășurate fără a perturba programul activităților zilnice din cadrul unităților implicate.

Activitățile se desfășoară ținând cont de tema aleasă în cadrul parteneriatului, de resursele materiale și de timp, de resursele umane de care dispun, de grupurile țintă cărora le sunt adresate.

Parteneriatul educațional tinde să devină un concept central pentru abordarea de tip curricular flexibilă și deschisă a problemelor educative. În abordarea curriculară a educației se identifică nevoia cunoașterii, respectării și valorizării diversității. Este vorba de o diversitate care presupune unicitatea fiecărei ființe umane și multiculturalitatea. Amprenta culturală este importantă pentru că determină bogăția diversității la nivelul grupului social.

Bibliografie :

Culea, Laurenția. (2009), *Curriculum pentru educarea timpurie – o provocare ?*, Editura Diana.
Vlăsceanu, Gheorghe coord., Neculau, Adrian. (2002), *Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact*, Editura Polirom.

Webografie :

www.didactic.ro – *Educația timpurie*

DIN BIOLOGIA PĂSĂRILOR (I)

Prof. Poptelecan Călin, Liceul Teologic-Greco Catolic Blaj

Înainte de a face o trecere în revistă a biologiei acestor organisme, trebuie menționată o scurtă istorie geologică. Astfel prin structura lor generală și prin dezvoltarea embrionară, păsările sunt în mod absolut și fără îndoială înrudite cu reptilele. Reptilele care au cele mai multe asemănări morfologice cu păsările sunt pseudosuhieni sau aetozaurieni, forme mici care au trăit în triasic în Europa și sudul Africii. Asemănările dintre pseudosuhieni și păsări sunt numeroase, oasele craniului au formă, dimensiuni și conexiuni asemănătoare la cele două grupuri, păsările primitive, saururile au ca și pseudosuhieni fose preorbitale și fălci prevăzute cu dinți, așa cum au păsările. Pseudosuhieni au coaste cu apofiză uncinee, așa cum au și păsările, cu excepția saururilor, de asemenea aceștia trăiau în jurasic, perioadă în care au apărut și păsările. Pseudosuhieni cunoscuți până azi sunt mult mai specializați ca să fie strămoșii direcți ai păsărilor, iar mai multe date despre aceștia nu sunt cunoscute. Dar se cunosc resturile descoperite în diverse regiuni geografice ale unei păsări *Archaepteryx lithographica*, la care s-au păstrat diferite caractere reptiliene alături de cele aviene, deosebită de cele toate celelalte păsări și poziționată în subclasa *Archaeornithes* sau *Palaeornithes*.

Aceasta era de mărimea unui porumbel, iar scheletul are caractere care oscilează între aviene și reptiliene, un caracter reptilian de subliniat este lipsa golurilor din oase, iar în ceea ce privește regiunea cerebrală este voluminoasă și suturile dintre oasele craniului sunt puțin vizibile ca și la păsări, există fose preorbitale mari ca și la pseudosuhieni și în fălcile fără cioc avea dinți înfiți în alveole. Coloana avea 50 de vertebre de tipul amficefalic și nu heterocefalic asemenea păsărilor

actuale. Coastele sunt lipite de apofiza uncinee, prezente de asemenea coastele abdominale, asemănător cu reptilele, sternul îngust lipsit de carenă. Degetele de la picioare, în număr de trei poartă gheare ascuțite și încovoiate, iar corpul era acoperit cu pene diferențiate și așezate aproape la fel cu cele ale păsărilor actuale. Coada este de asemenea lungă și rectricele sunt așezate pe laturile ei în două șiruri longitudinale, câte o pereche pentru fiecare vertebră. Având în vedere structura scheletului și a penelor s-a de dus că această pasăre era o pasăre arboricolă, care la cățărare se folosea de degetele de la picioare și cele de la aripi, realizând în acest fel un zbor planat care totuși era departe de zborul activ al păsărilor.

Schimbarea modului de locomoție trebuie căutat în mediul și modul de trai al strămoșilor păsărilor, care fiind reptile arboricole mici, făceau salturi de pe o creangă pe alta, de pe un arbore pe altul. Dat fiind faptul că Archaepteryx avea pene înainte de a fi pierdut numeroase caractere net reptiliene și înainte de a fi câștigat perfecționări caracteristice păsărilor de mai târziu și mai ales capacitatea de a zbura prin bătaia activă a aripilor, înseamnă că apariția penelor este un caracter avian primordial, care a condiționat evoluția ulterioară a păsărilor. Archaepteryx este o formă intermediară între reptile și orniture, nu este considerată ca strămoșul direct al orniturelor. Plecând de la aceste forme primitive, apărute în jurasicul superior, în terțiar acestea au suferit o diversitate explozivă și au evoluat, în mai multe direcții, prin adaptarea la medii și moduri de viață și de locomoție diferite. În terțiar au apărut mai multe grupuri naturale, care au primit sistematic din punct de vedere denumirea de ordine.

Dar oricât de diferențiate apar păsările chiar din terțiar ele și-au păstrat structura uniformă și acesta datorită adaptării la zbor. În virtutea celor expuse și datorită faptului că nu se cunoaște data apariției diferitelor ramuri evolutive la diferite ordine de orniture, nu se poate aprecia nici cât sunt de primitive, nici care este gradul lor de înrudire, decât după structura și biologia lor.

În evoluția păsărilor, începând din cretacic și până în era cuaternară s-a petrecut un fenomen demn de luat în seamă. La diverse date, păsările din ordine diferite de carenate și-au pierdut funcția zborului și au devenit terestre. Această pierdere a funcției zborului și adaptarea la viața terestră a primit numeroase explicații, valabile însă numai în parte; creșterea taliei și a greutateii, lipsa concurenților terestri, etc.

Bibliografie selectivă;

1. Coroiu, I., Modificări adaptative induse vertebratelor la trecerea de la mediul acvatic la mediul terestru, în Barna, A., și Pop I., (coord.), Gradul al II lea în învățământ, Casa Cărții de Știință, 2001.
2. Cristea V., Coroiu., Biodiversitatea și clasificarea lumii vii în sistemul celor cinci regnuri, în .Barna, A., și Pop, I., (coord.) Gradul al II lea în învățământ, Biologie, Editura Albastră, Cluj, 2002.
3. Feider, Z., Grosu V., Gyurko St., Pop V., Zoologia vertebratelor, Editura Pedagogică, 1976
4. Strugren B., Coroiu, I., 1995 Sistematica filogenetică, anatomia comparată și zoogeografia vertebratelor, vol II (Tetrapode), Presa Universitară Clujeană